

Yeni İPEK YOLU

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 35 · SAYI: 398 · TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

**TEMMUZ AYI İHRACATI KONYA
TİCARET ODASI'NDA AÇIKLANDI**

**EURO-DOLAR
PARİTESİNDEKİ GELİŞMELER**

**GIDA ÜRÜNLERİ
SEKTÖR RAPORU**

**TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500
BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021
ve LİSTEDE KONYA'NIN YERİ**

DAMPİNG BİLGİ RAPORU

**KONYA
2021**
5. İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI
5th ISLAMIC SOLIDARITY GAMES

**İSLAM COĞRAFYASI
KONYA'DA BİR ARAYA GELDİ**

ipek yolu

yeni

Tüm dünyada düşük büyüme ve yüksek enflasyon sorunu devam ederken, Rusya'nın Avrupa'ya gaz sevkiyatını azaltması sonucu, Avrupa'da tam bir enerji krizi yaşandığını gözlemlemekteyiz.

Avrupalı bazı sanayi firmalarının enerji maliyetleri nedeniyle üretime ara verdiği, enerji firmalarının iflas ediyor olduğu yönündeki kritik haberler gündemde yer aldı. Yaşamakta olduğumuz enerji krizi, üzerinde ısrarla durduğumuz enerji güvenliği konusunun önemini bir kez daha göstermiştir.

Bu açıdan ülkemizde doğalgaz ve petrol kaynaklarına yönelik arama çalışmalarını ve gaz depolama kapasitemizin artırılmasına ve farklı enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesine yönelik faaliyetleri desteklediğimizi tekrar ifade ediyorum. Enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi kapsamında; Mayıs 2019'da yayımlanan lisanssız yönetmeliği ile sanayicilerimiz çatılarına güneş enerjisi yatırımı yapmaya teşvik edilmiş, üretilen enerjinin ihtiyaç fazlasının satılabilmesine de imkân sağlanmıştı. Ancak, 11 Ağustos 2022 tarihinde tüketim fazlası enerjinin bedelsiz olarak sisteme verileceğine yönelik yönetmelikte düzenleme yapıldı.

Çok sayıda üyemiz bu konuda bize ulaşarak mağduriyetlerini dile getiriyor. 2019 yılında yayımlanan yönetmeliğe istinaden borçlanarak yatırım yapan sanayicilerimiz oldu. Yapılan düzenleme ile GES yatırımı yapan yatırımcılar tüketim fazlası enerjiyi bedelsiz olarak YEKDEM'e aktarmak durumunda bırakıldı.

Söz konusu düzenleme, 11 Ağustos 2022 tarihinden önce yatırım yapanları kapsamamalıydı. Bu konuda sanayicilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi yönünde talebimiz var. Kaldı ki enerji ithalatı Türkiye'nin cari açığının büyük bir kısmını oluşturuyor. Dünyada enerji arzı krizlerinin sıkça konuşulduğu günümüzde üretimi artırmak ve teşvik etmek

adına çaba göstermemiz gerekirken, hem yeni yatırımcıları caydırıcı hem de önceden yatırım yapanları zora sokacak bu düzenlemenin tekrardan gözden geçirilmesi ülkemizin ve yatırımcılarımızın menfaatine olacaktır.

... Türkiye'nin Temmuz ayı Dış Ticaret Rakamları, Ticaret Bakanı Dr. Mehmet Muş'un katılımıyla Odamızda düzenlenen programda açıklandı. Ticaret Bakan Yardımcımız, İhracat Genel Müdürümüz, Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanımız ve Konya protokolümüzün katıldığı programda Bakanımız Türkiye'nin Temmuz ayı ihracatı ile ilgili basına bilgi verdi. Programda açıklanan rakamlara göre; Türkiye Temmuz'da ihracatını yüzde 13,4 artırırken, Konya Temmuz'da ihracatını yüzde 14,3 oranında artırarak 240 milyon dolar seviyesine ulaştırdı. Bu sonuçla, en çok ihracat yapan ilk 5 şehir dışında Konya Temmuz'da en çok ihracat artışı gerçekleştiren 5 şehir arasında yer aldı. İhracatıyla, istihdamıyla, milli gelire katkısıyla Konya; tüm kurumları ile işbirliği içinde ülkemizin ekonomik hedeflerine ulaşmasında katkı sağlamak için inanç ve kararlılıkla çalışmaya devam etmektedir.

Konya olarak 2001 yılında binde 3 olan Türkiye ihracatından aldığımız payı, 2022'de yüzde 1,45'e çıkarmayı başardık. 2001 yılında sadece 100 milyon dolar ihracat yapan şehrimiz bugün ihracatını 3 milyar dolar seviyesine çıkartmıştır. Şehrimizin 2021 yılı dış ticaret hacmi 4,2 milyar dolardır. Konya'nın dış ticaret fazlası yaklaşık 1,75 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Şehrimizin ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 241'dir. Dış ticaret gerçekleştirdiğimiz 198 ülke ve bölge içerisinde 171 ülkede ihracat fazlası vermektedir. Konya 2021 yılında en fazla dış ticaret fazlası veren 6. il konumundadır.

Yıllara göre ihracatçı sayılarımıza baktığımızda ise ciddi manada bir artış göstermektedir. Geçen yıl ihracatçı sayımız bir önceki yıla oranla % 12 artarak 2.989'a yükselmiştir. Bu rakama göre en fazla ihracatçı firma bulunduran iller arasında 6. sıradayız.

Bu rakamlarda da görüldüğü gibi küresel bir ticaret merkezi olan Konya; Türkiye'nin ihracata dayalı ekonomik büyümesinin devamlılığı için en büyük katkı veren şehirler arasında yer almaktadır. Dünyanın dört bir tarafında ihracatı, 2400'ü aşkın ihracat ürünü ve 2.989 ihracatçı firmasıyla, Anadolu'da örnek bir şehir olarak öne çıkan Konya olarak hedefimiz en kısa sürede ilk 10 ihracatçı şehir arasında yer almaktır.

Bu noktada Odamıza bağlı olarak kurmuş olduğumuz Dış Ticaret Merkezimiz, diğer yandan Odamız bünyesinde Dış Ticaret Müdürlüğümüz tüm gerekli çalışmaları yürütürken, firmalarımızın yaşadıkları sorunları, talep ve önerileri başta Ticaret Bakanlığımıza olmak üzere ilgili tüm bakanlıklarımıza, kurum ve kuruluşlarımıza iletmekte köprü vazifesi görmekteyiz.

... Konya'da düzenlenen, 56 ülkeden 4 bin 200 sporcunun katıldığı 5. İslami Dayanışma Oyunları 9 - 18 Ağustos tarihlerinde gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezimiz de 5. İslami Dayanışma Oyunları'na 4 branşta ev sahipliği yaptı. İslam coğrafyasında yer alan sporcuların gelişimi, sporcular arası kardeşlik ve dayanışma kültürünün artırılması adına düzenlenen İslami Dayanışma Oyunları'nın açılışını Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan yaptı. Konya'nın tanıtımı açısından son derece önemli gördüğümüz Konya 2021 oyunlarının şehrimizde düzenlenmesinde katkısı olan herkese teşekkür ediyorum.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

YIL: 35 - SAYI: 398
TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

TEMMUZ-AĞUSTOS

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAVIN YÖNETMENİ
Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ
M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM
ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
cizgimedya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-CİLT
Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM
EKİN DAĞITIM-KURYE
Feritpaşa Mah. Hayat Sk. No: 6
Selçuklu/KONYA
TEL: 0332 236 36 12

YAVIN TÜRÜ
Yerel, Süreli
İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde
yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlansın veya yayınlansın
iade edilmez.

Basım Tarihi: Eylül/2022

YAVIN KURULU

Abdullah ACIBADEM
Arif AYYILDIZ
Mustafa KARAMERÇAN
Salih ÖZKAN
Teoman YILMAZ

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No:1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA

İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AYVA

**TEMMUZ AYI İHRACATI KONYA
TİCARET ODASINDA AÇIKLANDI**

06

**İSLAM
COĞRAFYASI
KONYADA BİR
ARYA GELDİ**

10

**14 TOBB SEKTÖR MECLİSLERİ,
MERKEZ BANKASI İLE BULUŞTU**

**15 TEMMUZ'UN 6.
YILINDA KONYALILAR
MEVLANA MEYDANI'NDA
BİR ARAYA GELDİ**

16

**KONYA, ÜRETİM KAPASİTESİ
ÇEŞİTLİLİĞİNDE 6. SIRADA
YER ALDI**

20

28

**GIDA ÜRÜNLERİ
SEKTÖR RAPORU
KIYASLAMA RAPORU**

**DAMPİNG BİLGİ
RAPORU**

45

48

**EURO-DOLAR
PARİTESİNDEKİ
GELİŞMELER**

52

**TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500
BÜYÜK
SANAYİ
KURULUŞU**

ZEYVE PAZARI

58

TEMMUZ AYI İHRACATI KONYA TİCARET ODASI'NDA AÇIKLANDI

TİCARET BAKANI MEHMET MUŞ KONYA İŞ ÂLEMİ İLE KONYA TİCARET ODASI'NDA BİR ARAYA GELDİ

M. Fatih ÖZSOY / Hatice KORKMAZ

Haber

Ticaret Bakanı Mehmet Muş Temmuz ayı İhracat rakamlarını Konya Ticaret Odası'nda düzenlenen programda açıkladı. Program kapsamında, Konya İş âleminin temsilcileri ile bir araya geldi. Muş, Konyalı tüccar ve sanayicilere ihracat verdikleri katkıdan dolayı teşekkür etti.

Temmuz ayı Dış Ticaret Rakamları Basın Açıklaması programı Konya Ticaret Odası Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Ticaret Bakanı Dr. Mehmet Muş Türkiye'nin Temmuz ayı dış ticaret verilerini açıkladı. Türkiye İhracatçılar Meclisi dış ticaret rakamlarını ile ilgili bilgi veren Bakan Muş Konya'nın başta tarım, sanayi ve turizm olmak üzere her alanda büyük hamle gösterdiği aynı zamanda ihracat rakamlarıyla ülke ekonomisinde büyük katkıları bulunan Konya'nın önemli bir şehir olduğunu ifade ederek aynı zamanda Türkiye'nin kapasite artışına gittiğini vurguladı. Türkiye'nin ihracatta 2021'de yakaladığı başarıyı 2022 yılının 7 ayında da devam ettirdiğini belirten Bakan Muş şunları kaydetti:

"Türkiye, 2022 yılının ilk 6 ayında olduğu gibi 7'inci ayda da en yüksek aylık ihracat değerini yakaladı. 7'de 7 yaparak, rekorlar serisini sürdürdü. Yılın ilk 7 ayında Türkiye toplamda 144,4 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Temmuz ayında dış ticaret hacmimiz geçtiğimiz yıla göre yüzde 28,7 oranında artışla 47,7 milyar dolara yükselmiştir. Bu değer şimdiye kadar ölçülmüş en yüksek temmuz ayı ihracat rakamıdır. Temmuz ayı ithalatımız ise 29,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir."

"Önceki yılın paritesi değişmemiş olsaydı avro cinsinden yapılan ihracatımız, 2022 yılının ilk yedi ayında 7 milyar 96 milyon dolar, ithalatımız ise 5 milyar 429 milyon dolar daha yüksek olacaktı." diyen Bakan Muş, paritedeki gelişmenin etkisiyle dış ticaret açığının yaklaşık 1,6 milyar dolar daha fazla olduğunu, bu bakımdan, paritenin nominal etkisinin dış ticaret açığı üzerinde olumsuz gerçekleştiğini bildirdi.

Tüm bu dış kaynaklı gelişmelere rağmen 248,4 milyar dolara ulaşan 12 aylık ihracatla, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 2022 yılı sonu için işaret ettiği 250 milyar dolar ihracat hedefine emin adımlarla ilerlediklerini vurgulayan Muş, şunları kaydetti: "Kıymetli ihracatçılar, sizlerin özverili çalışmalarıyla, ihracatımız ekonomimizin lokomotifine devam etmektedir. Dünyanın en büyük ekonomilerinin tokezlediği bir dönemde, 2022 yılının ilk çeyrek büyümesinin yarısından fazlası net mal ve hizmet ihracatı kaynaklı olmuştur. Nitekim IMF'nin tem-

muz ayı raporunda küresel ekonomik büyüme tahminleri düşürülürken, ülkemizin 2022 yılı büyüme tahmini 1,3 puan artışla yüzde 4'e yükseltilmiştir."

Muş, gelen öncü verilerden, söz konusu performansın yılın ikinci çeyreğinde de devam ettiğini izlediklerini aktardı. Sanayi üretiminde, Temmuz 2020'de başlayan yıllık bazlı artışın, 2022 Mayıs ayında da yüzde 9,1 ile devam ettiğini dile getiren Muş, şöyle devam etti: "Bu noktada, üretim tarafında hız kesmeden yola devam ederken, bu durumun istihdam verilerine güçlü bir şekilde yansıtıldığını da özellikle altını çizmek isterim. 2022 Mayıs ayı itibarıyla, salgın öncesi döneme göre Türkiye ekonomisi,

3 milyon 573 bin ilave istihdam yaratmayı başarmıştır. İşgücünde de yükselişin sürmesi ve işgücüne katılım oranının serideki en yüksek seviyede olması, ekonomimizdeki güçlü performansın reel sektöre olumlu yansıtıldığını göstermektedir. Salgınla birlikte yaşanan tüm zorlu süreçlerin ardından, Rusya-Ukrayna savaşıyla artan belirsizliklere karşın, önümüzdeki aylarda turizm gelirlerimizde yüksek artışlar öngörmekteyiz. Nitekim Haziran da ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 119 artış göstererek, 5,6 milyon kişiye ulaşmış olup, 2019 yılı ile kıyaslandığında salgından sonraki en güçlü seviyesine yükselmiştir."

Bakan Muş ayrıca paritedeki bu düşüşün, dış ticaret dengesi üzerinde risk unsuru olarak öne çıktığını sözlerine ekledi. "Daha sonra kürsüye TİM Başkanı Mustafa Gültepe geldi. Gültepe, temmuz ayı dış ticaret verilerini açıkladı. Mustafa Gültepe, temmuz ayı dış ticaret noktasında medeniyetimizin kutlu şehri, Selçuklunun başkenti Konya'da bulunmaktan mutluluk duyduğunu dile getirdi. Temmuz ayında %13,4 den %18,6 milyar dolara ulaşarak bu zamana kadar en büyük tarihi rekoru kırmış bulunmakta olduğumuzu, iller bazında ise Konya ihracatlarını %14 oranında artış gösterdiğini belirten Gültepe; "Konya tarihten aldığı köklü geçmişi sayesinde en çok ihracat yapan 12 şehrimiz olarak Anadolu'da rol model olarak karşımıza çıkmaktadır." dedi.

Konya İl ve İlçeleri Meclis Üyeleri İstişare Toplantısı

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün moderatörlüğünü yaptığı ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla gerçekleştirilen Konya İl ve İlçeleri Oda Borsa Meclis Üyeleri İstişare Toplantısında açılış konuşmasını Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü yaptı. Kütükcü konuşmasında, Konya ihracat sıralamasını analizi hakkında bilgi vererek ihracat hedefine değindi. Aynı zamanda Konya'nın üretimi, ihracatı ve gelişen teknolojisi hakkında detaylı bilgi verdi.

Toplantıda daha sonra Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk Konya ekonomisine ilişkin çeşitli bilgiler vererek, "İhracatıyla, istihdamıyla, milli gelire katkısıyla Konya; tüm kurumları ile işbirliği içinde ülkemizin ekonomik hedeflerine ulaşmasında katkı

sağlamak için inanç ve kararlılıkla çalışmaya devam etmektedir." dedi Öztürk şöyle devam etti: "Konya olarak 2001 yılında binde 3 olan Türkiye ihracatından aldığımız payı, 2022'de yüzde 1,45'e çıkarmayı başardık. 2001 yılında sadece 100 milyon dolar ihracat yapan şehrimiz bugün ihracatını 3 milyar dolar seviyesine çıkartmıştır. Hedefimiz Konya'nın Türkiye ihracatından yüzde 3 pay alan ilk 10 ihracatçı şehir arasında yer alan bir konuma gelmesidir. Diğer önemli bir veri de Türkiye ekonomisine dış ticaret fazlasıyla şehrimizin verdiği katkıdır. Şehrimizin 2021 yılı dış ticaret hacmi 4,2 milyar dolardır. Konya'nın dış ticaret fazlası yaklaşık 1,75 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Şehrimizin ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 24'dir. Dış ticaret gerçekleştirdiğimiz 198 ülke ve bölge içerisinde 171 ülkede ihracat fazlası vermektedir. Konya 2021 yılında en fazla dış ticaret fazlası veren 6. il konumundadır. Yıllara göre ihracatçı

sayılarımıza baktığımızda ise ciddi manada bir artış göstermektedir. Geçen yıl ihracatçı sayımız bir önceki yıla oranla % 12 artarak 2.989'a yükselmiştir. Bu rakama göre en fazla ihracatçı firma bulunduran iller arasında 6. sıradayız. Bu rakamlarda da görüldüğü gibi küresel bir ticaret merkezi olan Konya; Türkiye'nin ihracata dayalı ekonomik büyümesinin devamlılığı için en büyük katkı veren şehirlerarasında yer almaktadır" Toplantıda Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımcıların sorularını yanıtladıktan sonra günün anısına Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü ve Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik tarafından hediye takdimi yapılarak toplantı sonlandırıldı. Programın ardından Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ü ziyaret etti. Öztürk; oda faaliyetleri ile ilgili Bakan Muş'a sunum yaptı.

GES YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİĞİ MECLİSTE KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası'nın Ağustos Ayı Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Meclis başkanı Ahmet Arıcı'nın başkanlık ettiği toplantı Meclis Toplantı Salonu'nda Meclis üyelerinin katılımıyla yapıldı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, gündemdeki konular ile ilgili konuşmasının ardından, Oda faaliyetleri ile ilgili sunum yaptı Toplantıda GES Yönetmelik Değişikliği ile ilgili görüşlerini paylaşan Başkan Öztürk, "Tüm dünyada düşük büyüme ve yüksek enflasyon sorunu devam ederken, Rusya'nın Avrupa'ya gaz sevkiyatını azaltması sonucu, Avrupa'da tam bir enerji krizi yaşandığını gözlemlemekteyiz. Avrupalı bazı sanayi firmalarının enerji maliyetleri nedeniyle üretime ara verdiği, enerji firmalarının iflas ediyor olduğu yönündeki kritik haberler gündemde yer aldı. Yaşamakta olduğumuz enerji güvenliği konusunun önemini bir kez daha göstermiştir. Bu açıdan ülkemizde doğalgaz ve petrol kaynaklarına yönelik arama çalışmalarını ve gaz depolama kapasitemizin artırılmasına ve farklı enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesine yönelik faaliyetleri desteklediğimizi tekrar ifade ediyorum" dedi. Öztürk, "Enerji kaynaklarının çeşitlendirilme-

si kapsamında; Mayıs 2019'da yayımlanan lisanssız yönetmeliği ile sanayicilerimiz çatılarına güneş enerjisi yatırımı yapmaya teşvik edilmiş, üretilen enerjinin ihtiyaç fazlasının satılabilmesine de imkân sağlamıştı. Ancak, 11 Ağustos 2022 tarihinde tüketim fazlası enerjinin bedelsiz olarak sisteme verileceğine yönelik yönetmelikte düzenleme yapıldı. Çok sayıda üyemiz bu konuda bize ulaşarak mağduriyetlerini dile getiriyor. 2019 yılında yayımlanan yönetmeliğe istinaden borçlanarak yatırım yapan sanayicilerimiz oldu. Yapılan düzenleme ile GES yatırımı yapan yatırımcılar tüketim fazlası enerjisi bedelsiz olarak YEKDEM'e aktarmak durumunda bırakıldı. Söz konusu düzenleme, 11 Ağustos 2022 tarihinden önce yatırım yapanları kap-

samamalıydı. Bu konuda sanayicilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi yönünde talebimiz var. Kaldı ki enerji ithalatı Türkiye'nin cari açığının büyük bir kısmını oluşturuyor. Dünyada enerji arzı krizlerinin sıkça konuşulduğu günümüzde üretimi artırmak ve teşvik etmek adına çaba göstermemiz gerekirken, hem yeni yatırımcıları caydırıcı hem de önceden yatırım yapanları zora sokacak bu düzenlemenin tekrardan gözden geçirilmesi ülkemizin ve yatırımcılarımızın menfaatine olacaktır diye düşünüyoruz" şeklinde konuştu. Öztürk konuşmasının ardından Oda faaliyetleri ile ilgili sunum yaptı. KTO Karatay Üniversitesi tercih sonuçlarını değerlendiren Öztürk, tercih sonuçlarına göre yüzde 96 doluluk oranına ulaşıldığını söyledi.

KTO'NUN ORGANİZASYONUNDA KONYA-AZERBAYCAN B2B

Konya Ticaret Odası B2B Organizasyonunda ayakkabıcılık sektöründe Konya firmaları ile Azerbaycan firmaları bir araya geldi. Konya Ticaret Odası, Ticaret Bakanlığı işbirliğinde yapılan Konya - Azerbaycan İkili İş Görüşmeleri programında toplam 175 iş görüşmesi gerçekleştirildi. Organizasyonda 15 Azerbaycan firması ve 28 Konya ayakkabı firması katıldı. Ayakkabıcılık sektöründe faaliyet gösteren Konya Ticaret Odası Meclis Üyesi Ali Deresoy Azerbaycan heyetine Konya ayakkabıcı-

lık sektörü hakkında bilgi verdi. Deresoy, Ticaret Bakanlığı ile Konya Ticaret Odası'na organizasyondan dolayı teşekkür ederek Konya'da ayakkabıcılık sektörünün önemli bir sektör olduğunu, dış ticarette önemli bir potansiyele sahip olduğunu anlattı. KTO'da Deriden Ayakkabı İmalatı ile Spor Malzemeleri ve Oyuncakların Toptan-Perakende Ticareti ile Deri Ürünleri ve Malzemelerinin İmalatı ile Toptan-Perakende Ticareti üzere iki meslek komitesi bulunduğunu hatırlatan Deresoy, Konya'da bine ya-

kın ayakkabı üreticisi, toptancısı ve yan sanayicisi ile 30 bine yakın çalışanı önemli bir sektör olduğunu söyledi. Deresoy, Konya ile Azerbaycan arasında bu görüşmeler sonucunda önemli iş bağlantıları gerçekleştirileceğine inandıklarını sözlerine ekledi. Ayrıca Azerbaycan heyeti, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsüne giderek yeni teknoloji üretimleri incelediler. Daha sonra Aykent Ayakkabıcılar Sanayi Sitesindeki üretici firmaları yerinde ziyaret ederek iş görüşmeleri yaptılar.

İSLAM COĞRAFYASI KONYA'DA BİR ARAYA GELDİ

İslam İşbirliği Teşkilatı ve İslami Dayanışma Spor Federasyonu üyesi 56 ülkeden 4 bin 200 sporcunun katıldığı 5'inci İslami Dayanışma Oyunları Konya'da gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi Konya 2021 oyunlarına 6 branşta ev sahipliği yaptı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk 5. İslami Dayanışma Oyunları'nın Konya'da düzenlenmesi emeği geçenlere teşekkür etti.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN 5'İNCİ İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI'NIN AÇILIŞINI YAPTI

Türkiye'nin ev sahipliğinde 56 ülkeden 4 bin 200 sporcunun katıldığı 5'inci İslami Dayanışma Oyunları'nın açılışı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla görsel şölen eşliğinde gerçekleşti. Konya Büyükşehir Belediye Stadı'nda yapılan açılış törenine Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yanı sıra Azerbaycan Cumhurbaşkanı

İlham Aliyev, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Arnavutluk Başbakanı Edi Rama, Cezayir Başbakanı Eymen bin Abdurrahman, Filistin Başbakanı Muhammed İştıyye, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Genel Sekreteri Hüseyin İbrahim Taha, İslami Dayanışma Spor Federasyonu Başkanı ve Suudi Arabistan Spor

Bakanı Prens Abdülaziz bin Turki el-Faysal Al Suud, Kuveyt Enformasyon, Kültür ve Gençlik Bakanı Abdulrahman Al Mutairi, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Çevre Şehircilik

ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi ile diğer katılımcı ülkelerin temsilcileri ve büyükelçileri ile spor severler katıldı. Kuran-ı Kerim'in okunmasıyla başlayan organizasyon, protokol üyelerinin stada gelmesinin ardından İstiklal Marşı ve ardından Türk bayrağının göndere çekilmesiyle sürdü. Ardından Uluslararası İslami Dayanışma Spor Federasyonu tarafından 2021 yılında yapılması planlanan ancak pandemi nedeniyle 1 yıl ertelenen 5'inci İslami Dayanışma Oyunlarına katılan 56 ülkeden sporcular geçit töreninde bayraklarıyla yürüdü.

ERDOĞAN BESMELE İLE BAŞLATTI

Prens Abdülaziz Bin Turki Al Faysal Al Suud'un konuşmasının ardından besmele ile konuşmasına başlayan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "5. İslami Dayanışma Oyunları spor faaliyetlerini başlatıyorum. Tüm emeği geçenleri şahsım, milletim adına tebrik ediyorum. Hayırlı uğurlu olsun" dedi.

BAŞKAN ÖZTÜRK'TEN TEŞEKKÜR

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya'da düzenlenen, 56 ülkeden 4 bin 200

sporcunun katıldığı 5. İslami Dayanışma Oyunları 9 - 18 Ağustos tarihlerinde gerçekleştirildi. İslam coğrafyasında yer alan sporcuların gelişimi, sporcular arası kardeşlik ve dayanışma kültürünün artırılması adına düzenlenen İslami Dayanışma Oyunları'nın açılışını Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan yaptı. Konya'nın tanıtımı açısından son derece önemli gördüğümüz Konya 2021 oyunlarının şehrimizde düzenlenmesinde katkısı olan herkese teşekkür ediyorum. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezimiz de 5. İslami Dayanışma Oyunları'na 6 branşta ev sahipliği yaptı" dedi.

KTO'DA "RUSYA FEDERASYONU BAŞKURDİSTAN CUMHURİYETİ'NDE İŞ FIRSATLARI TOPLANTISI"

M. Fatih ÖZSOY, Gülnur ÇEŞMECİ, Ayşenur KARKIN

Haber/Fotoğraf

Konya Ticaret Odası'nda iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri karşılıklı teşvik etmek, yatırım imkânları ve iş fırsatları hakkında bilgi vermek amacıyla, Başkurdistan Cumhuriyeti Türkiye Temsilcisi Marat Tansykkuzhin ve Danışmanı Kaan Kenan Özyurt'un katılımıyla "Başkurdistan Cumhuriyeti'nde İş Fırsatları" konulu bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantının açılışında Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk Konya ekonomisi ve dış ticaretine ilişkin bilgi verdi ve iki ülke arasındaki dış ticarete ilişkin verileri değerlendirdi. Öztürk konuşmasını şöyle sürdürdü: "Rusya Federasyonu içerisinde önemli bir üretim ve ticaret merkezi olan Başkurdistan'ın aynı zamanda dış ticaret fazlası veren bir yapıya da sahip olduğunu biliyoruz. Karşılıklı dış ticaret verilerini incelediğimizde Türkiye'nin, Başkurdistan açısından önemli bir ticari ortak olduğu görülmektedir. 2019'da Türkiye, Başkurdistan'ın dış ticaretinde yüzde 2,82'lik paya sahipken, 2020 yılında bu oran yüzde 2,56'ya gerilemiştir. Bununla birlikte, toplam 104 milyon dolarlık ticaret hacmi ile Türkiye, 2020 yılında Başkurdistan'ın 12. en büyük ticaret ortağı olmuştur. 2021 yılında ise Türkiye ve Başkurdistan arasındaki ticaret hacmi, bir önceki yıla göre iki katına çıkarak 208 milyon dolara ulaşmış ve bu rakam ülkemizi Başkurdistan'ın en çok ticaret yaptığı 7. ülke konumuna getirmiştir. İkili ticari ilişkilerin kaydettiği

artışta Başkurdistan Türkiye Temsilciliği'nin yaptığı olumlu çalışmaların katkısı büyüktür. Bu açıdan Türkiye Temsilcisi Sayın Marat Tansykkuzhin'e bir kez daha teşekkür ediyorum. Türkiye'nin ile Başkurdistan arasındaki ticaret hacminin artırılmasına yönelik Konya Ticaret Odası ve Başkurdistan Türkiye Temsilciliği'nin ortak iradeye sahip olduğunu memnuniyetle belirtmek isterim. Konya olarak müşterek yapılacak her türlü çalışmaya hazırız. Oluşan diyalog ve işbirliği ortamı ile Konyalı ve Başkurdistanlı firmaların işbirliğini geliştireceklerine inanıyoruz. Öztürk, Rusya Federasyonu Başkurdistan Cumhuriyeti ve Ülkemiz arasında Makine, Un, Nişasta, Pastacı ürünleri, Kakao, Elektrikli makineler, Demir, Çelik eşyalar, Plastikler, Şekerler, Şekerlemeler, Kauçuk, Mobilya,

Cam, Alüminyum ve Tekstil vb. sektörlerinde ticaretimiz bulunduğuna işaret ederek şöyle devam etti; "Dış ticaret hacmimiz ve ihracatımız her geçen yıl artış göstermektedir. Hem sektörel zenginliğimiz hem de pazar genişliğimiz, Konya'nın dış ticarete tüm ülkeler için önemli bir ortak olduğunu ortaya koymaktadır. Şehrimiz 2021 yılında 1,7 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir. Konya, en fazla dış ticaret fazlası veren 6. il konumundadır. Geçmişte tarım şehri olarak bilinen Konya; imalat sanayisiyle, teknoloji üretimiyle, dijital dönüşümü ve dış ticareti ile Türkiye'nin ekonomik büyüklüğüne en büyük katkı veren şehirler arasında yer almaktadır"

Başkurdistan Cumhuriyeti Türkiye Temsilcisi Marat Tansykkuzhin Konya'da bulunmaktan büyük mutluluk duyduklarını belirterek, Konya ile iş yapmaktan onur duyduğunu söyledi. Başkurdistan temsilcisi Marat Tansykkuzhin Türk büyükelçiliği ve diplomatlarla beraber önemli çabalar harcadıklarını ve işbirliği yaptıklarını söyledi. Tansykkuzhin Başkurdistan Türkiye arasında ekonomi, ticaret, turizm kültür ve eğitim alanında işbirliği yapabileceklerini, bu anlamda yeni projeler geliştirebileceklerini ifade ederek, ilişkileri geliştirmek istediklerini sözlerine ekledi. Toplantının sonunda katılımcıların soruları yanıtlandı.

TOBB YÖNETİM KURULU BRÜKSEL'DE TEMASLARDA BULUNDU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte Brüksel'e gitti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ve beraberindeki TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, Türkiye'nin AB Nezdindeki Büyükelçisi Mehmet Kemal Bozay ile görüştü. Görüşmede, Büyükelçi Bozay, AB ve Türkiye-AB ilişkilerindeki gelişmeler hakkında bilgi verdi. Brüksel temasları kapsamında, Türkiye'nin Belçika Büyükelçisi Dr. Hasan Ulusoy'u ziyaret eden TOBB He-

yeti daha sonra Türkiye'nin NATO Daimi Temsilcisi Büyükelçi Basat Öztürk'ü ziyaret etti. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ve beraberindeki TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, Brüksel temasları kapsamında, Avrupa Ticaret ve Sanayi Odası (EUROCHAMBRES) CEO'su Ben Butters ile bir araya geldi. Görüşmede, Avrupa iş dünyasının gündemi ve beklentileri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

ICCIA 38. GENEL KURUL'U UMMAN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) 38. Genel Kurulu ve Yönetim Kurulu Toplantıları, Umman'da gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve ICCIA Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıkloğlu, 57 ülkenin üye olduğu İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası'nın Yönetim Kurulu ve Genel Kurul toplantılarına katıldı. Toplantılara TOBB Başkan Yardımcısı ve Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de katıldı.

ODA VE BORSA BAŞKANLARI TOGG GEMLİK TESİSLERİNİ GEZDİ

Hisarcıkloğlu, Oda/Borsa Başkanları ile birlikte Togg Gemlik Tesislerini ziyaret etti. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve TOGG Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Oda/Borsa Başkanları ile Togg Gemlik Tesislerinde bir araya geldi.

TOBB Başkan Yardımcısı ve Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün de katıldığı programda Hisarcıkloğlu, Oda/Borsa Başkanlarına Türkiye'nin Otomobili Togg'un serüvenini ve geldiği noktayı anlattı. TOGG CEO'su Gürcan Karakaş da bir sunum yaparak Togg otomobili ve e-mobilite sistemi hakkında bilgi verdi.

TOBB SEKTÖR MECLİSLERİ, MERKEZ BANKASI BAŞKANI İLE BULUŞTU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu'nun evsahipliğinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile TOBB bünyesinde faaliyet gösteren 65 Sektör Meclisleri'nin Başkanları ve Üyelerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu açılış konuşmasında, yaşanan yüksek enflasyon ve maliyet artışları nedeniyle; yatırım ve işletme sermayesi için kredi ihtiyacının geçmiş dönemlere göre daha da arttığını vurgulayarak, artan işletme sermayesi ihtiyacının dikkate alınarak, alınan tedbirlerin yan etkileri konusunda hassas olunması, bankacılık sisteminin de krediye erişimi kolaylaştırması gerektiğini söyledi.

Hisarcıkıoğlu, ortak akıl ve istişarenin, içinde buldukları süreçte önemli ve gerekli olduğuna inandıklarını belirterek, "Bu çerçevede bugün burada, ülkemizdeki tüm sektörleri bir araya getiriyoruz. Sektör meclislerimizde, her sektördeki en büyük 40 firma yer alıyor. Ayrıca kamu kurumlarının da temsilcileri bulunuyor. İşte bu sayede sektör meclislerimiz, özel sektörle kamu idaresinin bir araya gelerek, aynı masa etrafında istişare ettiği, birlikte çalıştığı, sorunları tartıştığı, mutabık kalınan önerilerin, ilgili Bakanlıklara aktarıl-

dığı, çok önemli bir istişare mekanizması olarak faaliyet gösteriyor" dedi.

Hisarcıkıoğlu, Türkiye ekonomisinin, yaşanan tüm zorluklara rağmen, son dönemde, diğer ülkelere göre çok daha hızlı büyüdüğünü, ihracat, üretim ve istihdamda, salgın öncesi seviyelerin üzerine çıktığını söyledi.

Yurtiçinde enflasyon ve üretim maliyetlerindeki artışların yanı sıra, tüm dünyada yükselen hammadde ve enerji fiyatlarıyla da karşı karşıya kaldıklarına dikkat çeken Hisarcıkıoğlu, "Rusya-Ukrayna savaşı, Çin-Tayvan gerilimi, enerji ve gıda arzındaki sıkıntılar, covid-19'un yeniden yayılması ve dünya genelinde faizlerin artmaya başlaması, küresel büyümeyi aşağı yönlü etkile-

mektedir. 2022'nin geri kalanında, dünyayı daha kasvetli ve daha belirsiz bir ortam bekliyor. Dolayısıyla, karşımıza çıkan bu zorlu dönemde; firmalarımızın uygun koşullarla finansmana erişiminin sağlanması, ülkemiz ekonomisi için kritik önemdedir" şeklinde konuştu.

Hisarcıkıoğlu, son dönemde finansmana ulaşımın zorlaştığını, her il ve ilçedeki firmalardan bu yönde gelen şikâyetler arttığını belirterek şöyle devam etti: "En büyük sıkıntıyı da; en fazla gözetilmesi gereken küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz yaşamaktadır. Kredi faizlerindeki yükselişin yanı sıra, kredi limitlerinin reel olarak daraltıldığı ve kullanımda sıkıntılar yaşandığı iletilemek-

tedir. Merkez Bankası fonlama faizi yüzde 14, mevduata verilen ortalama faizler yüzde 20 civarındayken, bazı bankaların ticari kredilere yüzde 30 ila 50 arasında faiz uyguladıkları görülmektedir. Bazıları da hiç kredi vermemektedir".

Diğer bir sorunun da kredi vadeleri olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı şunları kaydetti: "Yatırımlar için gerekli olan uzun vadeli ve sabit faizli kredi bulmak da, giderek daha güç hale gelmektedir. Öte yandan, ihracatçılarımız için çok önemli bir imkân olan, Merkez Bankası reeskont kredisi kullandırılmalarının azaldığına ilişkin şikâyetler de artmaktadır. Reel sektörün arzusu, kredi piyasalarında istikrarın hakim olmasıdır. Zira ülkemizde yatırım yapan, ihracat ve istihdam sağlayan her firma, milli değerimizdir ve korunması gerekmektedir.

Diğer taraftan yaşanan yüksek enflasyon ve maliyet artışları nedeniyle; yatırım ve işletme sermayesi için kredi ihtiyacı, geçmiş dönemlere göre daha da artmıştır. İşletme sermayesi kredileri, özellikle Kobilerin faali-

yetlerini sürdürebilmesi için kritik hale gelmiştir. Dolayısıyla, artan işletme sermayesi ihtiyacı da dikkate alınarak, alınan tedbirlerin yan etkileri konusunda hassas olunması; bankacılık sisteminin de krediye erişimi kolaylaştırması gerekmektedir.

Bankalarımızdan da, fonlama maliyetlerini de dikkate alarak, reel sektörümüze uygun koşullarla kredi sağlamaları ve yapıcı hare-

ket etmeleri beklenmektedir. Böylelikle reel sektörümüz, her türlü olumsuz koşulları en az hasarla atlatarak; yatırıma, üretime, ihracata ve istihdama azami katkıyı yapmaya devam edecektir. Bugünkü toplantımızın, birbirimizi karşılıklı olarak daha iyi anlamak açısından önemli bir fırsat olmasını, özellikle de kredilere erişimde yaşanan sıkıntıların azaltılmasına katkı sağlamasını diliyorum".

İSO 2. 500'E KONYA'DAN 15 FİRMA GİRDİ

İSO 2. 500 – 2021 araştırması sonuçları açıklandı. Listeye Konya'dan 15 firma girdi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk 2021 yılında Türkiye'nin en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşu listesine giren Konyalı firmaları tebrik ederek, "Her türlü şartta şehrimiz ve ülkemiz ekonomisinin büyümesi için çalışan, üreten tüccar ve sanayicilerimizi tebrik ediyor başarılarının devamını diliyorum" dedi.

İstanbul Sanayi Odası'nın, Türkiye'nin En Büyük İkinci 500 Sanayi Kuruluşu (İSO 2. 500 - 2021) araştırması sonuçları açıklandı. "İSO 2. 500 - 2020" sonuçlarını değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya'dan bu yıl listeye 15 firmamız girdi. Listede; RTM Tarım 70. sırada, Safa Tarım 105. sırada, Konya Kağıt 135. sırada, Hekimoğlu Un Fabrikası 252. sırada, Akova Süt 277. sırada, Yıldız Pul Otomotiv 295. sırada, Büyük Hekimoğulları Gıda 331. sırada, Çöğenler Yem 343. sırada, İzi Süt 344. sırada, Besa Yemcilik 354. sırada, Kompen PVC 445. sırada, Sezersan Matbaacılık 449. sırada, Konya Çimento 462. sırada, Gitaş Gıda 470. sırada, Balçılar Yem 486. sırada, yer aldı. Böylelikle Türkiye'nin en büyük 1.000 sanayi kuruluşu listesinde Konya, 22 firması ile yer aldı" dedi.

Firmaları tebrik eden Başkan Öztürk, "Türkiye'nin en büyükleri arasında yer alarak gurur duymamıza vesile olan firmalarımızın yöneticilerini, tüm çalışanlarını tebrik ediyor, her türlü şartta şehrimiz ve ülkemiz ekonomisinin büyümesi için çalışan, üreten tüccar ve sanayicilerimize şehrimiz ve ülkemiz ekonomisine katkı sağladıkları için teşekkür ediyorum. Firmalarımızın ilerleyen yıllarda daha üst sıralarda yer alacaklarına, ilk 500 arasına girmek için çalışacaklarına inancımız tamdır. Şehrimiz 2022 yılında da özel sektörünün çalışma azmi ile ülke ekonomisinin büyümesine katkısını artırarak devam edecektir" dedi.

İSO İKİNCİ 500'DE YER ALAN KONYA FİRMALARI

SIRA NO	KURULUŞ
70	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.
105	Safa Tarım A.Ş.
135	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.
252	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic.ve San. A.Ş.
277	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.
295	Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.
331	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.
343	Çöğenler Yem. A.Ş.
344	İzi Süt ve Gıda Mamulleri San. Tic. A.Ş.
354	Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Maddeleri
445	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri
449	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.
462	Konya Çimento Sanayii A.Ş.
470	Gitaş Gıda ve İhtiyaç Maddeleri
486	Balçılar Yem San. ve Tic. Ltd. Şti.

15 TEMMUZ'UN 6. YILINDA KONYALILAR MEVLANA MEYDANI'NDA BİR ARAYA GELDİ

15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin ve milletimizin bu hainliğe kahramanca karşı koyuşunun 6'ncı yılında on binlerce Konyalı Mevlana Meydanı'nda buluştu. Saygı duruşunda bulunulması, İstiklal Marşı'nın okunması ve Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başlayan programın devamında, alana kurulu dev ekrandan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın millete seslenişi ilgiyle takip edildi.

"TÜRK MİLLETİNE ASLA DİZ ÇÖKTÜRÜLEMEDİĞİNİ GÖSTERDİK"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasına istiklal ve istikbal davası için FETÖ ihanet çetesi mensubu hainlere karşı koyarken şehadete yürüyen 252 şehide Allah'tan rahmet dileyerek başladı. 15 Temmuz gecesinde dosta ve düşmana Türkiye'nin asla esir edilemeyeceğinin, Türk milletine asla diz çöktürülemeyeceğinin gösterildiğini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Darbenin başlamasıyla birlikte darbeci hainleri ve onları üreten yapıyı kökünden kurutmak için ülkemizin tüm hukuki ve idari gücünü harekete geçirdik. Ülkemizin bir daha böyle bir tehde maruz kalmaması için gereken tüm tedbirleri aldık. Almaya da devam ediyoruz. Şehitlerimizin kanını yerde koymadık. Gazilerimizin karşısına boynumuz eğik çıkmadık." dedi.

"BU TOPRAKLAR SIRADAN TOPRAKLAR DEĞİLDİR"

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya iş alemi ve STK'lar adına programda bir konuşma yaptı. 15 Temmuz'un, Türkiye'yi işgal girişiminin bir parçası olduğuna değinen Başkan Öztürk, "Ülkemizin istiklaline ve istikbaline yapılan bu alçakça saldırıyı unutmamak, unutmayacağız. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, meclisimiz, milletimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve ülkemizin kararlı duruşuyla bir destan yazdık. 15 Temmuz'da, devletin bekası için, vatanın felahi için, milleti için canını veren kahraman

şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bu vatan bize şehitlerimizin emanetidir. Bu topraklar sıradan topraklar değildir, uğruna şehitler verdiğimiz, rengini şehitlerimizin kanından alan mübarek topraklardır. 15 Temmuz'da şehitler vererek koruduğumuz vatanımızı, masa başında planlar yapanların bölmesine izin vermeyeceğiz. İşte bu sebeple hepimiz çok çalışacağız. En az 15 Temmuz kadar, darbe girişiminden sonrası da, ülkemiz açısından zorlu bir süreç oldu. Darbe girişimi sonrası toplum büyük bir travma yaşadı. Ekonomimiz de bu saldırıdan olumsuz etkilendi. Allah'a şükür, birlik ve beraberliğimiz sayesinde bunların hepsini de kısa sürede atlattık. Emin olun bizim yaşadıklarımızı başka bir ülke yaşasaydı bir daha ayağa kalkamazdı. Ama biz dimdik ayaktaız" dedi.

15 Temmuz'un, sivil direnişin ve demokrasinin zaferi olduğunu söyleyen Konya Valisi Vahdettin Özkan, "Bugün milli birlik ve beraberliğimizin perçinlendiği, Türk halkının güçlü direnişinin destanlaştığı, milletimizin verdiği, büyük ve kutlu mücadelenin günüdür. Türk tarihinin önemli kırılma noktalarından biri olan 15 Temmuz direnişi, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde milletimizin bayrak, vatan, hassasiyet ve şuuruyla kazanılmış bir milli zaferdir" şeklinde konuştu.

15 Temmuz'un öncesi ve sonrasıyla bir milat olduğunu söyleyen AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta, "Bugün dünya tarihine damgasını vuran bir milletiz. Darbecilerin planları kendi akıllarınca uygulamaya çalıştıkları girişim-

leri bu yüce gönüllü millet tarafından akamete uğratıldı. Bir darbe tarihi yazılmak istenirken tam tersine Türkiye'nin demokrasi ve milli birlik ve beraberlik tarihi yazıldı. Çok şükür ki o karanlık genin sabahı aydınlık bir Türkiye oldu" ifadelerini kullandı.

Türk tarihinde ilk defa bir kalkışmanın millet iradesiyle, eliyle, millet tarafından bertaraf edildiğini söyleyen AK Parti Konya Milletvekili Tahir Akyürek, "2016 tarihinde tarihte görülmemiş bir olayı yaşadık. Hamdolsun milletimizle birlikte gencimizle, yaşlımızla, kadınımla, kızımızla hep birlikte bu felaketi, belayı defettik. Millet olarak ayağa kalktık ve bugün de aynı şekilde 15 Temmuz'un 6'ncı yıl dönümünde şehitlerimizi anmak, milli iradenin varlığını yeniden tescil ettirmek, yeniden biz buradayız demek için tüm ülkemizde, illerimizde meydanlardayız ve meydanlarda olmaya devam edeceğiz" dedi.

Türkiye'nin Cumhuriyet İttifakı'yla birlikte oyun bozan bir ülke haline geldiğini söyleyen MHP Konya Milletvekili Esin Kara, "Ülkemizin üç tarafı denizlerle dört tarafı düşmanlarla dolu. Bunun nedeni, 951 yıl önce Anadolu'nun Müslüman Türk'ün eline geçmesidir. Anadolu'nun yeniden Haçlıların eline geçmesi için oyunlar bitmemiştir. Yeri geldi Haçlı seferleri düzenlediler yeri geldi Anadolu'dan bizi atmak için Kurtuluş Savaşı'nın mücadelesini verdiler. Çok şükür büyük Türk milleti şerre karşı o gün başarıyla mücadele verdi" dedi.

Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanvekili Mustafa Uzbaşı ise, "Sezai Karakoç, 'Geceye yenilmeyen her kişiye ödül olarak bir sabah ve bir günüz, bir güneş vardır' der. O gecenin karanlığına karşı yenilmeyen, istiklal ve hürriyetine leke sürdürmeyen bir milletin mensubu olmaktan duyduğum gururu ifade etmek isterim. Rabbim vatanımızın ve milletimizin istikbaline göz dikenlere fırsat vermesin, birlik ve beraberliğimizi daim eylesin" cümlelerini kullandı.

Son olarak konuşan 15 Temmuz Gazisi Ömer Faruk Çatal ise "Bugün hala sağlıklı bir şekilde karşınızda durabiliyorsam 15 Temmuz'da vatanına sahip çıkanlar olduğu içindir. Allah'ım bu ve bu gibi olayları bir daha milletimize yaşatmasın" ifadelerini kullandı. Mevlana Meydanı'nda anma programı; Ömer Karaoğlu, Dursun Ali Erzincalı ve Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu konseri ile sürdü. Saatler 00.13'ü gösterdiğinde ise sela okunurken program yapılan dualarla tamamlandı.

BERCESHAN VİTRA AÇILDI

Konal Şirketler Grubu'nun girişimi olan Berceshan Vitra Konya protokolünün ve iş dünyası temsilcilerinin katıldığı törenle açıldı. Açılış töreninde konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konal Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Aslan Korkmaz ve Korkmaz ailesine hayırlı olsun temennilerini iletti.

GELENEKSEL BAYRAMLAŞMA PROGRAMLARI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya Valiliği koordinasyonunda Mevlâna Kültür Merkezinde düzenlenen geleneksel bayramlaşma töreni gerçekleştirildi. Programa; Konya protokolü, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, iş dünyası temsilcileri, siyasi parti yetkilileri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, basın mensupları ve vatandaşlar katıldı.

MÜSİAD Konya Şubesi'nin düzenlediği geleneksel bayramlaşma programı, şube binasında yoğun katılımıyla gerçekleşti. Bayramlaşma programına; AK Parti Konya Milletvekilleri Ziya Altunyaldız, Ahmet Sorgun ve Selman Özboyacı, AK Parti Konya İl Başkanı Hasan Angı, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, Konya İl Müftüsü Doç. Dr. Ali Öge, MÜSİAD Konya Şubesi önceki dönem başkanları, şube üyeleri ve Genç MÜSİAD Konya Şubesi üyeleri katıldı. Bayramların birliğin nişanesi olduğunu vurgulayan MÜSİAD Konya Şube Başkanı Hilmi Kaçnıcı, "Bayramlar birliğin, beraberliğin bir nişanesidir. Kurban Bayramının ayrı bir özelliği var.

Teslimiyetin de bir nişanesidir. Rabbim bu birliğimizi, beraberliğimizi bozmasın inşallah" ifadelerini kullandı. Konya şubesinin diğer MÜSİAD şubeleri arasında özel bir yeri olduğunu dile getiren Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "MÜSİAD çok güzel bir genel idare kurulu yaptı. Emeği geçen her-

kesten Allah razı olsun. MÜSİAD Konya şubesi, diğer tüm şubeler içinde özel bir yere sahip. Bu özel yerini gösterdiğine de şahit olduk. Dünyada yaşanan zorluklar ülkemizde de yaşanabiliyor. Bunları birlik ve beraberlik içinde aşabileceğimizi düşünüyorum. Herkese hayırlı bayramlar diliyorum" dedi.

BAŞSAVCI SOLMAZ'DAN VEDA ZİYARETİ

Görev yaptığı Konya'dan, Bursa'ya tayin olan Cumhuriyet Başsavcısı Ramazan Solmaz, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'e veda ziyaretinde bulundu. Başkan Öztürk, "Başsavcımıza, şehrimize yaptıkları katkılar ve hizmetler için teşekkür eder, yeni görevinde başarılar dilerim" dedi.

MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ YİĞİT'E ZİYARET

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya İl Millî Eğitim Müdürü Murat Yiğit'e hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Görüşmede, başta mesleki eğitim olmak üzere KTO ve Millî Eğitim Müdürlüğü arasında işbirliğinin devamı konusunda istişarelerde bulunuldu.

KONYA SMMMO ZİYARETİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya SMMM Odası Başkanlığına yeniden seçilen Abdil Erdal'ı makamında ziyaret ederek yeni dönem için hayırlı olsun temennisinde bulundu. Konya SMMMO Başkanı Abdil Erdal, Başkan Yardımcısı Halil Bıçakçı, Başkan Yardımcısı ve Sayman Mehmet Akif Yıldırım, TESMER Sekreteri Hüseyin Sezen ziyarette ev sahipliği yaptı.

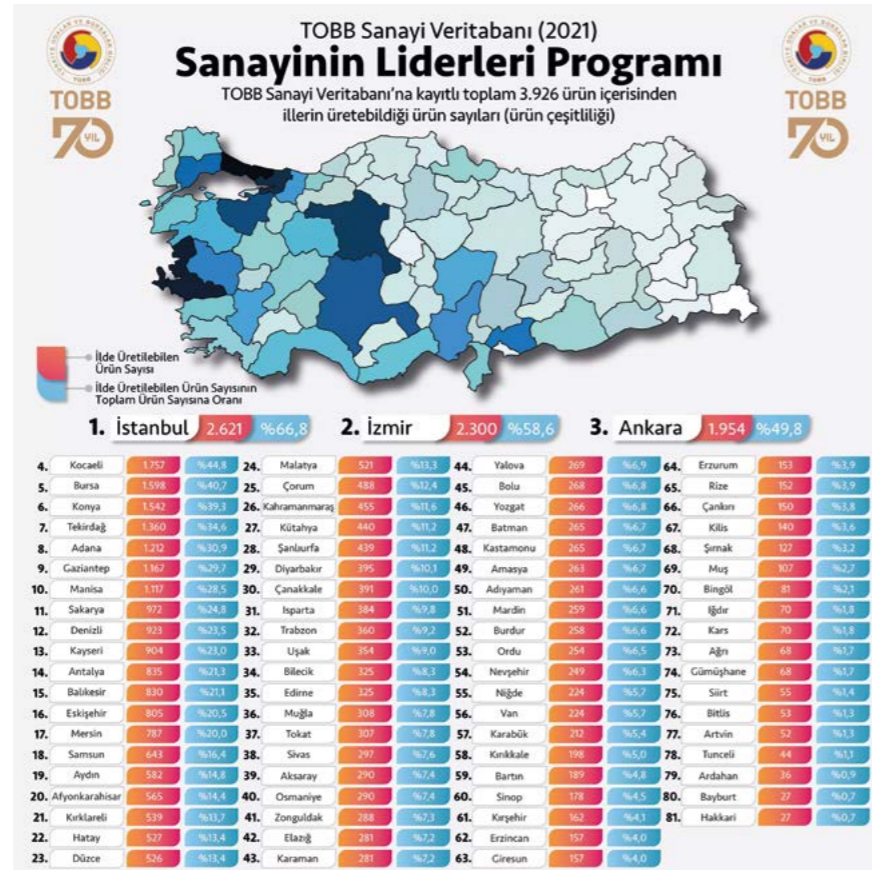
KONYA, ÜRETİM KAPASİTESİ ÇEŞİTLİLİĞİNDE 6. SIRADA YER ALDI

Konya, sanayide ürün çeşitliliği bakımından bin 542 farklı ürün üretebilme kapasitesi ile Türkiye'de 6'ncı sırada yer aldı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "En önemli üretim özelliği ürün çeşitliliği olan Konya'nın başarısında pay sahibi olan firmalarımızı kutluyorum" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Sanayi Veritabanı'na kayıtlı toplam 3 bin 926 ürün içerisinde illerin ürettiği ürün sayıları belirlendi. İllerin ürettiği ürünlerin çeşitliliğinin göstergesi olan analiz sonucunda Konya; İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli ve Bursa'nın ardından Türkiye'de 6'ncı sırada yer aldı. Konya, ayrıca 166 ürünün üretiminde birinci, 169 ürünün üretiminde ikinci, 154 ürünün üretiminde ise üçüncü sırada yer aldı.

KONYA'NIN ÜRETİM ÖZELLİĞİ ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya'nın tarım şehri olması, yıllar içinde şehirde tarım ile beraber tarıma girdi sağlayan başta makine ekipman üretimi olmak üzere birçok sektörün de gelişmesine neden olmuştur. Diğer yandan bu büyümenin de katkıları ile Konya tüm sektörlerde üretim ve ihracat yapan ve ülke ekonomisinden hızlı büyüyen bir merkez durumuna gelmiştir. Konya 2020 yılı GSMH hesaplarına göre Türkiye'nin 7. Büyük ve 2021 hesaplarına göre ise en fazla ihracat yapan 11. ilidir. Konya ilinin ihracatının yüzde 73'ünden fazlasını sanayi ürünleri oluşturmaktadır. İlk iki sektörü makine ve aksam ile otomotiv endüstrisi sektörüdür. Mozaik bir yapıya sahip Konya sanayisi, makine ve aksamı, otomotiv yedek parça, değirmen makineleri, tarım makineleri, araç üstü vinç ekipmanları, gıda makineleri, asansör imalatı gibi sanayi kollarında kendini dünyaya ispatlamış du-

rumdur. Konya her geçen yıl yüksek katma değer üreten bir sanayi merkezi haline gelmektedir. Öyle ki gelinen noktada Konya sanayi üretiminin yüzde 46,6'sını orta-yüksek teknoloji, yüzde 32,3'ünü orta-düşük teknoloji, yüzde 19,8'ini düşük teknoloji içermektedir. TOBB Sanayi Veritabanı'na kayıtlı toplam 3 bin 926 üründen bin 542'sini üretebilme kapasitesine sahip olan Konya'nın ürün çeşitliliği bakımından ülkemizde 6. sırada yer alması da son derece önemli bir göstergedir. En önemli üretim özelliği ürün çeşitliliği olan Konya'nın başarısında pay sahibi olan

tüm tüccar, sanayici ve çalışanlarını kutluyorum" dedi. İllerin ürettiği ürün çeşitliliğinin belirlendiği çalışmaya göre; 2 bin 621 farklı ürün üretebilme kapasitesiyle İstanbul birinci olurken, 2 bin 300 farklı ürün üretebilme kapasitesiyle İzmir ikinci, bin 954 farklı ürün üretebilme kapasitesiyle Ankara üçüncü, bin 757 farklı ürün üretebilme kapasitesiyle Kocaeli dördüncü, bin 598 farklı ürün üretebilme kapasitesiyle Bursa beşinci, bin 542 farklı ürün üretebilme kapasitesi ile Konya altıncı sırada yer aldı. Konya'yı; Tekirdağ, Adana, Gaziantep ve Manisa takip etti.

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutut toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. Temmuz-Ağustos aylarında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ TOPLANTILARI VE ALINAN KARARLAR

İHRACATÇI ÜYELERİMİZ TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA TEBLİĞİN İLGİLİ HÜKÜMLERİNDEN DOLAYI MAĞDURİYET YAŞADIKLARINI BELİRTEREK BU ANLAMDA KESİLEN CEZALARDAN MUAF TUTULMALARINI TALEP EDİYOR

Konya Ticaret Odası Plastik ve kauçuk ürünlerin imalatı ve toptan ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. 2019- 2021 yılları arasında ihracat bedellerinin ülkemize getirilmesi ile ilgili ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Tebliğin ilgili hükümlerinden dolayı yaşadıkları mağduriyete ilişkin açıklamalarda bulundular. İlgili meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle " İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğu, kanun koyucunun Türk parasının kıymetinin korunması amacıyla getirdiği kanuni yükümlülüklerden biridir. Böylelikle ihraç edilen mal ve hizmetlerin karşılığını oluşturan ekonomik değerler ülkede kalmaya amaçlanmıştır. İstisnaları bulunmakla birlikte, kural olarak fiili ihracat tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi ve bunu takip eden kurum nezdinde ihracat hesabının gümrük çıkış beyannamesinde kapatılması gerekmektedir. Üyelerimizin, 2019 - 2020 ve 2021 yıllarında yapmış oldukları ihracat bedellerini; tahsil ederek, gümrük çıkış beyannamesinin üzerinde bulunan bankaya getirterek veya

kurumun farklı banka hesabı üzerinden ihracat bedelini yurda getirmekteyiz. Teknik nedenlerden dolayı gümrük çıkış beyannamesinde belirtilen bankanın haricinde bir bankaya ihracat bedelinin gelmesi, fiili olarak ihracat bedelinin yurda getirilmesine rağmen beyan edilen banka tarafından 180 gün geçtikten sonra vergi dairelerine ihbarda bulunmaktadır. Vergi daireleri de üyelerimize, geçmişe dönük beyanlarını kapatmaları DAB ve İBKB düzenlenmesi gerektiği ile ilgili tebligatlar göndermekte, kapatmadıkları takdirde ihracat bedelinin % 5 i kadar mahkeme yolu ile ceza kesileceği yönünde üyelerimize ihbarda bulunmaktadır. Üyelerimiz ise geçmişe dönük çok sayıda ihracat yaptıklarını ve Maliye tebligatları doğrultusunda beyanlarını kapatmak için döviz alış ve satışta banka kur farkının çok açık olması nedeni ile 100.000 \$ da yaklaşık 40 bin TL kur farkı ödediklerini belirtmişlerdir. 2019, 2020 ve 2021 yıllarında yapılan ihracatın ihracat bedelleri yurda getirilmiş fakat ihracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) ya da Döviz Alım Belgesine (DAB) sehven bağlanmamıştır. Dolayısı ile üyelerimiz Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Tebliğin ilgili hükümlerinden dolayı kesilen cezalardan muaf tutulmalarını talep etmektedirler." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÖZEL OKULLAR ARA SINIF YILLIK ÜCRET ARTIŞ ORANININ %37'DEN %57'YE ÇIKARILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Eğitim, kültürel ve sportif faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. İki yıl süren pandemi ve ekonomik dalgalanmalardan olumsuz etkilendiklerini belirten meslek komitesi üyeleri mağduriyetlerinin giderilmesi için talepte bulundular. İlgili meslek komitesinin talepleri şöyle: "İki yıl süren pandemi süreci ve bu sürecin olumsuz etkileri hala devam ederken ortaya çıkan ekonomik dalgalanmalar, özel okulların öğrenci kaybına uğramasına ve birçok özel okulun kapanmasına neden olmuştur. Bu süreçte velilerimizin, öğretmenlerimizin, personellerimizin ve diğer eğitim alanında hizmet sunan birimlerimizin de olumsuz etkilendiği malumdur. Son dönemde yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle özel okulların genel giderlerini oluşturan kalemlerde %100'ün üzerinde artış olmuştur. Asgari ücret ve memur maaşlarına 2022 Temmuz ayında yapılan artışın özel okul çalışanlarına etkisi Temmuz 2021'e kıyasla yaklaşık %80,88 olarak gerçekleşmiş ve buna karşılık özel okulların ara sınıf ücretlerinde sadece %37 artışa izin verilmesi özel okulların bütçe dengesini bozmuştur. Özel okul ücretlerinin yılda bir kez değiştirilebilmesi ve ilan edilen ücretin bir yıl boyunca değiştirilememesinden dolayı kurumları-

mız yüksek enflasyon karşısında kendilerini koruyamamaktadır. Dolayısıyla, özel okulların ara sınıf ücretleri için belirlenen yıllık ücret artış oranının %37'den %57'ye çıkarılması, Önceki yıllarda kanun ile düzenlenmiş olan öğrenci teşvik uygulamasının güncellenerek her öğrenciye kamudaki birim öğrenci maliyetinin 1/2 ya da 1/3 oranında teşvik verilmesi,

Resmi okullarda görevli öğretmen ücretleri ve ek ödemeleri için uygulanan vergilendirmenin özel okul öğretmenleri için de uygulanması,

Eğitim kurumlarına SGK muafiyeti getirilmesi ya da özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlik primlerinin (%32,5) de, resmi okul öğretmeni gibi aynı oranda (%20) tutulması, Ek ders ücretlerinde ve diğer ödemelerde resmi okul öğretmeninden SGK kesintisi yapılmazken özel okul öğretmeninden kesilmesi durumunun değiştirilmesi, noktasında ilgili merciler nezdinde desteklerinizi bekliyoruz"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

TEKSTİL SEKTÖRÜ TÜM KAMU BANKALARINDA VERGİ VE SGK PRİM ÖDEMELERİNE TAKSİT İMKANI TANINMASINI, YÜKSEK KARGO ÜCRETLERİNE DÜZENLEME GETİRİLMESİNİ İSTİYOR

Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti yapan üyelerimiz tüm kamu bankalarında vergi ve SGK prim ödemelerine taksit imkanı tanınmasını Yüksek Kargo Ücretlerine düzenleme getirilmesini istiyor.

Konya Ticaret Odası Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek komitesi üyeleri, son zamanlarda yüksek kargo ücretleri ile ilgili problemler yaşadıklarına dikkati çekerek konuya ilişkin şu talepte bulundular: "Her geçen gün gelişen online alış-verişlerde kargo hizmeti büyük önem taşımaktadır. Ancak kargo firmaları aynı kg/desi aralığındaki bir ürünü, anlaşma yaptığı firma müşterilerine 20-21 TL'ye hizmet verirken, anlaşması olmayan bir firmanın ürünü için 70-85 TL'ye hizmet vermektelerdir. Günümüzün vazgeçilmez kargo hizmetlerindeki yüksek ücret farkları ile ilgili bir düzenleme getirilmesi noktasında destek bekliyoruz."

Meslek komitesi üyeleri ayrıca kredi kartlarına vergi ve SGK prim ödemelerinin taksitlendirilmesi konusunda sıkıntı yaşadıklarını belirterek konuya ilişkin şu açıklamayı

yaptılar: "Bazı özel bankalar ile bazı devlet bankalarının kredi kartları üzerinden yapılan peşin vergi, MTV, çevre temizlik vergisi vb. ödemeleri için faizsiz 2-3 taksit yapılabilmektedir. Bu uygulamanın tüm devlet bankalarının kredi kartlarında geçerli olması ve uygulamaya vergi ödemelerine ek SGK prim ödemelerinin de dahil edilmesi noktasında ilgili merciler nezdinde desteklerinizi bekliyoruz"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ YAPAN ÜYELERİMİZ ÜRETİM FAZLASI ELEKTRİK İÇİN DÜZENLEME YAPILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Elektrik enerjisi üretimi yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek komitesi üyeleri 12.05.2019 tarihli yönetmelik ve yönetmeliğin ana dayanağı olan 1044 sayılı 9.06.2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararında "Güneş enerjisinde üretilen üretim fazlası elektriği EPDK tarafından yayınlanan abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli uygulanır ve YEKDEM kapsamında değerlendirilmek üzere 10 yıl süreyle satın alınır" denildiğini hatırlarak bu şartlara uygun yatırım yaptıklarını ancak kamunun üretilen fazla elektriği alımından vazgeçmiş olmasının sıkıntılar doğuracağını belirterek şu açıklamayı yaptılar:

"Küresel Enerji Krizi özellikle son günlerde Dünya ve Türkiye gündeminde yer alan çok önemli bir konudur. Enerjinin stratejik bir ürün olması nedeniyle ihracat ve yerli piyasaya her çeşit üretim yapan işletmelerin enerjisini kendilerinin üretmesi çok önemli bir durum haline gelmiştir. Kendi tükettiği enerjiyi de üretse, tükettiğinin fazlasını da üretse bu projelerin hayata geçmesindeki en büyük etken 12.05.2019 tarihli yönetmelik ve yönetmeliğin ana dayanağı olan 1044 sayılı 9.06.2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararıdır. Bu kararda özetle: "Güneş enerjisinde üretilen üretim fazlası elektriği EPDK tarafından yayınlanan abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli uygulanır ve YEKDEM kapsamında değerlendirilmek üzere 10 yıl süreyle satın alınır." denmiştir. Yatırımcılarımız yatırımını yukarıdaki yönetmelik esaslarına göre projelendirerek TEDAŞ'a onaylatmış ve resmi kabulünü yaptırmışlardır.

Cumhurbaşkanımız, 12.05.2019 tarihinden itibaren kurulu tesislerin artması için yatırımcılara bazı teşvikler vermiş ve bu süreçte birçok yatırımcı "Yenilenebilir enerji yatırımlarında KDV ve gümrük vergisi istisnası; Yatırım tutarlarının %30 - %40'ını kurumlar vergisinden mahsup etme hakkı; Tüketim fazlası elektriğin tarife fiyatından satış hakkı gibi" bu teşviklerden yararlanmışlardır. Yatırımcılar teşviklerden yararlanabilmek için ön koşul olan güneş panellerinin yerli olma şartı dolayısıyla da Dünya piyasasına göre daha yüksek bedelli olan yerli güneş panellerini kullanmışlardır. Bilindiği üzere; bu karar ve buna bağlı yönetmelik sonrasında 3000'in üzerinde farklı lisanssız tesis başvurusu yapılmış ve bu tesislerin büyük bir bölümü de hayata geçirilmiştir. 11.08.2022 tarihinde yayımlanan yönetmelik değişikliğinde ise bahse konu önceki kararların içeriği ile uyumlu bir hal göstermemektedir. Yapılan yönetmelik değişikliği ile daha önce Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 10 yıl süre ile satın alınacağı belirtilen elektriğin satışına EPDK Kurul Kararı ile limit getirmiş, satışa esas fazla elektriğin bir önceki yıl tüketiminden fazla olması durumunda, bu elektriğin YEKDEM kapsamında bedelsiz alınacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte değişiklikte yer alan "12.05.2019 tarihinden itibaren çağrı mektubu alanlar" diye başlayan madde ile yönetmeliğin geriye doğru işletildiği anlaşılmaktadır.

Hukuk güvenliği ilkesi yönünden "kanunların geriye yürümezliği prensibi" ele alındığında, yapılan düzenleme ile getirilen mevzuattaki bu uygulamanın 2019 yılından itibaren başlatılmış olması, yönetmeliğin kanunlara ve anayasaya uygunluğu yönünden hukuken oldukça tartışılır bir ortam yaratmıştır. Önceki mevzuata güvenerek yatırım yapmış bulunan yatırımcımız açısından değerlendirildiğinde, finans borçlarına karşılık bir güvence teşkil eden kamunun üretilen fazla elektriği alımından vazgeçmiş olması, borçlanma karşılığı elde edilecek gelir dengesini bozarak geriye dönülemez sorunlar teşkil edebilecek ve yatırımcıyı zarara uğratma ihtimali oldukça yüksek olacaktır. Sonuç olarak, yatırımcılarımız 12.05.2019 tarihindeki yönetmelik şartlarına harfiyen uyum sağlayıp yatırım yapmış ve enerji ithalatının önüne geçmiştir. Kanun koyucunun kendi yönetmeliğine güvenerek yatırım yapan yatırımcıyı geriye dönük yeni bir düzenlemeye gitmesiyle cezalandırması sebebiyet vereceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla bahsi geçen yönetmeliğin geriye dönük işlemlerinden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi noktasında destek bekliyoruz"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

Yatırım tutarlarının %30 - %40'ını kurumlar vergisinden mahsup etme hakkı; Tüketim fazlası elektriğin tarife fiyatından satış hakkı gibi" bu teşviklerden yararlanmışlardır. Yatırımcılar teşviklerden yararlanabilmek için ön koşul olan güneş panellerinin yerli olma şartı dolayısıyla da Dünya piyasasına göre daha yüksek bedelli olan yerli güneş panellerini kullanmışlardır. Bilindiği üzere; bu karar ve buna bağlı yönetmelik sonrasında 3000'in üzerinde farklı lisanssız tesis başvurusu yapılmış ve bu tesislerin büyük bir bölümü de hayata geçirilmiştir. 11.08.2022 tarihinde yayımlanan yönetmelik değişikliğinde ise bahse konu önceki kararların içeriği ile uyumlu bir hal göstermemektedir. Yapılan yönetmelik değişikliği ile daha önce Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 10 yıl süre ile satın alınacağı belirtilen elektriğin satışına EPDK Kurul Kararı ile limit getirmiş, satışa esas fazla elektriğin bir önceki yıl tüketiminden fazla olması durumunda, bu elektriğin YEKDEM kapsamında bedelsiz alınacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte değişiklikte yer alan "12.05.2019 tarihinden itibaren çağrı mektubu alanlar" diye başlayan madde ile yönetmeliğin geriye doğru işletildiği anlaşılmaktadır.

Hukuk güvenliği ilkesi yönünden "kanunların geriye yürümezliği prensibi" ele alındığında, yapılan düzenleme ile getirilen mevzuattaki bu uygulamanın 2019 yılından itibaren başlatılmış olması, yönetmeliğin kanunlara ve anayasaya uygunluğu yönünden hukuken oldukça tartışılır bir ortam yaratmıştır. Önceki mevzuata güvenerek yatırım yapmış bulunan yatırımcımız açısından değerlendirildiğinde, finans borçlarına karşılık bir güvence teşkil eden kamunun üretilen fazla elektriği alımından vazgeçmiş olması, borçlanma karşılığı elde edilecek gelir dengesini bozarak geriye dönülemez sorunlar teşkil edebilecek ve yatırımcıyı zarara uğratma ihtimali oldukça yüksek olacaktır. Sonuç olarak, yatırımcılarımız 12.05.2019 tarihindeki yönetmelik şartlarına harfiyen uyum sağlayıp yatırım yapmış ve enerji ithalatının önüne geçmiştir. Kanun koyucunun kendi yönetmeliğine güvenerek yatırım yapan yatırımcıyı geriye dönük yeni bir düzenlemeye gitmesiyle cezalandırması sebebiyet vereceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla bahsi geçen yönetmeliğin geriye dönük işlemlerinden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi noktasında destek bekliyoruz"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

KTO Karatay Üniversitesi
Havacılık Eğitimi ve
İktisadi İşletmesi

KTO Karatay
Üniversitesi

KTO Model
Fabrika

Dış Ticaret
Merkezi

KTO Eğitim ve Sağlık
Vakfı

KTO FUAR
Şubesi

Mesleki Eğitim
Merkezi

Akıllı Teknolojiler
Merkezi

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYE ÜNİVERSİTE MEMNUNİYET ARAŞTIRMASINDA İLK 20 ÜNİVERSİTE ARASINDA

Üniversite Araştırmaları Laboratuvarının (ÜNİAR), Yükseköğretim Kurulu (YÖK) istatistikleri baz alınarak 126'sı devlet ve 73'ü vakıf olmak üzere toplamda 199 üniversitede öğrenim gören 47 bin 682 öğrencinin katıldığı Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması (TÜMA) 2022 sonuçlarını yayımladı. KTO Karatay Üniversitesi büyük bir başarı göstererek ilk 20 sırada yer aldı. Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı tarafından yapılan Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırmasının 2022 yılı sonuçlarına göre vakıf üniversiteleri arasında KTO Karatay Üniversitesi üst sıralarda yer aldı. "Yerleşke ve Yaşamın Doyuruculuğu" kategorisinde 19. sırada bulunan KTO Kara-

tay Üniversitesi, "Kişisel Gelişim ve Kariyer Desteği" kategorisinde 21. "Öğrenim Deneyiminin Tatminkarlığı" kategorisinde 22.,

"Akademik Destek ve İlgisi" kategorisinde ise 25. sırada yer alarak büyük bir başarı sergiledi.

"MEVKA İLE PROJELER YARIŞIYOR, KONYA'DA TEKNOGİRİŞİMCİLİK BÜYÜYOR" YARIŞMASINDA KTO KARATAY BAŞARISI

Mevlana Kalkınma Ajansı ve Konya Teknokent işbirliği ve Konya İl Girişimcilik Komitesi üyesi kurum ve kuruluşların katkılarıyla Konya ve Karaman'da kurulmuş olan yükseğe katma değer ve hızlı büyüme potansiyeline sahip yeni girişimlerin ve yeni iş fikirlerine erken aşamada yatırım yapmak isteyen yatırımcıların bir araya getirilmesi ve yeni yatırımların oluşmasına zemin hazırlanması amacıyla "Girişimci-Yatırımcı Buluşmaları 2. Demoday Programı" düzenlendi.

Programda ayrıca, MEVKA ve bölge üniversiteleri iş birliği ile başlatılan "TeknoGirişim Dersi Programı"ni bitiren ve teknik danışmanlık ve mentorluk desteği verilen girişimci adayları da projelerini/iş fikirlerini sunumlarla tanıtarak yatırımcılarla buluştu.

Girişimci Adayları Yatırımcılarla Buluştu

MEVKA ve bölge üniversiteleri iş birliği ile başlatılan "TeknoGirişim Dersi Programı"ni bitiren ve teknik danışmanlık ve mentorluk desteği verilen girişimci adayları da projelerini/iş fikirlerini sunumlarla tanıtarak yatırımcılarla buluştu. KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

Psikoloji Bölümü öğrencisi Hasan Anıl Çakmak, Arş. Gör. Fatmatüz Zehra Geçimli'nin danışmanlığını yaptığı projesi ile ikincilik ödülünün sahibi oldu.

KTO Karatay Üniversitesi, Programdan Ödülle Döndü

TeknoGirişim süreçlerini başarı ile tamamlayan öğrenciler arasında jüri tarafından seçilen en iyi 3 projeye "MEVKA ile Projeler Yarışıyor, Konya'da TeknoGirişimcilik Büyüyor" isimli KOSGEB İş Planı Ödül Programı çerçevesinde çeşitli ödüller verildi. KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Psikoloji Bölümü öğrencisi Hasan Anıl Çakmak, Arş. Gör. Fatmatüz Zehra Geçimli'nin danışmanlığını yaptığı projesi ile ikincilik ödülünün sahibi oldu. Program, dereceye giren girişimci adaylarına ödül takdimi ile son buldu.

"İSLAM İKTİSADI ALANINDA İNSAN KAYNAĞI İHTİYACI HER GEÇEN GÜN ARTIYOR"

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İslam İktisadi ve Finans Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hamdi Döndüren, ticaret ve sanayi alanında İslam İktisadi ve Finans mezunlarına ihtiyaç duyulduğu konusunda önemli açıklamalar yaptı.

"Mezunlarımız, Sektörde İktisatçı ve Yöneticiler Olarak İstihdam Ediliyor"

Gerek yurt içinde gerekse yurt dışında geniş kapsamlı çalışma olanakları sağlayan İslam İktisadi ve Finans Bölümünden mezun olan öğrenciler, sektörün ihtiyaç duyduğu iktisatçı ve yöneticiler olarak istihdam ediliyor. Bu konuda önemli bilgiler aktaran KTO Karatay Üniversitesi İslam İktisadi ve Finans Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hamdi Döndüren yetişmiş personele ihtiyaç duyulduğunun altını çizdi.

"Ülke Olarak Yetiştirilmiş Personele İhtiyacımız Bulunuyor"

Alanının duayen ismi, Prof. Dr. Hamdi Döndüren "Hem ülkemizde hem de yurt dışında İslam İktisadi ve Finans alanında yetişmiş ciddi bir personel ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için sektörün gereksinim duyduğu; helali, haramı bilen, güncel gelişmelere vâkıf, öncelikle ticaret ve sanayi alanlarında çözüm üretecek, yöntem geliştirecek iktisatçılar ve yöneticiler yetiştiriyoruz. Bu bölümde öğrenciler hem geleneksel hem de İslami finans alanlarında tanınmış akademisyenler ve uzmanlar tarafından geliştirilmiş müfredat ile her iki disiplinin bilgisine mezun olmaktadır. Öğretim üyelerimiz araştırma faaliyetlerine paralel olarak dünya çapındaki finans kurumlarına ve endüstrilere danışmanlık yapmakta; dolayısıyla da bölümümüzde verilen eğitim dünyadaki güncel finansal ve ekonomik gelişmeler ve sorunları yakından takip etmektedir. Bizim de ülke olarak bu nitelikte, yetişmiş personele ihtiyacımız bulunmaktadır" dedi.

"Personel İhtiyacı Her Geçen Yıl Artıyor"

Döndüren, "Kırk yılı aşkın geçmişi olan İslam Bankacılığı, ülkemizde de üçü kamu, üçü özel sektör olmak üzere altı faizsiz katılım bankası, yine gelişmekte olan katılım sigortaları ve reasürans kuruluşlarıyla ge-

leceğinin mesleklerine odaklanarak stratejik karar vermesi, ihtiyaç duyulan ve gelişmekte olan alanlara yönelmesi önem arz ediyor. Ülke olarak bu konuda, ihtiyatlı davranıp bu bölüme odaklanırsak, şu an zaten ihtiyaç duyulan ve yakın gelecekte de önemi iyice artacak olan İslam İktisadi ve Finans alanındaki insan kaynakları açığımızı kapatabilir hem de üniversite mezunu işsizlik oranını azaltabiliriz. Ayrıca özellikle İngiltere'nin bu alana duyduğu ilgiliyi biliyoruz. Bu alanda yurt dışında da istihdam olanakları bulunduğu farkındayız." ifadelerine yer verdi.

geleceğin mesleklerine odaklanarak stratejik karar vermesi, ihtiyaç duyulan ve gelişmekte olan alanlara yönelmesi önem arz ediyor. Ülke olarak bu konuda, ihtiyatlı davranıp bu bölüme odaklanırsak, şu an zaten ihtiyaç duyulan ve yakın gelecekte de önemi iyice artacak olan İslam İktisadi ve Finans alanındaki insan kaynakları açığımızı kapatabilir hem de üniversite mezunu işsizlik oranını azaltabiliriz. Ayrıca özellikle İngiltere'nin bu alana duyduğu ilgiliyi biliyoruz. Bu alanda yurt dışında da istihdam olanakları bulunduğu farkındayız." ifadelerine yer verdi.

"KTO Karatay; İslam İktisadi ve Finans Alanında Öncü Üniversitedir"

Döndüren; "2021 İslami Finans Geliştirme Raporu'na göre, bugün küresel çapta 1.008 İslami finans eğitimi ve 383 İslami finans lisans eğitimi sunan kurum bulunmaktadır. 2020'de İslami finans eğitim sağlayıcılarına göre en iyi ülkeler, sırasıyla 347, 66, 57, 56 ve 53 eğitim sağlayıcısı ile Endonezya, Malezya, Suudi Arabistan, Birleşik Krallık ve BA'E'dir. Endonezya, 169 programla lisans düzeyinde eğitim sağlayan lider ülke konumundadır. Ülkemizde ise şu anda lisans düzeyinde İslam İktisadi ve Finans eğitimi sunan sadece üç üniversite bulunmaktadır olup KTO Karatay Üniversitesi bu bölümü açan öncü üniversitedir" diyerek dünya ve Türkiye'deki durumu değerlendirdi.

KKTC'DE EĞİTİM GÖREN LİSE ÖĞRENCİLERİNDEN KTOTEK'E ZİYARET

Doğu Akdeniz Üniversitesi Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi'nin düzenlediği liseler arası "Girişimcilik ve Yenilikçi Fikir Yarışması'nı" kazanan üç lise takımı Mesleki Eğitim Merkezimizi ziyaret ederek Merkezi-miz ve KTOTEK faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KONYA MODEL FABRİKA'DA 5. ÖĞREN & DÖNÜŞ PROGRAMI BAŞLADI

KARATAY BELEDİYESİ GENÇLİK MECLİSİ ÜYESİ LİSE ÖĞRENCİLERİ KONYA MODEL FABRİKA'YI ZİYARET ETTİ

Karatay Belediyesi Gençlik Meclisi üyesi lise öğrencileri Konya Model Fabrika'yı ziyaret ederek Model Fabrika ve uyguladığı Öğren & Dönüş metodolojisi hakkında bilgi aldı.

Farklı sektörlerden 7 firmanın katılımı ile 5. Öğren Dönüş Programı Konya Model Fabrika'da başladı. Firmaların yönetim kurulu temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen "Yalın Lider" oturumuyla başlayan 5. Öğren & Dönüş Programı ardından firmaların "Dönüşüm Ajanları" ile gerçekleştirilen ve 3 gün süren "Teşhis Fazı" eğitimleriyle devam etti.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR VE VERİMLİLİK GENEL MÜDÜRÜ MODEL FABRİKA'YI ZİYARET ETTİ

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürü Prof. Dr. İlker Murat Ar ve Konya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Vehbi KONARILI Konya Model Fabrika'yı ziyaret etti.

Ziyarete Konya Model Fabrika'nın faaliyetleri, gelecek planları ve hedefleri doğrultusunda fikir alışverişi ve genel değerlendirmelerde bulunuldu.

"MODEL FABRİKA EĞİTMENİ YETİŞTİRME PROGRAMI" 3.MODÜL EĞİTİMLERİ KONYA MODEL FABRİKA'DA TAMAMLANDI

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK TÜSSİDE ve UNDP Türkiye koordinasyonunda yürütülen "Model Fabrika Eğitmeni Yetiştirme

Programı" kapsamında Konya Model Fabrika ile eşleşen katılımcıların ilk grubu 3. Modül eğitimlerini tamamladı.

GIDA ÜRÜNLERİ SEKTÖR RAPORU

1 GİRİŞ

Hayvancılık sektörü yadsınmaz ölçüde önemlidir. Dünya hayvan varlığının sayısal olarak değişimine yıllar itibarıyla bakıldığında hayvan sayılarında önemli oranda bir değişiklik görülmemektedir. Elde edilen hayvansal ürünler gelişen ve değişen dünyada toplumun temel sorunu olan yeterli ve dengeli beslenmenin en önemli kaynaklarıdır. Hayvancılık, insanların dengeli beslenmesi için bir topluma sahip olmak başta olmak üzere, ilişkide olduğu pek çok endüstri bakımından ülkemiz ekonomisi için gelişimi ve etkin işleyişi korunması gereken bir sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bireylerin hayatlarını daha kaliteli şekilde sürdürebilmeleri için, yeterli ve dengeli beslenerek sağlıklarını korumaları büyük önem taşımaktadır. Yeterli ve dengeli beslenme demek, vücudun ihtiyacı olan enerji ve besin öğelerinin her gün ihtiyaç duyulan miktarlarda alması demektir. İnsan beslenmesinde önemli bir rolü olan süt ve süt ürünleri, günlük beslenme düzeninde yer alan temel protein kaynaklarını oluşturmaktadır. Süt, tarım sektörünün yanı sıra sanayi sektörü içinde oldukça önemli bir üründür.

Ülkelerin insan sağlığı ve beslenme odaklı politikalarında önemli bir konumu olan süt

sektöründe dünya genelinde yaşanan gelişmelere de paralel olarak ülkemizde de son on yıllık dönemde hem üretim hem de ürün işleme sanayi açısından önemli değişimler yaşanmıştır. Süt ve süt ürünleri sektörünün tarım ekonomisi içerisindeki yeri ve özellikle hayvansal protein ihtiyacının ciddi bir bölümünün bu sektörün konumunu daha önemli bir noktaya taşımaktadır. Bu çalışmada dünya ve Türkiye süt ürünleri verilerine yer verilecektir.

İçecek sektörü üretiminde önemli girdi kaynaklarından birisi tarım ve hayvancılık sektörüdür. Tarım ve hayvansal ürünlerin bir kısmı doğrudan tüketilirken bir kısmı da sanayide hammadde olarak kullanılmaktadır. İçecek sektörü kendi içerisinde alkolsüz ve alkollü içecekler olarak sınıflandırılmaktadır. Bu raporda, sektörün dünya, Türkiye ve Konya'daki durumu incelenecektir.

Son yıllarda katı ve sıvı yağlar sektörü iyi günler geçirmemektedir. Kuraklık ve pandemiden dolayı kırılan tedarik zincirleri yağ sektörünü kötü etkilemiştir. Hali hazırda sıkıntılı olan sektör Rusya-Ukrayna savaşı ile daha sıkıntılı bir sürece girmiştir. Ayrıca artan gıda milliyetçiliği ve gıda güvenliğinin riske girmesi yağların stratejik önemini ar-

tırmıştır. Bu raporda Dünya'daki en büyük yağ üreticisi ve yağ ihracatçısı ülkeler, Türkiye'de en fazla üretim yapan iller ve Türkiye'nin yağ ihraç ettiği ülkeler incelenecektir. Son olarak Konya'nın sektördeki durumu ele alınacaktır.

İnsan vücudunda organların ve kasların ihtiyaç duyduğu şeker, birçok farklı formlardaki gıdalarla karşılanmaktadır. Şekerli ürünlerin hammaddesi olan şekerin üretimi 121 ülkede gerçekleştirilmektedir. Şekerlemeler; çiklet, sakızlar, yumuşak ve meyve jelli şekerler, akide şekeri, beyaz çikolata, bonbon, şekerli ezmeler, helva ve lokumdan oluşmaktadır. Çikolatalar ise; ortası doldurulmuş kalıp, dilim, bar halinde olanlar, çikolatalı şekerlemeler, sürülebilir çikolata, tahıl ve meyve ilaveli çikolatalardan oluşmaktadır.

Bu çalışmada verilerin bulunabilirliği açısından belirli sektörler seçilmiştir. Hazırlanan alt sektörler sırasıyla şu şekildedir:

1. Et Ürünleri - Gizem ERİM ÖZÇELİK
2. Süt Ürünleri - Burçin KABAKCI
3. Katı ve Sıvı Yağlar- Muhammed Furkan ÇETİN
4. İçecek Ürünleri - Hacı Dede Hakan KARAGÖZ
5. Şekerli Ürünler - Reyhan KOÇAKER

2. ALT SEKTÖRLER

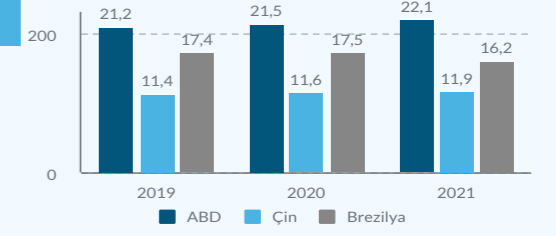
2.1. ET ÜRÜNLERİ - GİZEM ERİM ÖZÇELİK

ET ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ DÜNYA

2020 yılında Covid-19'un etkisiyle uluslararası et fiyatlarında düşüş yaşanmıştır. Lojistik güçlükler, gıda hizmetlerindeki ve insanların harcamalarındaki düşüş, bazı büyük ithalatçı ülkelerin ithalat taleplerinde geçici olarak azalmaya sebep olmuştur. OECD-FAO Tarım Açısından Gelecek Değerlendirmesi raporunun bu seneki baskısında küresel et arzının 2021-2030 döneminde artış göstererek 2030 yılında 374 milyon metrik tona ulaşacağı öngörülmektedir.

1 Dana Eti Üretiminde Öne Çıkan Ülkeler (%)

- 2021 yılında dünya dana et üretimi 57 milyon 600 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında kırmızı et üretiminde ABD, ihracatta Brezilya ilk sırada yer almıştır.
- Dünya'da en büyük sığır varlığına sahip ülke Hindistan'dır.

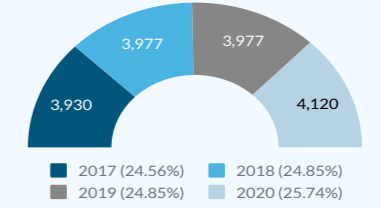

Kaynak: arastirma.tarimorman.gov.tr

Dünya dana eti üretiminin %20'si uluslararası ticarete kullanılmaktadır. 2021 yılında dünya sığır varlığı 1 milyar 525 bin başa ulaşmıştır. En büyük ithalatçı olan Çin'in ise kırmızı ete olan talebi artarak devam etmektedir.

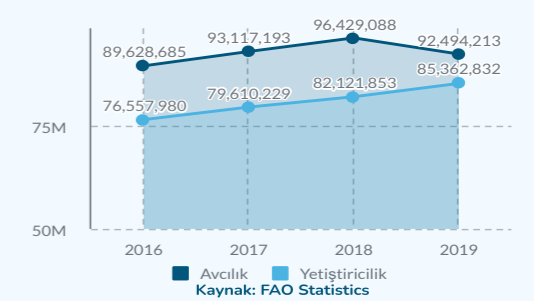
2 Dünya Kırmızı Et Canlı Hayvan Sayıları (2017-2020, Milyon Baş)

Kaynak: FAO Statistics

3 Küresel Avlanma Üretimi (Ton)

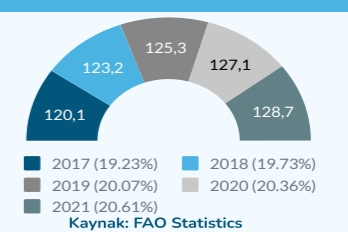
Dünya toplam su ürünleri üretimine yıllar itibarıyla bakıldığında aşırı avlanma ve kirlilik nedeniyle avlanan su ürünleri türlerinde ve miktarlarında azalma yaşandığı görülmüştür. Buna karşılık yetiştiricilik üretiminin yıllar içinde yükselen bir ivme ile artması su ürünlerinin temininde avcılığın yerini yetiştiriciliğe bırakması olarak değerlendirilmektedir. 2019 yılında 177,9 milyon ton olarak açıklanan dünya üretiminde, bir önceki yıla göre en yüksek artış %33,4 payla Türkiye'nin olmuştur.

Kaynak: FAO Statistics

2019 yılında **177,9 milyon ton** olarak gerçekleşen dünya su ürünleri üretiminin, **85 milyon tonu (%48)** yetiştiricilikten elde edilmiştir. Yetiştiricilik üretiminin **32 milyon tonu** denizden, **53 milyon tonu** iç sulardan sağlanmıştır. Yetiştiricilik yoluyla en çok su ürünleri üretimi olan Çin, 2019 yılında **48 milyon ton** ile dünya toplam üretiminin %56'sını üretmiştir. 2019 yılında su ürünleri yetiştiriciliğinde Avrupa kıtasında en büyük üretici ise **834.662 Türkiye** olmuştur.

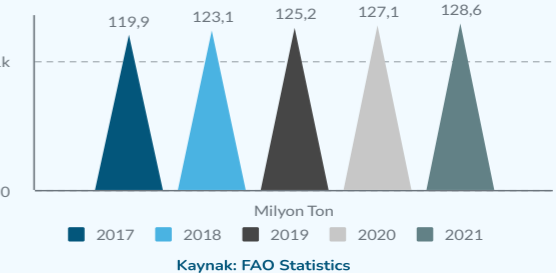
4 Dünya Kanatlı Et Üretimi (Milyon Ton)

Kaynak: FAO Statistics

5 Dünya Kanatlı Et Tüketimi (Milyon Ton)

2021 yılı dünya kanatlı et tüketimi 128,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Kanatlı et, dünya et üretiminde %40 civarındaki payı ile en çok üretilen ve tüketilen değerli bir besin kaynağı olma özelliğine sahiptir.

Kaynak: FAO Statistics

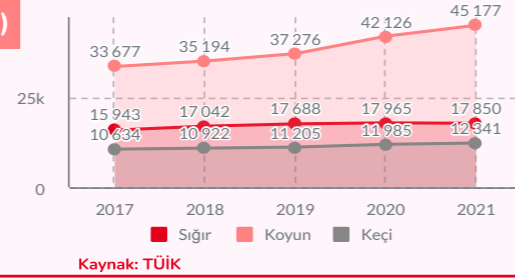
Beyaz et üretiminde dünyada 10. sırada olan Türkiye, 2021 yılında bir önceki seneye göre %5 civarında artış ile 2,3 milyon ton beyaz et üretimi gerçekleştirmiştir.

ET ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ TÜRKİYE

İnsanlık açısından gıda güvenliğinin önemli girdilerinden olan hayvancılık sektörü ve sektörün geleceği tüm dünya için hayatidir. Bu durum dünyanın en büyük 17. nüfusuna, 10. tarım ekonomisine, 21. milli gelirine sahip olan ülkemiz açısından da aynıdır. 2021 yılında ülkemiz dana eti ticaretinde dış ticaret fazlası gerçekleştirmiş bir ülkedir. Bu kapsamda 2022 yılında da üretimin 58 milyon tonu aşacağı öngörülmektedir.

1 Kırmızı Et Hayvan Sayıları (2017-2021)-(Bin)

2021 yılında büyükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre %0,6 azalarak 17,8 milyon baş, küçükbaş (koyun ve keçi) hayvan sayısı %6,2 artışla 57,5 milyon baş olarak gerçekleşmiştir. 2017-2021 yılları arasında hayvan sayılarında genel anlamda bir artış gözlemlenmiştir.

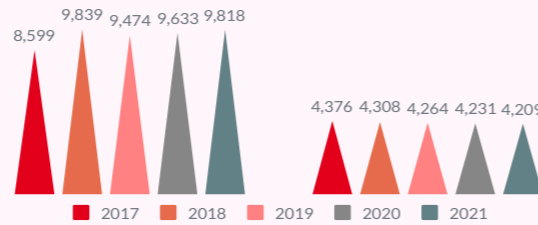

Kaynak: TÜİK

Ülkelerin et tüketim alışkanlıkları ekonomik refah seviyesiyle ilişkilidir. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) verilerine göre Türkiye'de et tüketim istatistikleri incelendiğinde;

- 2021 yılında dana tüketimi 2017 yılına göre %14,1 oranında artarak kişi başı 9,818 kg olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında koyun tüketimi 2017 yılına göre %3,8 oranında azalarak kişi başı 4,209 kg olarak gerçekleşmiştir.

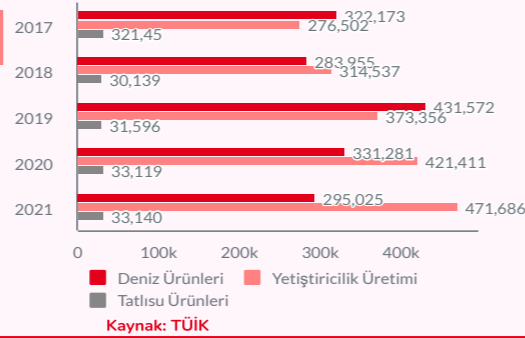
2 Kırmızı Et Tüketim İstatistikleri (Kg/Kişi Başı)

Kaynak: OECD Data

3 Su Ürünleri İstatistikleri (2017-2021)-(Ton)

- 2021 yılında denizlerimizden en çok avlanan denizbalıkları sırasıyla; **hamsi, çaça, istavrit (kraça), sardalya, mezgit ve lüfer** olmuştur.
- 2021 yılında denizlerimizden avlanan balıkları fiyatlara göre sıraladığımızda (TL); **kalkan (153,9), sinagrit (129,6), orkinos (112), fangri (111,8), lahoz (108,2), trança (90,02)**'dir.
- 2021 yılında kullanım amacına yönelik insan tüketiminde kullanılan ve en çok avlanan deniz balıkları sırasıyla; **hamsi, istavrit, sardalya, mezgit, lüfer ve tekir**'dir.

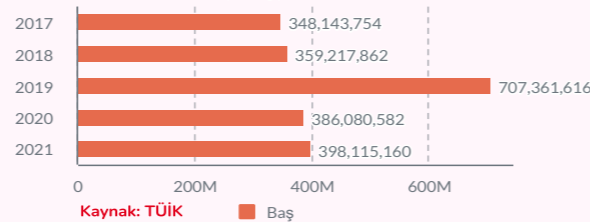

Kaynak: TÜİK

Beyaz et, türlerine göre canlı hayvan sayısı istatistiklerine bakıldığında;

- 2021 yılında tavuk, hindi, kaz ve ördek sayısı 2020 yılına göre %3,1 oranında artarak **398 milyon baş** olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında kesilen tavuk sayısı 2020 yılına göre %3,5'lük bir artış gösterirken, elde edilen et miktarı da %5,1 oranında artış göstererek 2.2 milyon ton olmuştur. Hindi sayısı ise %14,7 elde edilen et miktarı %11,8 oranında azalış göstermiştir.

4 Türkiye Yıllara Göre Kümes Hayvan İstatistikleri (Baş)

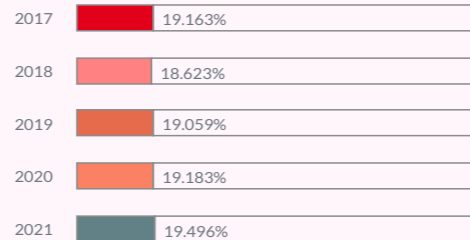

Kaynak: TÜİK

5 Türkiye Beyaz Et Tüketimi (2017-2021)-(kg/kişi başı)

OECD verilerine göre Türkiye'de beyaz et tüketim istatistikleri incelendiğinde;

- 2021 yılında kanatlı eti tüketimi 2017 yılına göre %1,7 oranında artarak kişi başı 19,496 kg olarak gerçekleşmiştir.
- Son 5 yılda kanatlı eti tüketiminde en fazla azalışın yaşandığı yıl 2018 yılı olmuştur.

Kaynak: OECD Data

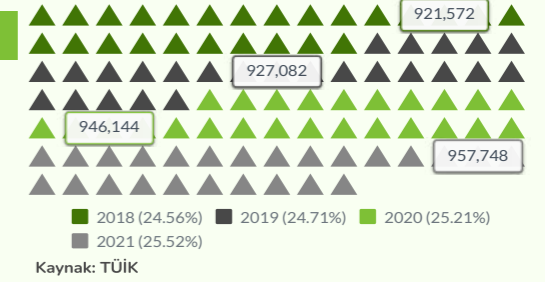
ET ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ KONYA

Ülkemizin küçükbaş, büyükbaş hayvan, kümes hayvanı ile et, süt ve yumurta üretimine önemli katkıları olan Konya, sahip olduğu geniş meralar ve bitkisel üretim alanları ile hayvancılığın gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Konya, ülkemizde hayvansal üretimde; büyükbaş hayvan sayısında birinci, koyun sayısında ikinci ve yumurta tavuğunda toplam üretimin %7,8'ini karşılayarak üçüncü sırada yer almıştır.

1 Konya Büyükbaş Hayvan Sayısı (Baş)

2021 yılında;

- Konya, Türkiye'de büyükbaş hayvan sayısında ülkemizde lider konumda yer almıştır.
- Türkiye'deki toplam büyükbaş hayvan sayısının %5,3'ü Konya'da bulunmaktadır.
- Büyükbaş hayvan sayısında Konya'yı 860.404 baş ile Erzurum ve 781.070 baş ile İzmir izlemektedir.

Kaynak: TÜİK

Küçükbaş hayvan türü bakımından Konya'da en çok yerli koyun yetiştirilmektedir. 2021 yılında yetiştirilen yerli koyun sayısı 2020 yılına göre %8,5 oranında artmıştır. 2021 yılında yetiştirilen koyun sayısı 2020 yılına göre %7,5 oranında artış göstermiştir.

2 Konya Küçükbaş Hayvan Varlığı (Baş)

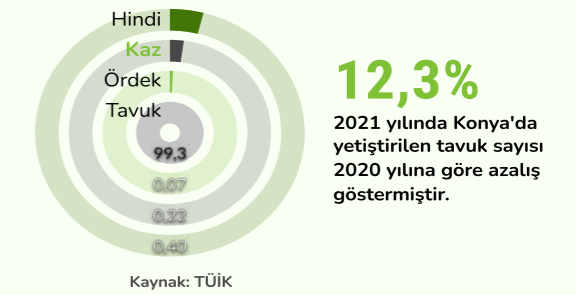
Tür	2020	2021
Kıl Keçisi	285.044	287.880
Tiftik Keçisi	1.575	1.783
Keçi (Toplam)	286.619	289.663
Merinos	319.746	340.301
Yerli (Koyun)	2.236.864	2.428.717
Koyun (Toplam)	2.843.229	3.058.681

Kaynak: TÜİK

3 Konya Kümes Hayvancılığı 2020-2021 Değişim (%)

Mevcut kapasitesiyle büyüme eğiliminde olan sektör, 2019 yılında maksimum üretim seviyesine ulaşmış, ancak Irak'ın yumurta ithalatına yasak getirmesiyle sektör büyük ölçüde bu durumdan etkilenmiştir.

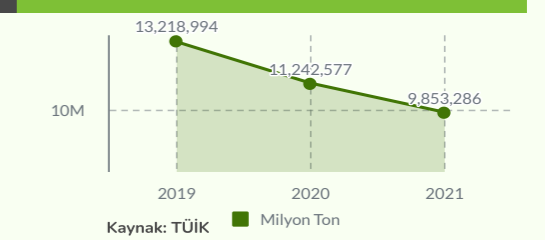
Konya'da kümes hayvanları yetiştiriciliğinden daha ziyade yumurta tavukçuluğu yapılmaktadır. Türkiye'de ilk Yumurtaçılar Birliği Konya'da kurulmuşken, ilk yumurta ihracatı da Konya'da yapılmıştır.

Kaynak: TÜİK

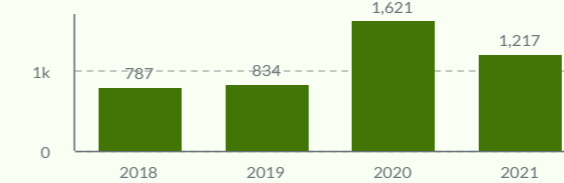
2021 yılında Konya'nın yumurta tavuğu üretimi 2020 yılında %11,6 oranında azalarak **9.475.624** adede düşmüştür. Konya, 2021 yılında Türkiye'nin yumurta tavuğunun %7,8'ini karşılayarak Afyon ve Manisa'dan sonra üçüncü olmuştur. Yumurta tavukçuluğunda **16.825.319** adet yumurta tavuğu ve %13,9 pay ile Afyon ilk sırada yer almış, onu **12.061.740** adet yumurta tavuğu ve %10 pay ile Manisa izlemiştir.

4 Konya Kümes Hayvancılığı (Adet)

Kaynak: TÜİK

5 Konya Avlanan İçsu Ürünleri Miktarı (Ton)

Kaynak: TÜİK

Konya'da su ürünleri yetiştiricilik verilerine bakıldığında ;

- Alabalık üretimi 2021 yılında bir önceki yıla göre üretiminde %3,1 oranında azalış ile 365 ton üretim gerçekleşmiştir.
- Tilapya üretimi ise yıllara göre dalgalı bir seyir izlemiştir. 2021 yılında 6 tonluk bir üretim gerçekleşmiştir.

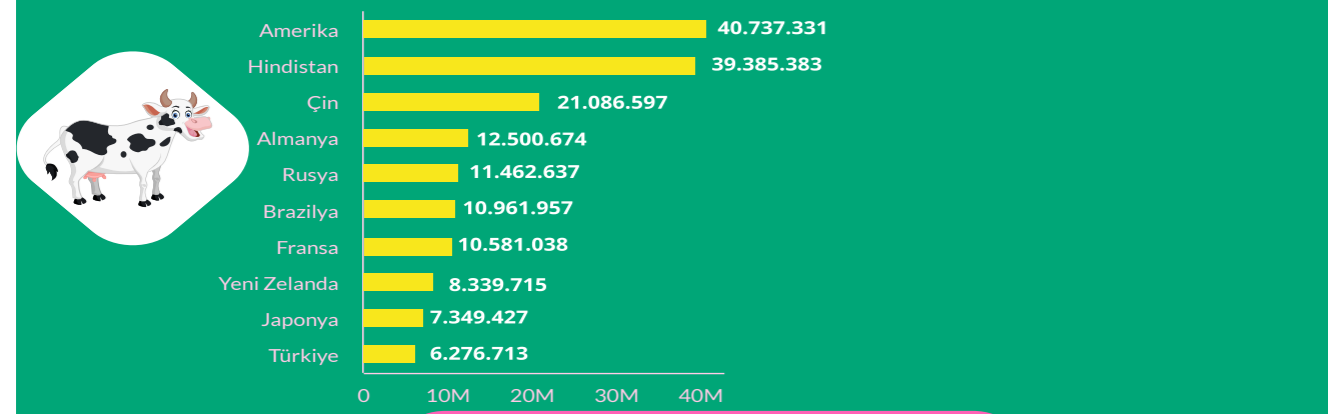
SÜT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

SÜT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ DÜNYA

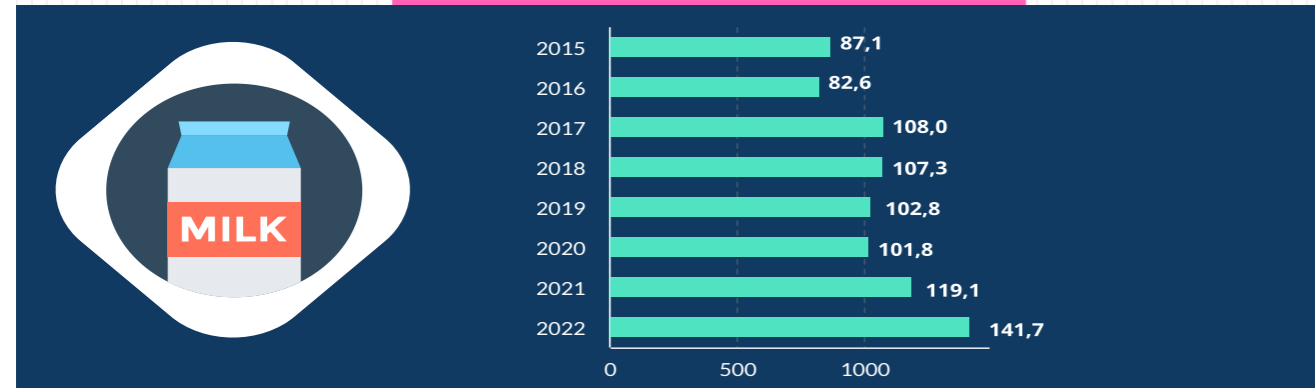

- 2020 yılında küresel süt üretimi 887 milyon ton olmuştur.
- Hindistan, AB, ABD dünya süt üretiminin %52'sini karşılamaktadır.
- AB, dünya süt ihracatının %51,4'ünü karşılamaktadır.
- Dünya ithalatının %63,8'ini tek başına Çin gerçekleştirmektedir.
- 2020 yılında Dünya çiğ süt ortalama fiyatı 0,40 \$/kg olarak gerçekleşmiştir.

Dünya Taze İnek Sütü Üretim Değeri - 2020

Gıda ve Tarım Örgütü Yıllık Süt Fiyat Endeksi (2015-2022)

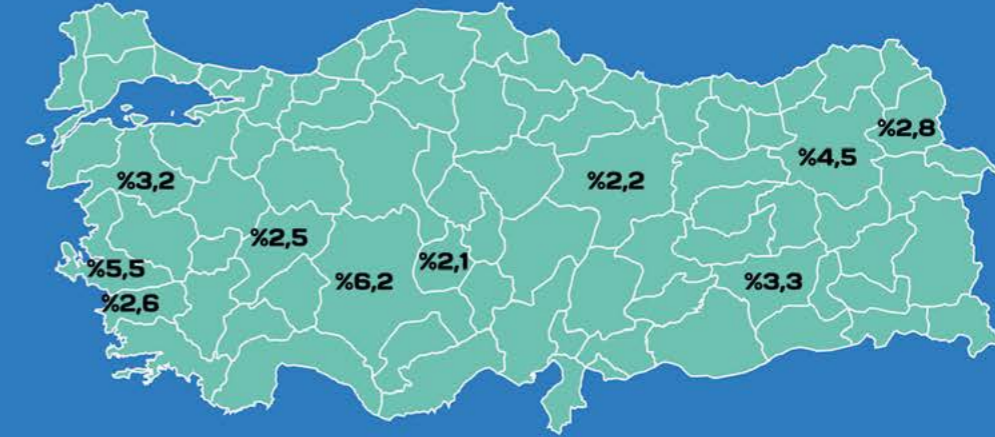

Süt Ürünleri Sektörü Türkiye

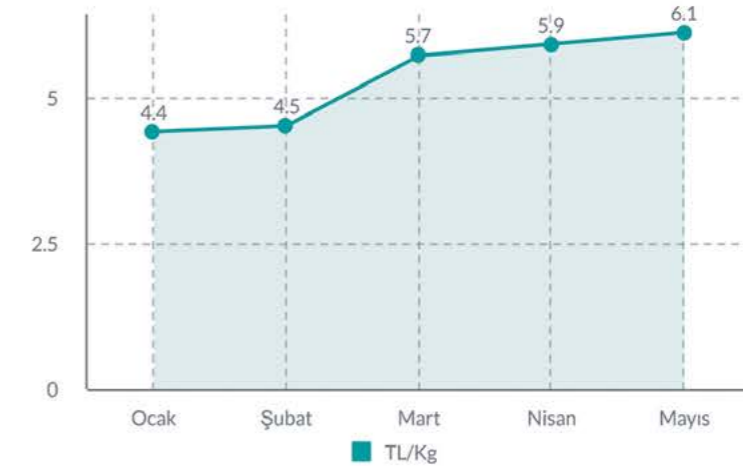
- ✓ Toplam süt üretimi 2019 yılında 23 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✓ Çiğ süt fiyatlarında ve çiğ süt maliyetlerinde artış devam etmektedir.
- ✓ Büyükbaş hayvan süt üretiminde Konya, İzmir, Erzurum ilk sıralarda yer almaktadır.
- ✓ 2021 yılında 6,8 milyar TL hayvancılık desteği verilmiştir.

Büyükbaş Hayvan Süt Üretiminde En Büyük Paya Sahip İller

Süt Yemi Fiyatı 2022

2022 yılında süt yemi fiyatına bakıldığında Ocak ayında 4,4 TL iken bu rakamın Mayıs ayında %38 oranında artarak 6,1 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Toplanan İnek Sütü ve Üretilen Süt Ürünleri Miktarı, Nisan 2022

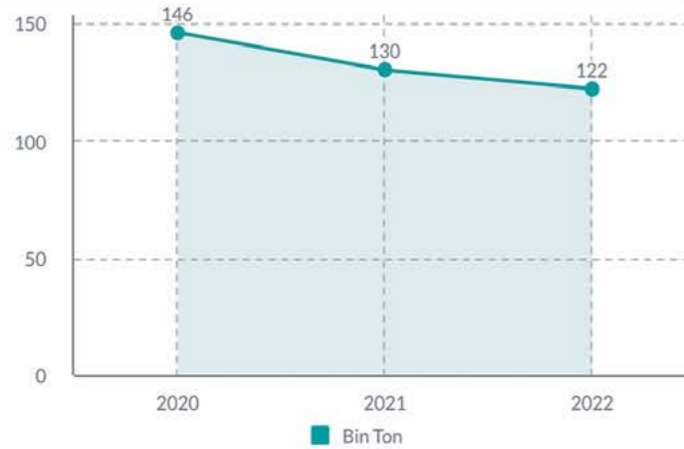
Title	Nisan			Ocak-Nisan		
	2021	2022	Değişim (%)	2021	2022	Değişim (%)
Toplanan İnek Sütü	887.275	836.959	-5,7	3.449.775	3.344.286	-3,1
İçme Sütü	144.928	132.726	-8,4	549.355	498.441	-9,3
Yoğurt	95.289	86.025	-9,7	348.727	361.489	3,7
İnek Peyniri	61.323	54.242	-11,5	250.077	235.943	-5,7
Ayran	42.148	54.191	28,6	176.454	227.760	29,1
Tereyağı	5.949	9.260	55,7	26.917	40.301	49,7

Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ticari süt işletmeleri tarafından yapılan ayran üretimi %40,9, tereyağı üretimi %29,8, yoğurt üretimi %9,2 artarken; içme sütü üretimi %6,6, inek peyniri üretimi %4,6, toplanan inek sütü miktarı %3,4 azalmıştır.

Artan nüfus ve tüketim alışkanlıklarındaki değişikliklerin süt talebinde de artışlara sebep olduğu göz önüne alındığında kişi başına düşen süt miktarındaki azalma dikkat çekmektedir. 2022 yılının ilk üç ayında, toplanan inek sütü miktarı %3, içme sütü üretimi %10,1, peynir üretimi %6 azalmıştır.

İçme Sütü Üretim Miktarı, Nisan

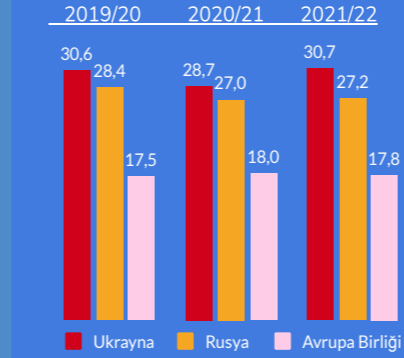
2022 yılında bir önceki ay 125 bin 84 ton olan içme sütü üretimi Nisan ayında %2,6 azalarak 121 bin 823 ton olarak gerçekleşmiştir.

2.3. KATI-SIVI YAĞLAR - MUHAMMED FURKAN ÇETİN

KATI-SIVI YAĞLAR SEKTÖRÜ DÜNYA

Ayçiçeği

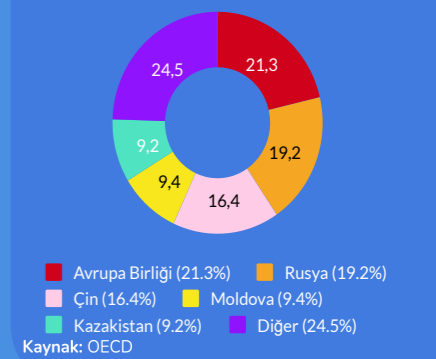
Ayçiçeği Üretiminde Önemli Ülkeler (%)

Kaynak: OECD

-2021/22'de ekilen alan %3,6 artmış, verim %12 azalmıştır.
-Fiyatlardaki hızlı artış devam etmektedir.
-Ekim alanında lider ülke Rusya'dır.
-Üretim miktarında lider ülke Ukrayna'dır.
-Rusya/Ukrayna savaşından en fazla etkilenen üründür.

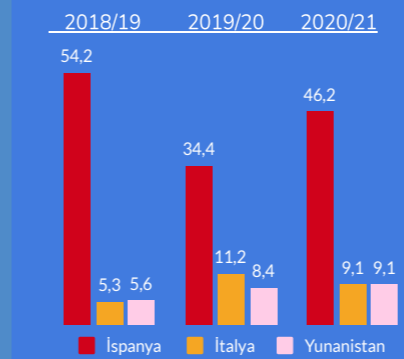
Ayçiçeği İhracatında Ülkelerin Payı (2020/21, %)

Kaynak: OECD

Zeytinyağı

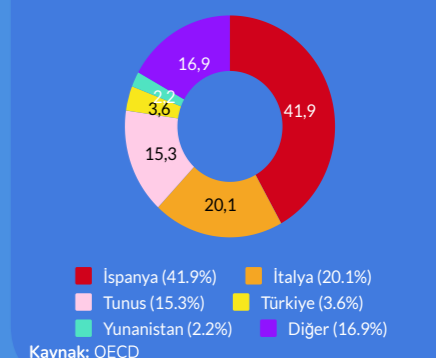
Zeytinyağı Üretiminde Önemli Ülkeler (%)

Kaynak: OECD

-2020/2021'de hava koşulları sebebiyle zeytinyağı üretimi %7,8 azalmıştır.
-Dünya zeytinyağı üretimi ve ihracatının yarısından fazlası İspanya ve İtalya'ya aittir.
-Ekonomik kriz sebebiyle, Dünyada fiyatlar 2020 yılından beri artmaktadır.

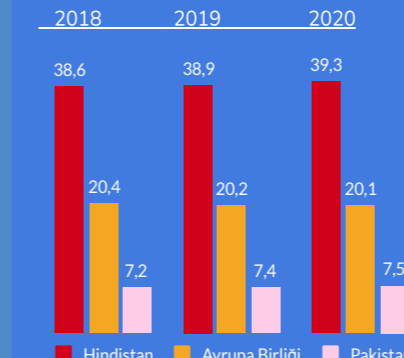
Zeytinyağı İhracatında Ülkelerin Payı (2020/21, %)

Kaynak: OECD

Tereyağı

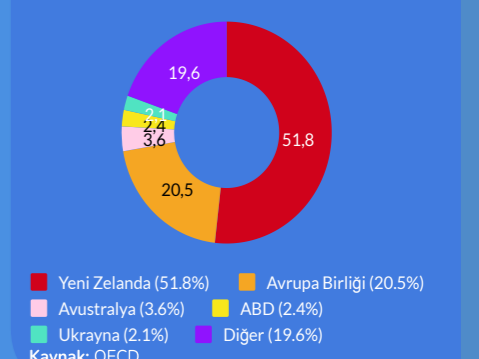
Tereyağı Üretiminde Önemli Ülkeler (%)

Kaynak: OECD

-Dünya genelinde tereyağı üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre %1,8 oranında artış göstererek ortalama 12 milyon ton olarak gerçekleştirilmiştir.
-Dünya tereyağı pazarında, toplam üretimin %39,3'ü Hindistan, %20,1'i ise AB tarafından sağlanmaktadır.
-Küresel tereyağı ihracatı 2020'de %2,4 artarak toplam 951 bin ton hacme sahip olmuştur.

Tereyağı İhracatında Ülkelerin Payı (2020, %)

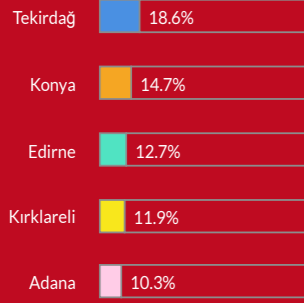

Kaynak: OECD

KATI-SIVI YAĞLAR SEKTÖRÜ TÜRKİYE

Ayçiçeği

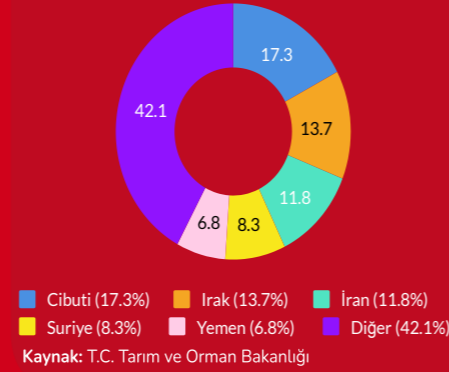
Türkiye Ayçiçeği Üretiminde Önemli İller (2020/21, %)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

-2020/21'de ayçiçeği üretimi 2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.
-Ekim alanı 728 bin hektardır.
-Fiyatlardaki hızlı artış devam etmektedir.
-Üretimde Tekirdağ, Konya, Edirne, Kırklareli, Adana ilk sıralardadır.
-Ayçiçeğinde kendine yeterlilik oranı 2019/20'de %60'a düşmüştür.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Ayçiçeği İhracatı (2020/21, %)

Zeytinyağı

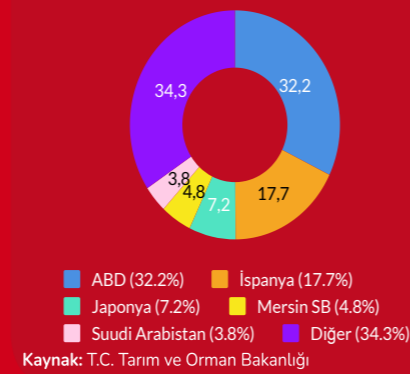
Türkiye Yağlık Zeytin Üretiminde Önemli İller (2020/21, %)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

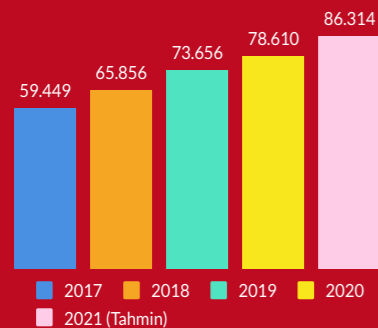
-Kuraklık sebebiyle zeytin üretiminde azalma yaşanmıştır.
-Zeytin üretimi 2021'de yılında 1.740.000 ton olarak gerçekleşmiştir.
-2021'de zeytinyağı üretiminde geçen yıla göre %36 artış olmuştur.
-2021'de ihracat yapılan ülke sayısında artış yaşanmıştır. 2021'de dökme zeytinyağı ihracatına kısıtlama getirilmiştir.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Zeytinyağı İhracatı (2020/21, %)

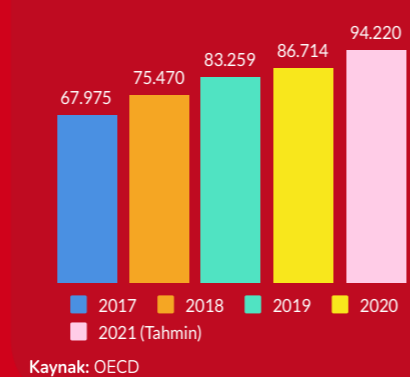
Tereyağı

Türkiye Yıllara Göre Tereyağı Üretimi (Ton)

-Tereyağı üretimi, TÜİK verilerine göre 2020 yılında %6,73 oranında artış göstererek 78,6 bin ton olarak hesaplanmıştır.
-Son dönemlerde tereyağı tüketimi artış göstermiştir. Tüketim artışının, sağlık açısından tereyağının margarine göre daha faydalı olduğu fikrinin yaygınlaşması olduğu düşünülmektedir.

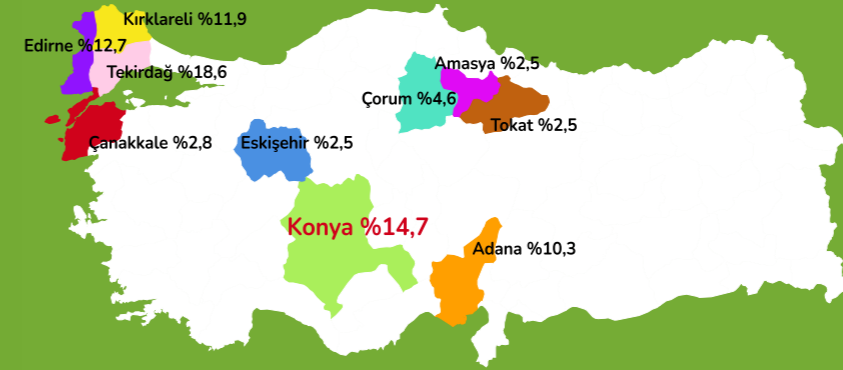
Türkiye Yıllara Göre Tereyağı Tüketimi (Ton)

KATI-SIVI YAĞLAR SEKTÖRÜ KONYA

Ayçiçeği

Türkiye Ayçiçeği Üretiminde En Büyük Paya Sahip İller (%)

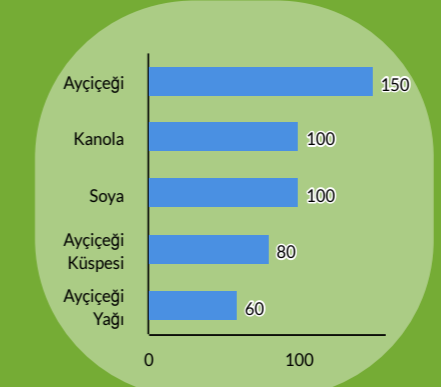

Türkiye ayçiçeği üretiminde Konya önemli bir yere sahiptir. Ayçiçeği üretiminde Tekirdağ'dan sonra ikinci sırada gelen Konya, Türkiye'deki üretimin %14,7'sini gerçekleştirmektedir.

Ham Yağ

Ham Yağ Tesisinin Üretim İstatistikleri (Bin Ton)

Tohumculuk ve yağ üretimine önemli katkı sağlayan Konya Şeker Fabrikası bünyesindeki Altinekin Ham Yağ Fabrikası, Türkiye'de ilk ve tek ham yağ tesisi olma özelliğini taşımaktadır. Konya Şeker Fabrikası'nın, Altinekin Kampüsü'nde bulunan Ham Yağ Fabrikası ile yerli üretim yaparak dışa bağımlılığı sona erdirmek hedeflenmektedir.

Ham yağ fabrikası yılda 150 bin ton ayçiçeği, 100 bin ton soya ve 100 bin ton kanola işleme ve yıllık 60 bin ton ham ayçiçeği yağı ile 80 bin ton ayçiçeği küspesi üretim kapasitesine sahiptir. Bölgede istihdam sağlaması açısından önemli bir rol oynayan tesis; İç Anadolu'nun en büyük, Türkiye'nin ise ilk ve tek ham yağ tesisi olma özelliğini elinde bulundurmaktadır.

22 - İçecek Sektörü Sınıflandırması

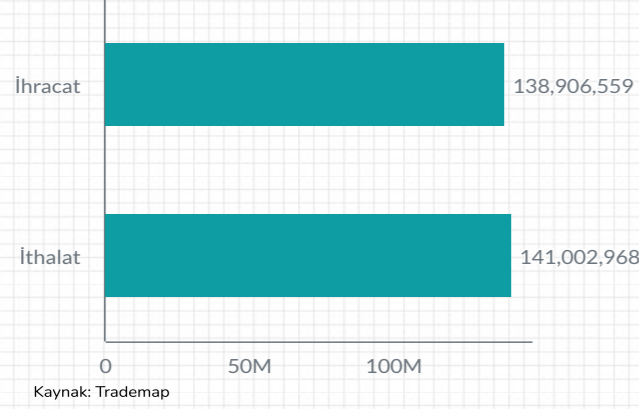
Alkolsüz İçecek

2201: Sular
2202: Meşrubat

Alkollü İçecek

2203: Bira
2204: Şarap
2205: Aromatize Şarap
2206: Diğer Alkollü İçki
2207: Etil Alkol
2208: Distile Alkollü İçki
2209: Sirkeler

DÜNYA

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre dünya genelinde 2021 yılında 138 milyar dolarlık içecek ihracatına karşılık 141 milyar dolar ithalat gerçekleştirilmiştir.

İthalatta İlk 3 Ülke

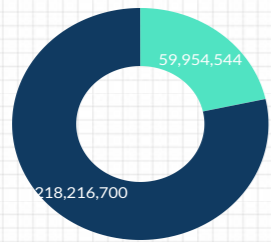
Dünya içecek ithalatında ilk üç sırada; ABD, Almanya ve B. Krallık gelmektedir. Türkiye'nin dünya içecek sektörü ithalatında; 484 milyon dolarlık ithalat rakamıyla 47. sırada yer almaktadır.

İhracatta İlk 3 Ülke

Dünya içecek ihracatında ilk üç sırada; Fransa, İtalya ve Meksika gelmektedir. Türkiye'nin dünya içecek sektörü ihracatında; 452 milyon dolarlık ihracat rakamıyla 38. sırada yer almaktadır.

Dünya içecek sektörü dış ticaret dengesi açısından bakıldığında; en fazla dış ticaret fazlası veren ülke 17 milyar dolarlık dış ticaret fazlasıyla Fransa olurken, en fazla dış ticaret açığı veren ülkesi ise 22,3 milyar dolarlık dış ticaret açığıyla ABD olmuştur.

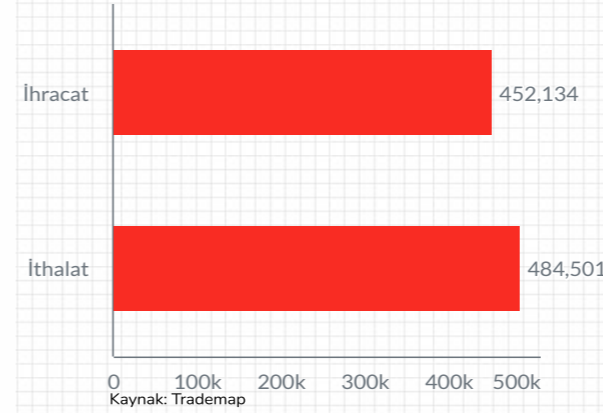
Dünya içecek ticaretinin %78'ini alkollü içecekler, %22'sini ise alkolsüz içecekler oluşturmaktadır.

Dış ticaret hacmi açısından alt sektörlere bakıldığında;

- 2204 - Şaraplar (81,9 milyar dolar)
- 2208 - Distile Alkollü İçkiler (73,2 milyar dolar),
- 2202 - Meşrubat (51,6 milyar dolar).

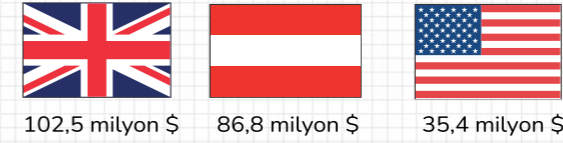
Kaynak: Trademap

TÜRKİYE

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre 2021 yılında Türkiye'nin 452 milyon dolarlık içecek ihracatına karşılık 484 milyon dolarlık içecek ithalatı gerçekleştirilmiştir.

İthalatta İlk 3 Ülke

Türkiye'nin içecek sektörü ithalatında ilk üç sıradaki ülke; Büyük Britanya, Avusturya ve ABD iken en fazla ihraç ettiği ülkeler; Almanya, Irak ve Büyük Britanya'dır.

Dış ticaret dengesi açısından bakıldığında; ülkemizin en fazla dış ticaret fazlası verdiği ülke 46,3 milyon dolarlık dış ticaret fazlasıyla Almanya, en fazla dış ticaret açığı verdiği ülke 82,1 milyon dolarlık dış ticaret açığıyla Avusturya gelmektedir.

İhracatta İlk 3 Ülke

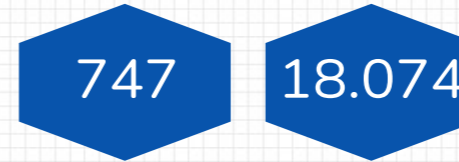
	İhracat	İthalat
Alkolsüz İçecek	337,9 milyon \$	156,1 milyon \$
Alkollü İçecek	114,1 milyon \$	328,3 milyon \$

Türkiye'nin içecek sektörü dış ticaretine bakıldığında; ihracatta alkolsüz içecekler, ithalatta alkollü içecekler öne çıkmaktadır. Alkolsüz içecekler ihracatında; 2202 - Meşrubat, ithalatında ise 2208 - Distile Alkollü içecekler ilk sırada gelmektedir.

Türkiye'nin içecek sektörü dış ticaretine 2021 yılında iller bazında bakıldığında; ihracat ve ithalatta İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

	İthalat	İhracat
İstanbul	420,3 milyon \$	175,4 milyon \$
İzmir	141,4 milyon \$	49,4 milyon \$
Ankara	34,7 milyon \$	38 milyon \$

Dış ticaret fazlası açısından ilk sırada Gaziantep (+36,8 milyon \$), dış ticaret açığı açısından ilk sırada İstanbul (-244,8 milyon \$) gelmektedir. Konya; 15,1 milyon dolarlık ithalatıyla iller sıralamasında 6. sırada, 3 milyon dolarlık ihracatıyla 13. sırada yer almıştır. Konya'nın ihracatı bir önceki yıla göre %66 oranında artarken ithalatı %22 oranında artış göstermiştir.

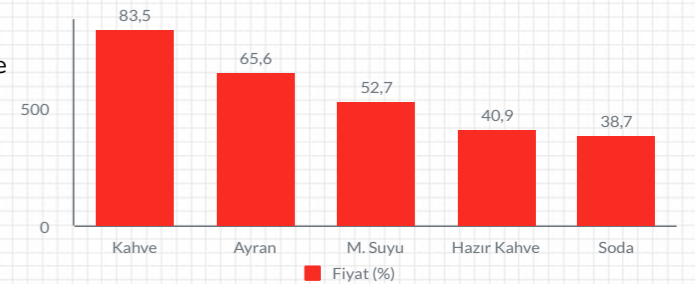

SGK istatistiklerine göre Türkiye'de içecek imalatı sektöründe toplamda 747 işyeri bulunmakta olup bu işyerlerinde toplamda 18.074 kişi istihdam edilmektedir.

Firma sayısı açısından sektörün %56,6'sı mikro ölçekli işletmelerden oluşuyor. Ancak sektörün istihdamının %61,5'i orta ve büyük ölçekli işletmeler sağlıyor.

TÜİK istatistiklerine göre 2021 Aralık ayı itibarıyla en fazla fiyatı artan içecek ürünü Türk kahvesi olmuştur. Türk kahvesinin fiyatı %83,5 oranında artarak 105,2 TL'ye yükselmiştir.

Türk kahvesinin ardından ayran ikinci (%65,6), meyve suyu üçüncü (%52,7) sırada gelmektedir.

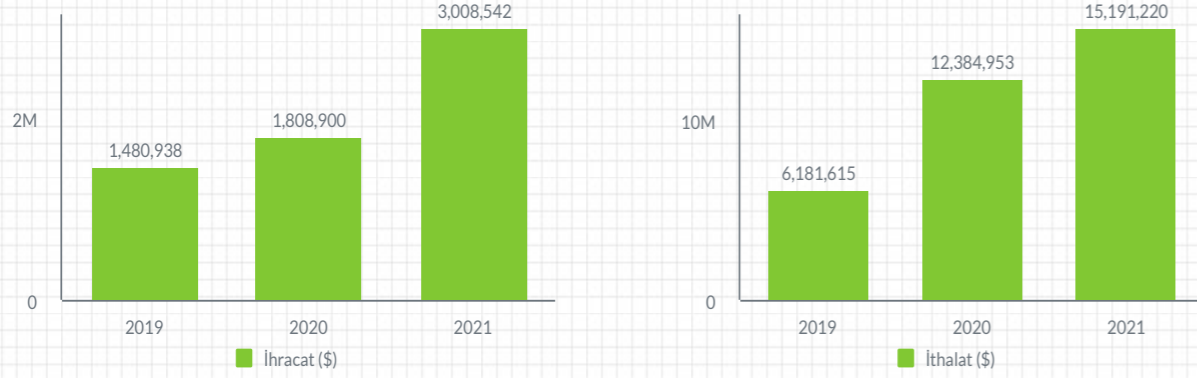

KONYA

TÜİK verilerine göre 2021 yılında Konya'nın içecek sektörü ihracatı 3 milyon dolar olarak gerçekleşirken sektörün ithalatı 15,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Konya'nın ithalatı yıllık %22,7 oranında artmasına karşılık ihracatı da %66,3 oranında artış göstermiştir.

2021 yılında içecek sektöründe 5 katı kadar ithalat gerçekleştirilmiştir.

TRA2

TÜİK tarafından hesaplanan Hanehalkı tüketim harcamaları araştırması, hanehalkının tükettiği ürünlerin sektörel dağılımını vermektedir.

Gıda ve alkolsüz içecek harcamalarında yıllık tüketimlerinde en fazla payı TRB2 (Van, Hakkari, Muş, Bitlis) bölgesi ayırmıştır. Bölge halkı yıllık gelirinin %34,4'ünü gıda ve alkolsüz içecek harcamalarına ayırmıştır. Konya ise %21,5'lik harcama tutarıyla tüm bölgeler içerisinde 17. sırada yer almaktadır.

Alkollü içecek harcamalarında yıllık en fazla pay ayıran bölge ise TRA2 (Ağrı, Iğdır, Kars, Ardahan) bölgesi olmuştur. Bölge halkı yıllık gelirinin %6,7'sini alkollü içecek, sigara ve tütüne ayırmaktadır.

Konya bölgesi bu harcama kaleminde %4,5'lik harcama payıyla 13. sırada yer almaktadır.

TRB2

Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı verilerine göre perakende alkollü içki firma sayısı açısından ilk üç sırada İstanbul, İzmir ve Antalya illeri gelmektedir. Konya'da 410 firma bulunmakta olup iller sıralamasında 24. sırada yer almaktadır.

Perakende Alkollü İçki Firma Sayısı

İstanbul	7.600
İzmir	6.248
Antalya	4.065

TAPDK Üretim İzin Belgesine Sahip Firma Sayısı

İzmir	52
Tekirdağ	50
Denizli	39

TAPDK Üretim İzin Belgesine sahip firmalara bakıldığında en çok üretim izni bulunan firmaların olduğu il İzmir'dir. İzmir'de toplam 52 firma üretim iznine sahiptir. İzmir'in ardından 50 firmayla Tekirdağ ikinci, 39 firmayla Denizli üçüncü sırada yer almaktadır.

TAPDK Dağıtım Yetki Belgesine Sahip Firma Sayısı

Tekirdağ	29
İzmir	26
İstanbul	25

TAPDK dağıtım yetki belgesine sahip firmalara bakıldığında; ilk sırada 29 firma sayısıyla Tekirdağ, ikinci sırada 26 firma sayısıyla İzmir, üçüncü sırada ise 25 firma sayısıyla İstanbul gelmektedir.

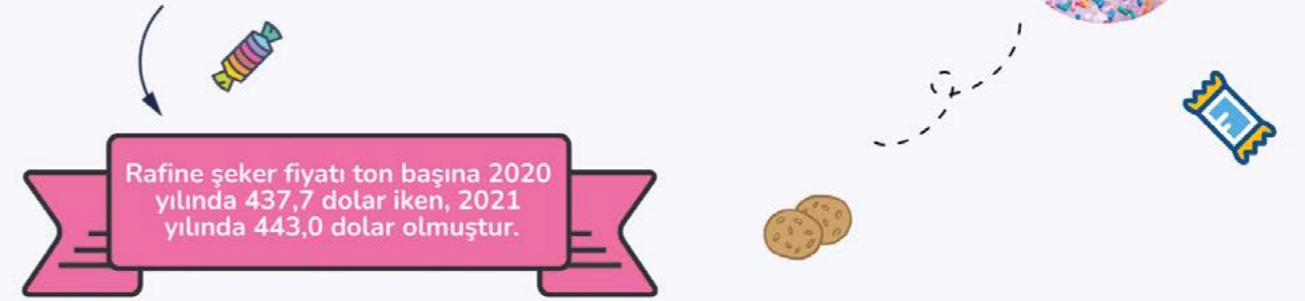
2.5. ŞEKERLİ ÜRÜNLER - REYHAN KOÇAKER

ŞEKERLİ ÜRÜNLER PİYASASI

DÜNYA

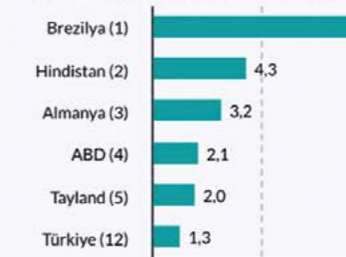
2021 yılı dünya genelinde toplam 188 milyon ton şeker üretilmiştir ve 181 milyon ton şeker tüketimi gerçekleşmiştir. 2022 yılında tahmini şeker üretim değerinin 191 milyon ton, tahmini tüketim değerinin ise 184 milyon ton olması beklenmektedir.

2021 yılı verilerine göre dünya çikolata ve şekerlemeler dış ticaret hacmi 163 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun 80,3 milyar doları ihracat; 82,6 milyar doları ise ithalattan oluşmaktadır.

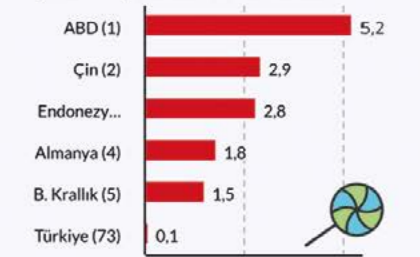
Türkiye şeker ve şekerleme ürün ihracatında 12. sırada yer alırken, ithalatta 73. sırada yer almaktadır.

Şeker ve Şekerleme Ürün İhracatı

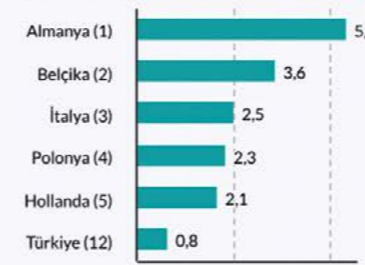
Kaynak: Trade Map

Şeker ve Şekerleme Ürün İthalatı

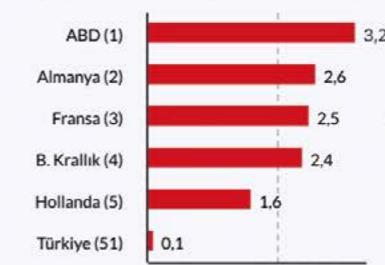
Kaynak: Trade Map

Çikolata ve Kakao İçeren Gıda İhracatı

Kaynak: Trade Map

Çikolata ve Kakao İçeren Gıda İthalatı

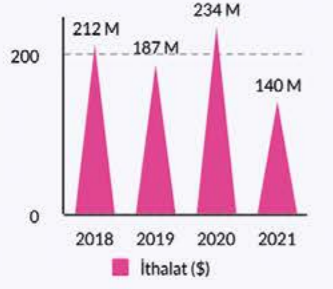
Kaynak: Trade Map

Türkiye çikolata ve kakao içeren gıda ihracatında 12. sırada yer alırken ithalatta 51. sırada yer almaktadır.

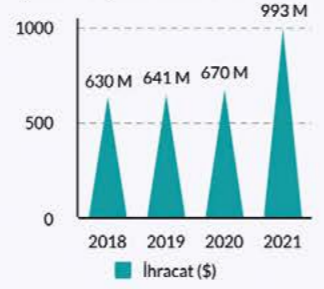
TÜRKİYE

2021 yılında Türkiye şeker ve şekerleme ürünleri piyasası dünya ithalatının %0,3'ünü, dünya ihracatının ise %2,1'ini temsil etmektedir.

Şeker ve Şekerleme Ürün İhracatı

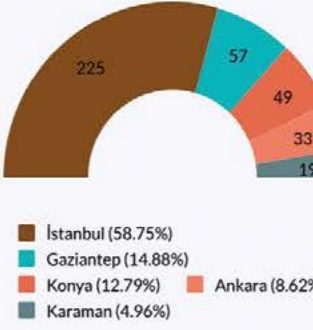
Şeker ve Şekerleme Ürün İthalatı

Türkiye'nin ürün grubunu ithal ettiği ilk beş ülke; Brezilya, Rusya, Cezayir, Mısır ve Belçikadır.

Türkiye'nin ürün grubunu ihraç ettiği ilk beş ülke; ABD, Irak, Suriye, Birleşik Krallık ve Almanya'dır.

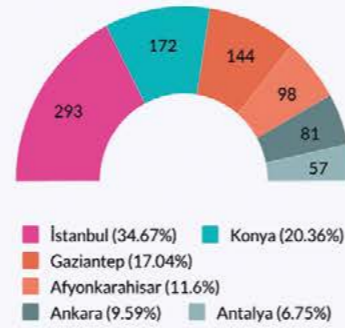
Toplam Şekerleme Üretici Sayısı

Türkiye'de toplam 565 çikolata üreticisi bulunmaktadır. İlk 3 sırada İstanbul, Gaziantep ve Konya yer almaktadır.

Türkiye'de toplam 1665 şekerleme üreticisi bulunmaktadır. İlk 3 sırada İstanbul, Konya ve Gaziantep yer almaktadır.

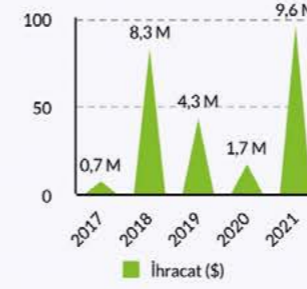
Toplam Çikolata Üretici Sayısı

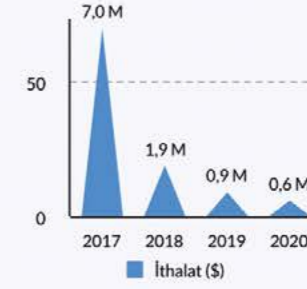
KONYA

Konya'nın şeker ihracatı 2021 yılında bir önceki yıla göre %464 oranında artarak 9,6 milyon dolar olmuştur. Şeker ithalatı ise %33,3 oranında azaltarak 0,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Şeker İhracatı

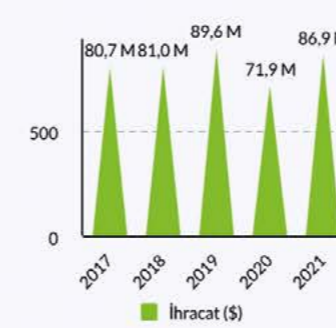

Şeker İthalatı

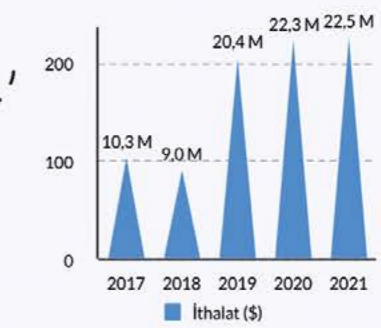

2021 yılında, bir önceki seneye göre kakao, çikolata ve şekerleme ihracatında %20,8 artışla 86,9 milyon dolar ihracat gerçekleşmiş, ithalatı ise %0,9 artışla 22,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kakao, Çikolata ve Şekerleme İhracatı

Kakao, Çikolata ve Şekerleme İthalatı

SONUÇ

Şekerli ürünlerin üretimi ve tüketimi gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye şekerli ürün ve çikolata ihracatında 12. sırada yer almaktadır. Konya ise Türkiye'de iller bazında ilk üçte bulunmaktadır. Sektörde büyük bir paya sahip olan Konya'da; KTO verilerine göre çikolata, şekerleme ile diğer süt ürünleri imalatı toptan ve perakende ticaretinde 38'i şahıs, 186'sı şirket olmak üzere toplamda 224 üye kayıtlıdır. Tüketimi artan bu sektörde oldukça iyi konumda olan Konya firmaları dış ticaretlerini arttırarak büyümeye yönelerek dünya pazarında yerini arttırmalıdır.

3. SONUÇ

Günümüzde, artan nüfus ve refah düzeyi ile gelişen toplumsal talep kalıbı çerçevesinde artma eğilimindeki tüketim ihtiyacının, üretime koşulan sınırlı kaynaklarla mümkün olan en etkin şekilde karşılanması gereği ekonomik büyümenin sürdürülebilirliği açısından daha kritik hale gelmektedir. Geçtiğimiz yıl içinde et sektörünün üretim endeksi, pandeminin etkisiyle önceki yıla kıyasla dalgalı bir seyir izlemiştir. Pandeminin başlangıcında düşen üretim endeksi, sonraki aylarda genel itibarıyla yüksek seyretmiştir.

Son derece önemli bir konu olan süt üretimi; çiftlikte birincil üretimden sütün işlenmesine, birliklerden resmi otoritelere, perakende satış noktalarından tüketiciye kadar tüm paydaşların sorumluluk alması gereken bir husustur. Süt sektöründe yaşanan sorunların çözümü için planlanacak uzun vadeli politikaların istikrarlı bir şekilde hayata geçirilmesi ile ishah çalışmaları, desteklemeler çiftçi ve sanayiye kazandıracak tüketicinin ise satın alma gücünü artıracak şekilde olmalıdır.

Covid-19 pandemisinde lojistik sektörüyle beraber gıda ve içecek sanayi de hayati bir rol üstlenmiştir. İçeceklerin imalatı sektöründe, kısıtlamalar ile restoran ve kafelerde gerçekleşen tüketimin sınırlandırılması ve turizm sektöründeki daralma ile birlikte kapasite kullanım oranları düşmüş ve bu dönemde %16,4'lük bir düşüş yaşanmıştır. İçecek sektörü dış ticaretine bakıldığında; dünyada alkollü içecekler, Türkiye'de ise alkolsüz içeceklerin dış ticarete ağırlıklı yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, alkollü içecekler açısından Konya'nın bazen karşılaşılan olumsuz imajının doğru olmadığı ve TAPDK istatistiklerine göre Konya'nın oldukça gerilerde olduğu görülmüştür.

Dünya'da ayçiçeği sektöründe öne çıkan ülkeler Rusya ve Ukrayna, zeytinyağı sektöründe İspanya, tereyağı sektöründe ise Hindistan'dır. Dünya'da ayçiçeği ve zeytinyağı üretiminde üretim azalırken tereyağında artış yaşanmıştır. Ayçiçeğinde üretim azalma sebebi Rusya-Ukrayna savaşıyken, zeytinyağında üretim azalış sebebi olumsuz hava koşullarıdır. Türkiye'de ayçiçeği üretiminde önemli iller Tekirdağ, Konya ve Edirne olurken zeytinyağında Manisa, Balıkesir ve İzmir olmuştur. Tereyağında fiyat artışları yaşanmasına rağmen tüketimde de artış vardır. Konya ayçiçeği üretiminde %14,7 oranıyla, Türkiye'nin üretiminde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca ham yağ tesisi ile kayda değer üretimler gerçekleştirmektedir.

4. KAYNAKÇA

- https://www.ankaratb.org.tr/lib_upload/K%C4%B1m%C4%B1z%C4%B1%20Et%20C3%9Cretim%20ve%20T%C3%BCketimi.pdf
- https://www.kkb.com.tr/Resources/ContentFile/KKB_2021_TARIMSAL_GORUNUM_SAHA_ARASTIRMASI.pdf
- <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasalar%C4%B1/2022-Ocak%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Rapor%C4%B1/Dana%20Eti,%20Ocak-2022%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasa%20Raporu%20--+.pdf>
- https://www.esk.gov.tr/upload/Node/10255/files/2019_Yili_Sektor_Degerlendirme_Raporu.pdf
- <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20C3%9Cr%C3%BCn%20Raporlar%C4%B1/2021%20C3%9Cr%C3%BCn%20Raporlar%C4%B1/Su%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20C3%9Cr%C3%BCn%20Raporu%202021-338%20TEPGE.pdf>
- <https://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=84957>
- www.researchgate.net - Türkiye'de Süt Sektörünün Mevcut Durumu ve Sektöre Yönelik Politikaların İrdelenmesi
- www.odemisto.org.tr - Ödemiş Ticaret Odası Süt ve Süt Ürünleri Sektör Raporu 2020
- www.dergipark.org.tr - Dünya'da ve Türkiye'de Süt ve Süt Ürünleri Üretimi, Tüketimi ve Ticaretindeki Gelişmeler
- www.tvhb.org.tr
- www.tuik.gov.tr
- www.fao.org
- [file:///C:/Users/EKAP03/Downloads/GidavelcecekSektorRaporu2021%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/EKAP03/Downloads/GidavelcecekSektorRaporu2021%20(3).pdf)
- [https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20Durum-Tahmin%20Raporlar%C4%B1/S%3%BCt%20ve%20S%3%BCt%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Durum%20Tahmin%20Raporu%202021-331%20TEPGE.pdf](https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20Durum-Tahmin%20Raporlar%C4%B1/2021%20Durum-Tahmin%20Raporlar%C4%B1/S%3%BCt%20ve%20S%3%BCt%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Durum%20Tahmin%20Raporu%202021-331%20TEPGE.pdf)
- <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasalar%C4%B1/2022-Ocak%20Rapor%C4%B1/Ay%C3%A7i%C3%A7e%C4%9Fi%20Ocak-2022%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasa%20Raporu--+.pdf>
- <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/teppe/Belgeler/PDF%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasalar%C4%B1/2022-Ocak%20Rapor%C4%B1/Zeytinya%C4%9F%C4%B1%20Ocak-2022%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasa%20Raporu%20--+.pdf>
- <http://beyazgazete.com/video/webtv/ekonomi-2/turkiye-nin-ilk-ve-tek-ham-yag-tesisi-konya-da-uretimini-surduruyor-926740.html>
- <https://www.kto.org.tr/d/file/konya-ekonomi-raporu-2021.pdf>
- <https://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=84957>
- <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1>
- <https://www.trademap.org/Index.aspx>
- https://sanayi.tobb.org.tr/yeni_kod_liste21.php?kodu=108223
- https://sanayi.tobb.org.tr/yeni_kod_liste2.php?kodu=1082
- T.C. Ekonomi Bakanlığı, Alkollü ve Alkolsüz İçecekler Sektör Raporu 2016
- Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu, 2021 Dış Ticaret Verileri
- Trademap
- SGK Verileri
- TAPDK Verileri

DAMPİNG

BİLGİ RAPORU

Serdar ORHAN

Dış Ticaret Uzmanı

1. DAMPİNG TANIMI

Damping en genel tanımıyla, bir malın normal değerinden (ihracatçı veya menşe ülkesindeki iç piyasa satış fiyatından) daha düşük bir fiyatla ihraç edilmesidir. Daha net ifadeyle, ihracatçı firmanın malını dış piyasada, iç piyasadan daha düşük fiyatla satmasıdır.

Damping üçe ayrılmaktadır:

- Arada bir yapılan damping, üreticiler stok fazlalıklarını eritmek için ürününü sadece değişken maliyetlerini karşılayacak bir fiyattan dış piyasada satmasıdır. İç piyasada mevsim sonu indirimli satışlara benzetilebilir.
- Yıkıcı damping, firma yurtdışındaki rakiplerini ortadan kaldırmak için fiyatları onların dayanamayacağı kadar düşürür, rakipler bertaraf edildikten sonra aynı firma bu sefer fiyatları aşırı yükseltir.
- Sürekli damping, bazı durumlarda firma malını dış piyasalarda sürekli olarak içeriden daha düşük fiyatlarla satmasıdır.

Dampingli ithalat bir ülkedeki yerli üreticilere büyük zarar verdiği için uluslararası hukuk çerçevesinde ülkelere bu tür ithalata karşı önlem alma yetkisi tanınmıştır. Hükümetler, dampinge karşı anti-damping vergileri veya telafi edici vergilerle bu uygulamaları önlemeye çalışmaktadır.

Anti-damping vergileri, GATT sözleşmesinde de ele alınmıştır. Bu konu ilk kez GATT'ın Kennedy görüşmeleri sırasında ele alınmış ve bir Anti-Damping Kodu hazırlanmıştır. 1973 yılında başlayan Tokyo görüşmelerinde gözden geçirilerek yenilenmiştir.

2. NE ZAMAN SORUŞTURMA AÇILABİLİR

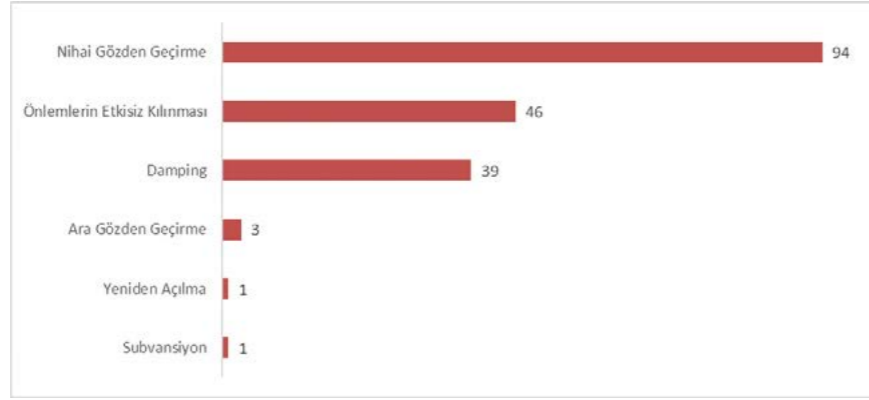
İthalatçı ülkedeki yerli üreticiler, ithalattan kaynaklı olarak zarar gördüğü iddiası ile ilgili soruşturma otoritesine başvurarak damping soruşturması açılmasını isteyebileceği gibi, soruşturmacı otorite yine bu koşulların oluşması şartıyla kendiliğinden de soruşturma başlatabilir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, bir yerli üretim dalının artan ithalattan dolayı zarara uğraması ve zarar ile ithalat arasında bir nedensellik ilişkisinin bulunması zorunluluğudur. Başvuru yapan firmaların sektörü temsil edebilirliklerine yönelik ilave şartlar da bulunmaktadır.

3. TÜRKİYE'DE SORUŞTURMAYI HANGİ KURUM YÜRÜTÜR

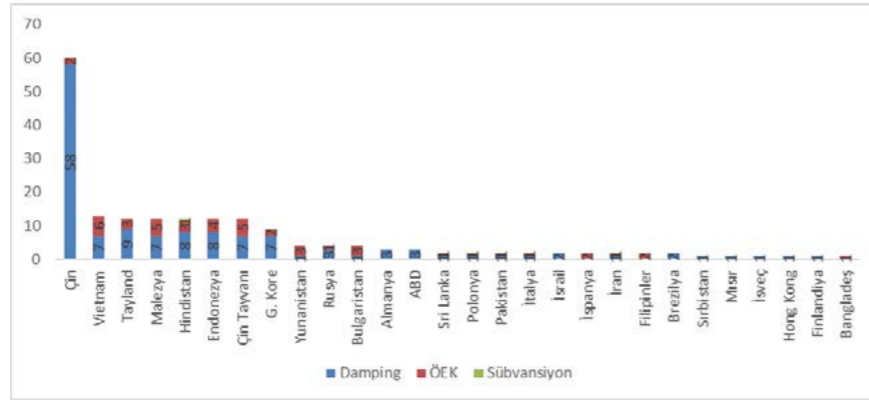
Türkiye'nin anti-damping ve telafi edici önlem soruşturmalarını yürütmekle görevlendirilmiş yetkili otorite Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü'dür.

Grafik 1. Yürürlükteki Önlemlerin Dayandığı Soruşturma Türü

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Grafik 2. Halen Önleme Tabi Ülkeler ve Soruşturma Türüne Göre Önlemler

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü, dampingli veya sübvansiyonlu ithalattan zarar gördüğünü iddia eden yerli üretim dalının başvurularını incelemekle, söz konusu başvuruları İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'na sunmakla ve soruşturma açılması halinde soruşturmayı yürütmekle görevlidir.

4. ALINAN ÖNLEMLERİN NİTELİĞİ

Damping ve sübvansiyona karşı önlemler, CIF bedelin yüzdesi bazında oransal (ad-valorem) veya maktu (specific) olarak ülke ve firma özelinde önlem alınabilmektedir. Yürütülecek olan soruşturmanın gidişatına göre Ticaret Bakanlığı gerek görmesi halinde soruşturmanın ön aşamalarında geçici önlem de uygulayabilmektedir.

5. SORUŞTURMANIN VE ALINAN ÖNLEMİN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Soruşturma neticesinde alınan nihai anti-damping önlemi Resmî Gazetede yayımı tarihinden itibaren 5 yıl süreyle yürürlükte kalmakta, ayrıca 5 yıllık süre sonunda başlatılan "nihai gözden geçirme soruşturmaları (expiry reviews)" vasıtasıyla önlemlerin süresi uzatılmaktadır. Nitekim zarar devam ettiği müddetçe önlem de devam edebileceğinden, önlemlerin

uygulama süresine yönelik bir üst limit bulunmamaktadır.

6. VERGİ ORANLARI VE GEÇERLİLİK SÜRESİ ÖRNEKLERİ

Soruşturmalar çok çeşitli ülkelere ve ürün gruplarına yönelik olduğu gibi, herhangi bir soruşturmada da firmadan firmaya değişen oranlarda vergiler söz konusu olabilmektedir.

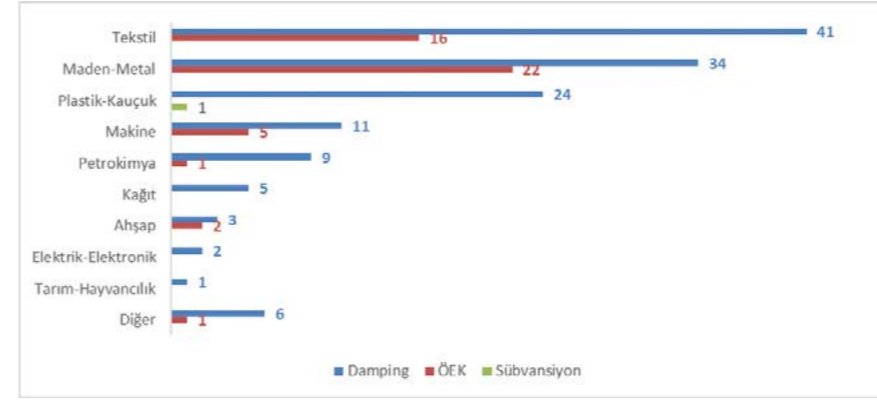
Örneğin "sentetik filamentler" için konulan anti-damping vergisi firmalara göre yüzde 2,33 ile 70,44 arasında değişen oranlara sahiptir. Bunun gibi pek çok örnekte, firmaların kendi iç dinamiklerindeki farklılıklardan kaynaklanan çok çeşitli oranlar söz konusu olabilmektedir.

Ayrıca, damping devam ettiği müddetçe soruşturma yapılarak önlemin uzatılması mümkün olduğundan, anti-damping vergisinin süresine ilişkin bir üst limit bulunmamaktadır. Örneğin 1998 yılında çakmaklar için konulan vergi halen yürürlüktedir.

7. AÇILMIŞ SORUŞTURMA İSTATİSTİKLERİ

Türkiye damping mevzuatını ithalatta haksız rekabeti önleyebilmek için 1989 yılından beri uygulamaktadır. Halen etkisiz kılma soruşturmaları sonrasında alınan önlemler de dahil toplam 191 dampinge karşı önlem

Grafik 3. Halen Önleme Tabi Ülkeler ve Soruşturma Türüne Göre Önlemler

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

yürürlükte. Yürütülen soruşturmaların üçte ikisinden fazlası Uzak Doğu'ya yönelik soruşturmalarla.

Ancak, damping özü itibarıyla firma davranışlarıyla ilgili bir durum olduğundan, herhangi bir ülkeye soruşturma açılabilir. Bir ülkenin Avrupa Birliği'ne üye olması da Türkiye'nin o ülkeye soruşturma açmasına engel teşkil etmemektedir.

Yürürlükteki önlemlerin ülke ve sektörlere göre dağılımı ile halen soruşturması devam eden ürünlere ilişkin tablolara aşağıda yer verilmektedir:

Aşağıdaki grafiğin gösterdiği gibi alınan bir önlem açılan yeni gözden geçirme soruşturmaları çok büyük oranda devam ettirilmektedir.

Yürürlükte olan damping uygulamalarına göre ilk sırada Çin gelmektedir. Çin'e yönelik 58 tane damping soruşturması ve 2 tane önlemlerin etkisiz kılınması soruşturmaları yapılmıştır. Çin'in ardından Vietnam, Tayland ve Malezya olarak damping uygulanan ülkeler sıralanmıştır.

Damping uygulamalarının sektörel dağılımına bakıldığında ilk sırada 41 damping uygulaması ile tekstil gelmektedir. Tekstil ile birlikte maden-metal ve plastik-kauçuk sektörleri en fazla dampinge konu olan sektörlerdir.

8. DAMPİNGE MARUZ KALAN BİR ÜRETİCİ OLARAK HAKLARINIZ VE YAPİLECEKLERİNİZ

Üretim dalınızdaki ithalatın üretim yapmanızı engellediğini veya yapmayı düşündüğünüz bir yatırımın ithalat dolayısıyla yapılamaz hale geldiğini düşünüyorsanız, damping soruşturması açmak için gerekli olan temsil şartlarını sağlamak şartıyla Ticaret Bakanlığı'na başvurabilirsiniz.

Burada önemli olan nokta başvurunuzun dikkate alınmasını sağlamak için veri ve bilgilerinizi kapsamlı bir şekilde sunmanız, ithalatta zararınız arasındaki bağı göstermeyi sağlayacak argümanlarınızı öne

çıkarmanızdır. Her düşük değerli ithalatın dampingli ithalat anlamına gelmediğini unutmayın. Bir eşyanın dampingli olabilmesi için kendi ülkesindeki yurtdışı satış fiyatının ülkemizdeki satış fiyatından yüksek olması gerekir ve bu soruşturma açılabilmesi için en temel gerekliliklerin başında gelir.

9. BİR İTHALATÇI OLARAK HAKLARINIZ VE YAPİLECEKLERİNİZ

Haklarınızın doğru bir şekilde savunulması, lehinize olabilecek tüm unsurların soruşturmacıların dikkatine sunulması, kamu dinleme toplantılarında ve yerinde doğrulamalarda gereken pozisyonun ölçülü ve doğru zamanlama ile alınması, ithalat yap-

tiğiniz üreticinizin damping marjının gerçek değerine en yakın şekilde hesaplanmasını sağlar.

Soruşturma neticesinde, rakiplerimize göre daha uygun bir vergi oranına muhatap olmanız ise ticari açıdan size büyük bir avantaj olarak geri döner.

10. YENİ İHRACATÇI SORUŞTURMALARI

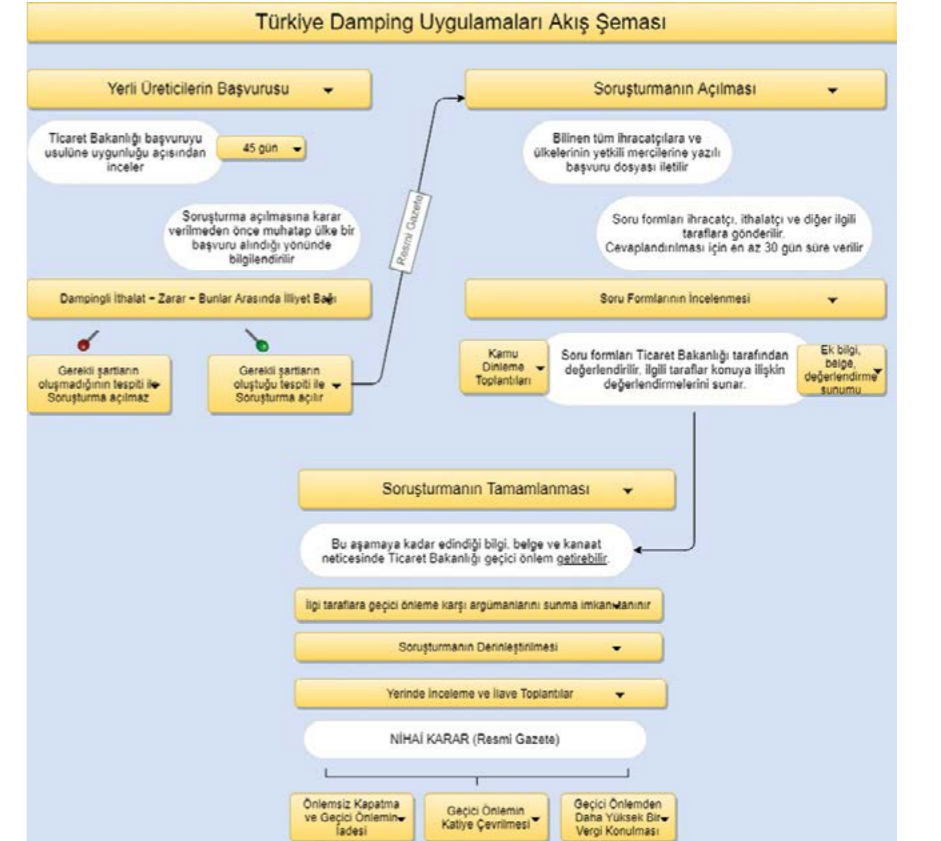
Damping Soruşturmaları özü itibarıyla firmaların maliyet yapıları, kendi iç piyasalarındaki satış fiyatları ve ihracat fiyatlarının karşılaştırılması esasına dayandığından prensip olarak soruşturmalar firma bazlı yürütülür.

Bu açıdan, ana soruşturmadan sonra kurulan veya soruşturma dönemi içinde ihracatı bulunmamasına rağmen önlem alındıktan sonra ihracat yapmaya başlayan firmaların kendileri açısından damping marjının yeniden hesaplanmasını isteme hakları bulunmaktadır.

Burada dikkat edilmesi gereken en önemli nokta firmanın soruşturma döneminde soruşturma konusu mali ihraç etmemiş olması ve ürünleri halen önleme tabi tutulan ihracatçılar veya üreticiler ile bağlantısının bulunmaması gerektiğidir.

Bu şartları taşıyan firmaların taleplerinin gerçekleşmesi ve kendilerine mevcut önlemden daha düşük damping marjı hesaplanması halinde, diğer rakipleri önleme tabi olduğundan büyük bir rekabet avantajı söz konusu olacaktır.

Damping Soruşturmaları Şematik Anlatımı

EURO-DOLAR PARİTESİNDEKİ GELİŞMELER

Muhammed Furkan ÇETİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

2022 yılına 1,12 seviyesinde başlayan euro/dolar paritesi, 2022 yılı içinde 0,99 seviyesine görmüştür. Bu seviye ile euro, 2002'den sonra ilk defa 1 doların altına düşmüştür. Euroda yılbaşında bu yana kayıp %12'yi bulmuştur. Euro/dolar paritesinin Şubat ayında 1,15 seviyesinde olduğu düşünüldüğünde, aşağı yönlü hareketin kayda değer derecede hızlı olduğu gözlemlenmektedir. Bu raporda euronun değer kaybının sebepleri ve bu değer kaybının olası sonuçları incelenecektir.

2. EURONUN DEĞER KAYBETMESİNİN SEBEPLERİ

2.1. FED'in Faiz Artırımları

2022 yılında yüksek enflasyon ABD'nin problemi haline gelmiştir. ABD 2022 Temmuz enflasyonu son 40 yılın en yüksek seviyesi olan %9,1 olarak açıklanmıştır. Açıklanan bu rakam enflasyonun güçlü seyrinin sürdü-

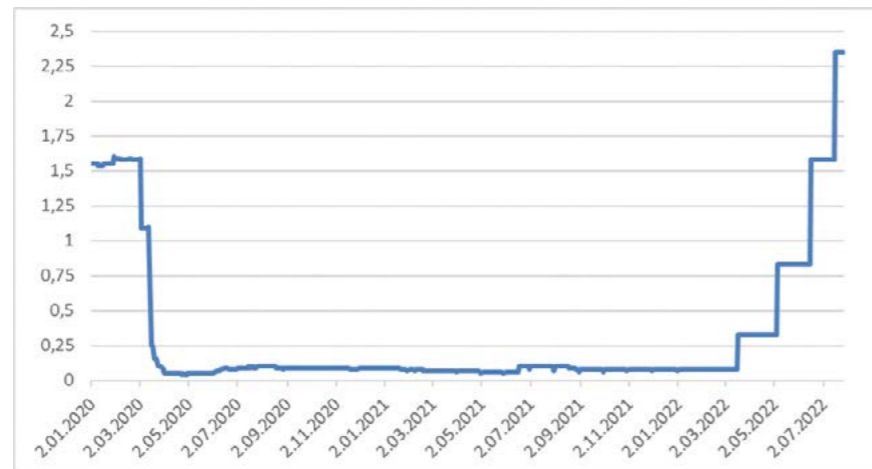
ğünü göstermiştir. Enflasyonun bu derece yüksek olması FED'i (ABD Merkez Bankası) resesyon pahasına faiz arttırmak zorunda bırakmıştır.

Grafik 1'den görüleceği üzere pandemi ba-

şında FED faizleri 0-0,25 seviyesine indirmiştir. Ancak enflasyonun yükselmesiyle faizleri kademeli olarak arttırarak 2,25-2,5 aralığına yükseltmiştir

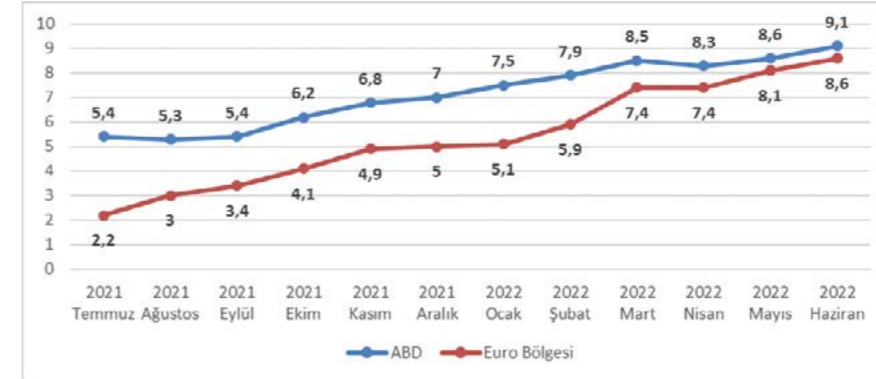
FED şu anda sert faiz artışları yapıyor olsa

Grafik 1. FED Faizleri

Kaynak: FED

Grafik 2. 12 Aylık Euro Bölgesi ve ABD Enflasyonu

Kaynak: FED, AMB

da birçok uzmanın görüşüne göre, bu faiz artışlarında geç kalmıştır. FED faiz artırımında geç kalmasıyla eleştirilirken, AMB (Avrupa Merkez Bankası) FED'e kıyasla çok daha kötü bir performans sergilemektedir. AMB uzunca bir süredir mevduat faizini -0,25, politika faizini 0 seviyesinde tutmaktadır, yaşanan yüksek enflasyona rağmen ilk faiz artışını 21 Temmuzda 50 baz puan olarak yapmıştır. AMB'nin faiz artırımında bu kadar çekimser olma sebeplerinin, Avrupa'da borç yükü yüksek olan ülkeleri zor durumda bırakmamak ve resesyondan kaçmak olduğu düşünülmektedir. Grafik 2'de görüleceği üzere ABD ve Euro Bölgesinin enflasyonu özellikle son aylarda birbirine yakın seviyelerde gerçekleşmiştir. Böylesine benzer bir enflasyonda uygulanan farklı faiz politikalarının sonucu doların değerlenmesi euronun değer kaybetmesi olmaktadır.

2.2. AMB'nin Durumu

AMB'nin faiz artırımında geç kalma dışında yaptığı hatalar da vardır. Banka piyasa ile sağlıklı iletişim kuramayı piyasayı yönlendirememiştir. Ayrıca banka üyelerinin birbirlerinden bağımsız şekilde tutarsız, kopuk ve piyasaya güven vermeyen açıklamaları euroda olan değer kaybını hızlandırmıştır. Üyelerin bu tutumları sonucunda AMB başkanı Christine Lagarde açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Lagarde, Mario Draghi'nin başkanlığı sonrası 2019 sonunda görevi devraldığı mutabakat inşa edeceği taahhüdünde bulunmuştur. Ancak tecrübeli isim, Euro Bölgesi'nde rekor enflasyonun ölçüldüğü dönemde bankanın duruşunun fazla yumuşak olduğunu düşünen şahinlerin görüş ayrılıkları ve içerde tartışılan konuların düzenli şekilde dışarı sızması nedeniyle ciddi sıkıntılar yaşamıştır. Bu sıkıntılardan sonra Lagarde banka üyelerine, bankanın çoğunluğunun fikirlerini temsil eden görüşü savunmalarını ve kendi kişisel görüşlerini kendilerine saklamalarını söylemiştir. Yaşanan bu olay göstermektedir ki

AMB kendi içinde de ciddi iletişim sorunları ve kopuklukları yaşamaktadır.

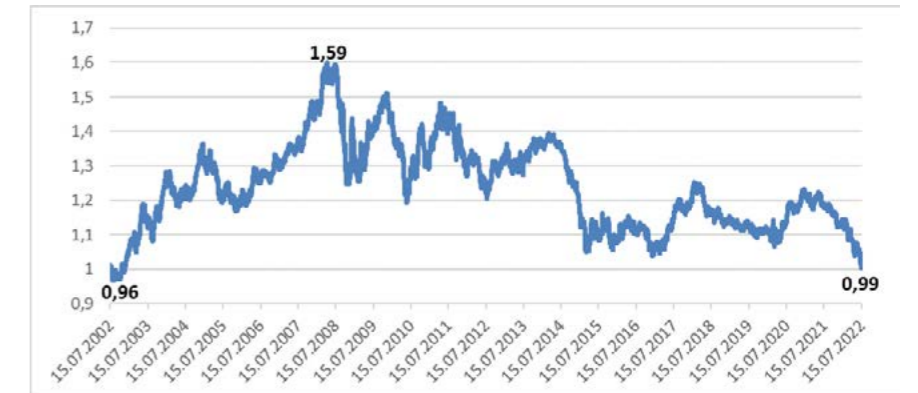
2.3. Enerji Krizi

Euronun değer kaybetmesine sebep olan bir başka etken ise Rusya ile AB (Avrupa Birliği) arasında yaşanması muhtemel enerji krizinin fiyatlanmasıdır. AB, Rusya'nın enerji tedarikini kesme endişesi nedeniyle üye ülkelerin doğalgaz kullanımında gönüllü olarak %15'lik kesintiye gitmesini teklif etmeye hazırlanmaktadır. Konuyla ilgili bilgisi olan üç AB diplomatına göre, alınacak önlemler durumun kötüleşmesi ve gönüllü kısıtlamaların yetersiz kalması halinde uygulanması zorunlu başka önlemleri de içerecektir.

Rusya'dan AB'ye gaz sevkiyatını sağlayan Kuzey Akım Boru Hattı'nda bir takım riskler vardır. Avrupa Bütçe Komisyonu'ndan bir yetkilinin yaptığı açıklamaya göre komisyonun çalışmaları Rusya'nın Temmuz ayı başında bakım çalışmaları nedeniyle kapatılan Kuzey Akım Boru Hattı'ndan tam kapasite gaz akışını devam ettirmeyeceği varsayımları altında yapmaktadır. Bakım çalışmaları başlamadan önce boru hattı sadece %40'lık kapasite ile çalışmaktaydı. Rusya tarafından yapılan kesintiler, 12 üye ülkeyi etkilerken Almanya'nın doğalgaz alarm durumunu geçtiğimiz ay ikinci seviyeye getirmesine

neden olmuştur. Komisyon belgelerine göre Rusya'dan 2022 Haziran ayında AB'ye gerçekleşen gaz akışı 2016-2021 yılları ortalamasının %30'undan azına denk gelmektedir. Konuyla ilgili bilgi sahibi diplomatlara göre hazırlanan düzenleme, arzda ciddi bir sıkıntı olması ya da talepte ani bir artış yaşanması durumunda Komisyona, Birliğin tamamında geçerli olacak bir acil durum ilan etmesine izin verecek bir yetki tanıyacak. Kaynaklar birçok üye ülkenin zorunlu kesintilere karşı çıktığı ve ulusal hükümetlerin acil durum planları olduğu ve AB zorunlu tutmasa da talebi azaltacaklarını vurgulamıştır. AB'nin bu kiş enerji bağlamında yaşayacağı en büyük sorunun endüstriyel fırınlara ve güç jeneratörlerine yeterli doğalgaz sağlayamamak olacağı değerlendirilmektedir. IMF (Uluslararası Para Fonu), Rusya'nın doğal gazı kesmesinin Avrupa ekonomilerini ciddi şekilde etkileyeceği konusunda uyarmıştır. Kurumdan yapılan açıklamada, gaz tedarikinin kısmi olarak kesilmesinin halihazırda Avrupa'nın ekonomik büyümesini etkilediğine işaret edilerek, tamamen kesilmesinin çok daha ciddi sonuçları olabileceği belirtilmiştir. Avrupa'nın en büyük enerji tedarikçisi olan Rusya'dan doğal gaz ihracatında kısmi bir kesinti yaşadığı kaydedilirken, tam kesinti olasılığının gaz kıtlığı, yüksek fiyatlar ve ekonomik etkileriyle ilgili endişeleri artırdığı belirtilmiştir. IMF, Rusya'nın doğal gaz arzını kesmesinin Orta ve Doğu Avrupa'daki bazı ülke ekonomileri için %6'ya varan oranda daralma riski taşıdığını duyurmuştur. Enerji krizinin Avrupa'da yaşanan yüksek enflasyonu ve beklenmekte olan resesyonu daha kötü bir duruma getireceği öngörülmektedir. Bunun sonucu olarak eurodaki değer kaybı hızlanmaktadır. Grafik 3'ten görüleceği üzere euro son 20 yılın en düşük seviyesine yakın bir yere gelmiştir. Uzmanlara göre, AB'nin içinde bulunduğu sıkıntılı durum devam ederse euro/dolar paritesinin 0,95 seviyesine kadar gelme ihtimali vardır.

Grafik 3. 2002-2022 Yılları Arasında Euro-Dolar Paritesi

Kaynak: Macrotrends

3. EURONUN DEĞER KAYBETMESİNİN KAZANANLARI VE KAYBEDENLERİ

3.1. Dünya'da Kazananlar ve Kaybedenler

Euronun değer kaybının sonucu olarak kazananlar ve kaybedenler ortaya çıkmaktadır. Bunlar incelenirse şu şekilde olacaktır. Kazananlar;

- Avrupa'daki Amerikalı turistler daha ucuz otel ve restoran faturaları ile karşılaşacaktır.
- ABD'de daha güçlü bir dolar, otomobilden bilgisayarlara, oyuncaklardan tıbbi ekipmanlara kadar ithal edilen mallarda daha düşük fiyatlar anlamına gelecek ve bu da ABD'deki enflasyonu ılımlı hale getirmeye yardımcı olacaktır.
- Zayıf euro, Avrupa ihracat mallarını ABD'de fiyat açısından daha rekabetçi hale getirecek ve Avrupa'daki ihracatçıların faydasına olacaktır.

Kaybedenler;

- Avrupa'da çok iş yapan Amerikan şirketleri, bu kazançları ABD'ye geri getirirlerse, elde edilen gelirin azaldığını göreceklerdir.
- ABD için önemli bir endişe, daha güçlü bir doların ABD yapımı ürünleri deniz aşırı pazarlarda daha pahalı hale getirmesi, ticaret açığını genişletmesi ve ekonomik çıktıyı düşürerek ithal ürünlere ABD'de bir fiyat avantajı sağlamasıdır.
- Daha zayıf bir euro Avrupa Merkez Bankası için sıkıntı sebebidir, çünkü ithal mallar, özellikle de dolar cinsinden fiyatlanan petrol için daha yüksek fiyatlar anlamına gelmektedir.
- AMB enflasyonun tipik ilacı olan faiz oranlarını yükseltmeye hazırlanmaktadır, ancak daha yüksek oranlar ekonomik büyümeyi yavaşlatarak resesyona sebep olabilecektir.

3.2. Türkiye'nin Durumu

Euronun değer kaybı ülkemiz açısından olumsuzdur. İhracatın büyük kısmını AB'ye gerçekleştiren, hammadde ithalatını ise dolar üzerinden yapan birçok sektörde, parite kaynaklı kayıpların arttığı belirtilmektedir. Sadece otomotiv sektöründe söz konusu kaybin 2022'nin ilk 6 ayında 1 milyar doları bulduğu, ikinci yarıda da benzer oranda bir kaybin yaşanacağı dile getirilmektedir. İş insanları doların güçlenmesinin AB pazarındaki rekabetçiliği negatif etkileyeceğini belirtmişlerdir.

Geçen yıl euro cinsi gerçekleştirilen ihracat 103 milyar iken, dolar cinsi gerçekleştirilen ihracat 109 milyarı bulmuştur. Yani ihracatta iki para birimi açısından eşit bir dağılım söz konusudur. İthalata gelindiğinde ise durum dolar lehine değişmektedir. TÜİK rakamları

göre 2021'in tamamında 271 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir. Euro cinsi ithalat 79 milyar iken, dolar cinsi ithalat ise 176 milyarı aşmıştır. Oransal açıdan bu yılın ilk yarısında da benzer bir durum söz konusudur. Dolayısıyla dış ticaret yönüyle doların güçlenip euronun değer kaybetmesi, ihracatçı açısından önemli bir dezavantaj oluşturmaktadır. Çünkü maliyeti dolar üzerinden oluşan ihracatçı, daha düşük euro ile mal satmış olmaktadır. Bu da, 2022'de 250 milyar dolar hedefi bulunan ihracat için önemli kayıpların oluştuğu ve bu durumun da süreceği anlamına gelmektedir.

4. SONUÇ

AB ekonomisi çetin bir sınav vermektedir. Yüksek enflasyon, resesyona ihtimali ve Rusya-Ukrayna savaşı gibi sorunlar vardır. Enflasyonun yüksek olması faiz artırımını gerektirmekte ancak faiz artışlarının şiddetli bir resesyona sebep olma ihtimali vardır. Ayrıca faiz artışları yapıp resesyona ortaya çıkmasından daha kötü ihtimal, faiz artışlarına rağmen -yüksek enerji fiyatlarından dolayı- enflasyonun düşmemesi ve stagflasyonun (durgunluk ve enflasyonun aynı anda yaşanması) ortaya çıkmasıdır. AMB'nin çekingen ve dağınık bir görüntü çizmesi ve FED'in agresif faiz artırımları olayları euro açısından daha kötü bir yere götürmektedir. AB'nin içinde bulunduğu bu riskli durumun ekonomik sonuçları yanında siyasi kargaşalara da sebep olabileceği değerlendirilmektedir. Bütün bu olayların sonucu yatırımcılar euroya olan ilgisini kaybetmekte ve euroda değer kaybı yaşanmaktadır.

5. KAYNAKÇA

- "AB'de Gaz Kullanımında Kesinti Planları Netleşiyor" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/ab-den-gaz-talebinde-yuzde-15-kesinti-plani-2311038>
- "AMB/Villeroy: Euro'nun Enflasyona Etkilerini İzliyoruz" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/ambvilleroy-euro-nun-enflasyona-etkilerini-izliyoruz-2310657>
- "Avrupa Merkez Bankası 11 Yıl Sonra Faiz Artırdı" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/avrupa-merkez-bankasi-11-yil-sonra-faiz-artirdi-2311164>
- "Avrupa'da 50 Baz Puanlık Faiz Artışı Sesleri" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/avrupa-da-50-baz-puanlik-faiz-artisi-sesleri-2310925>
- Cüneyt Başaran "Dolar-Euro Neden Ve Nasıl Eşitlendi?" - Habertürk https://www.youtube.com/watch?v=oR80_F9cHG8
- "Euro Continues To Slide Toward Dollar Parity - And Could Fall Even Further" - CNBC <https://www.cnbc.com/amp/2022/07/07/euro-continues-to-slide-toward-dollar-parity-and-could-fall-even-further.html>
- "Euro Reaches Parity Against The Dollar, Hits Its Lowest Level Against U.S. Currency Since December 2002" - CNBC <https://www.cnbc.com/2022/07/12/euro-teeters-on-the-brink-of-parity-with-the-us-dollar-on-recession-fears.html>
- "Euro Ve Dolar'ın Eşitlenmesi Ne Anlama Geliyor, Etkileri Ne Olur?" - Euronews <https://tr.euronews.com/2022/07/15/euro-dolar-paritesindeki-durum-ne-anlama-geliyor-euro-bolgesinde-neden-endise-hakim>
- "Euro/Dolar 1'in Altını Gördü" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/eurodolar-1-in-altini-gordu-2310678>
- "Euro/Dolar Paritesi Neden Düşüyor?" - Investing <https://tr.investing.com/news/forex-news/eurodolar-paritesi-neden-dusuyor-2327735>
- "Euro-Dolar Eşitliği" - Bloomberg HT - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/euro-dolar-esitligi-2310612>
- "Euro's 20-Year Low Leaves ECB Facing Costly Choices" - Reuters <https://www.reuters.com/markets/europe/euros-20-year-low-leaves-ecb-facing-costly-choices-2022-07-07/>
- "Gazprom, Avrupalı Birçok Büyük Müşterisine "Mucbir Sebep" Bildirdi" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/gazprom-avrupali-bircok-buyuk-musterisine-mucbir-sebep-bildirdi-2310867>
- "IMF'den Avrupa'ya Rus Gazi Uyarısı" - Habertürk <https://www.haberturk.com/imf-den-avrupa-ya-rus-gazi-uyarisi-3478696-ekonomi>
- "İhracatçı Şimdi De Parite Kiskacında" - Dünya <https://www.dunya.com/ekonomi/ihracatci-simdi-de-parite-kiskacinda-haberi-663808>
- "Lagarde, Krize Karşı Tahvil Aracında Anlaşma İçin Bastırıyor" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/lagarde-krize-karsi-tahvil-aracinda-anlasma-icin-bastiriyor-2310943>
- "Lagarde'dan AMB Yetkililerine Sessizlik Çağrısı" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/lagarde-dan-amb-yetkililerine-sessizlik-cagrisi-2304782>
- Murat Özsoy "Euro Dolar Paritesi Şurpriz Mi?" - Bigpara https://bigpara.hurriyet.com.tr/bigpara-yazarlari/murat-ozsoy/eurodolar-paritesi-surpriz-mi_ID986584/
- "The Euro Is Nearing Parity With The Dollar: Here's What It Could Mean For Investors" - CNBC <https://www.cnbc.com/amp/2022/05/19/euro-dollar-what-does-it-mean-for-investors-as-the-pair-nears-parity.html>
- "TOFAŞ CEO'su Eroldu: Euro/Dolar Eşitliği İhracat Açısından Olumsuz" - Bloomberg HT <https://www.bloomberght.com/tofas-ceo-su-eroldu-eurodolar-esitligi-ihracat-acisindan-olumsuz-2311034>
- "What Happens When EUR/USD Breaks Parity?" - ING <https://think.ing.com/articles/ix-what-happens-when-eur-usd-breaks-parity>
- "What Prompted Euro's Loss Of Value And What's Its Impact?" - Al Jazeera <https://www.aljazeera.com/news/2022/7/13/what-prompted-euros-parity-with-us-dollar-and-whats-its-impact>
- "What's The Impact Of Euro Parity With The Dollar?" - Abc News <https://abcnews.go.com/Business/wireStory/explainer-impact-euro-parity-dollar-86829324>
- "Why Is The Euro Doing So Badly Against The Dollar?" - The Guardian <https://www.theguardian.com/business/2022/jul/12/fears-of-energy-crunch-dragging-down-euro-in-face-of-strong-dollar>
- "Why The Euro's Fall Below Parity Versus Dollar Matters" - Reuters <https://www.reuters.com/markets/europe/why-euros-fall-below-parity-versus-dollar-matters-2022-07-13/>
- "İhracatçı Şimdi De Parite Kiskacında-Haberi-663808" - Habertürk <https://www.haberturk.com/ihracatci-simdi-de-parite-kiskacinda-haberi-663808>

ÜNİVERSİTE ADAYLARININ TERCİHİ KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ

%97 doluluk oranı ile başarılı öğrencilerin en çok tercih ettiği üniversitelerden biri olmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Üniversitemizi tercih eden tüm KTO Karataylılara başarılarla dolu bir eğitim hayatı diliyoruz.

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021 ve LİSTEDE KONYA'NIN YERİ

Burçin KABAĞCI

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

İstanbul Sanayi Odası tarafından bu yıl 54'üncüsü hazırlanan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi 2021 yılı verileri açıklanmıştır. Listenin ilk 10'unda yer alan firmalara bakıldığında sıralamanın bir önceki yıla göre büyük oranda değiştiği görülmektedir. 2021 yılında listenin ilk sırasında 980 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Ege Seramik firması yer alırken, ikinci sırada ise 979,7 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Kozlu Gıda İmalat yer almaktadır. Kangal Termik Santral ise 979,6 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile listenin üçüncü sırasında yer almaktadır. Listenin ilk sırasında yer alan Ege Seramik 2020 yılında İSO 500'de 481. sırada yer almıştır. İkinci sırada yer alan Kozlu Gıda İmalat 2020 yılında İSO İkinci 500'de 363. sırada yer alırken, üçüncü sırada yer alan Kangal Termik Santral ise 2020 yılında İSO İkinci 500'ün 7. sırasında yer almıştır.

2. RAKAMLARLA TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2021

İSO İkinci 500'ün üretimden net satışları, 2019 yılındaki nispi yavaşlamanın ardından pandeminin yaşandığı 2020 yılında yüzde 21,7 ile güçlü bir artış göstermişti. 2021 yılında ise iç ve dış talepteki toparlanmanın yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki artışın da etkisiyle İSO İkinci 500'ün üretimden satışları yüzde 77,5'lik artışla önemli ölçüde hızlanmıştır.

2020 yılında, 578,8 milyon TL ile 251,6 milyon TL arasında üretimden net satış yapan şirketlerin girebildiği İSO İkinci 500'ün 2021 sıralamasında bu bant 980,1 milyon TL ile 444,1 milyon TL arasında oluşmuştur.

2021 yılında yaşanan ekonomik toparlanma ile birlikte küresel ticarete de önemli bir büyüme yaşanmıştır. Dünya ticaretinde gerçekleşen bu büyüme Türkiye ihracatını da pozitif etkilemiş ve 2021 yılında Türkiye'nin toplam ihracat artışı yüzde 32,8, sanayi artışı ise yüzde 33,2 olarak gerçekleşmiştir. İSO İkinci 500'ün ihracatı yüzde 35,4 oranında

2021 yılında "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde yer alan ilk 10 firma şunlardır;

Türkiye Sıra	2021	2020	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda/Kamu	Üretimden Satışlar Net (milyon TL)
1	-	-	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi Sanayi Odası	980.095.800
2	363	-	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Suluova Ticaret ve Sanayi Odası	979.795.285
3	7	-	Kangal Termik Sant. Elek. Üretim A.Ş.	Sivas Ticaret ve Sanayi Odası	979.671.652
4	-	-	-	Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası	-
5	-	-	Üntel Kablolari San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli Sanayi Odası	978.295.288
6	+	-	Kendirli Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol Ticaret ev Sanayi Odası	977.351.440
7	-	-	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	İstanbul Sanayi Odası	977.178.765
8	+	-	Pam Yağ Gıda ve Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep Sanayi Odası	971.610.713
9	-	-	-	İstanbul Sanayi Odası	-
10	36	-	Sertel Vida Metal A.Ş.	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	970.992.378

(+) Bir önceki yıl İSO 1000'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklayan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir.

(-) Ana tabloda sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya İSO 500'den İSO İkinci 500'e gerileyen kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de (-) işaretiyle gösterilmektedir.

Üretimden Satışlar (Net) (Reel Değişimler)

Kaynak: www.iso500.org.tr

artarak 13,5 milyar dolar ile rekor seviyeye ulaşmış ve Türkiye toplam ihracat içindeki payı yüzde 6, sanayi ihracatının içindeki payı ise yüzde 6,2 olarak gerçekleşmiştir. İSO İkinci 500'deki önemli verilerden bir tanesi de ihracat yapan firma sayısıdır. 2018 yılında 451 firma ihracat yaparken, 2021 yılında bu rakam 468'e yükselmiştir. Yıllara göre ihracat yapan firma sayısına baktığımız zaman görüyoruz ki ihracat yapmayan firmaların İSO 500 ve İSO İkinci 500 sıralamasında yer bulmaları giderek zorlaşmaktadır.

İSO İkinci 500'ün teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer dağılımına bakıldığında; en yüksek payı yüzde 47,8 ile yine düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almış olsa da özellikle orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının bir önceki yıla göre 1,4 puan artması dikkat çekmektedir. İSO İkinci 500'de orta-yüksek teknolojilerin payının 2,4 puan düşerek yüzde 24,5'e gerilemesi KOBİ'lerimizin bu alanda zorlandığını göstermektedir. Yüksek teknolojilerin payına baktığımızda ise yüzde 2,6'dan yüzde 3,5'e çıkması umut veriyor olsa da daha hızlı bir şekilde yüksek teknolojiye geçilmesi gerektiği görülmektedir.

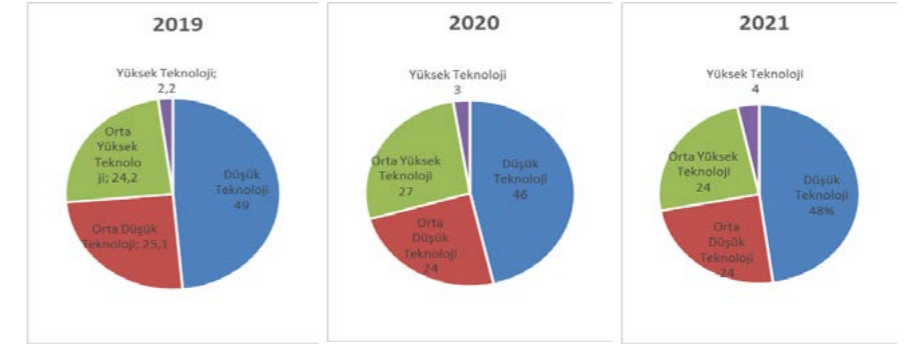
2021 yılında İSO İkinci 500 listesine 26 adet yeni firma girmiştir. Bu firmaların ilk sırasında listenin 75. sırasında yer alan Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret yer alırken, 2. sırada Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. yer almaktadır.

2019 yılında İSO İlk 500'de yer alıp 2020 yılında İSO İkinci 500 listesine gerileyen 26 firma bulunmaktayken bu rakam bir sonraki sene 51 firma olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı İSO İkinci 500 listesindeki sıralamalarına göre değerlendirmizde ilk sırada Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş. yer alırken, ikinci sırada Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş., üçüncü sırada ise Üntel Kablolari San. ve Tic. A.Ş. yer almıştır.

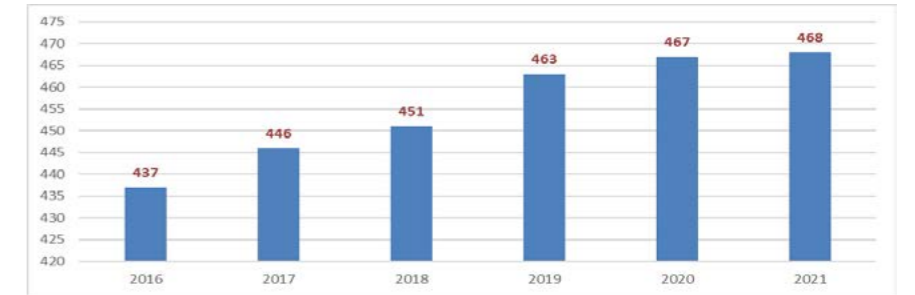
İSO İkinci 500 2020'de Net Satışlarda yer alan ilk üç kuruluşa bakıldığında ilk sırada yer alan Arbel Bakliyat'ın 2021 yılındaki listenin ilk 10'unda yer almadığı görülmektedir. 2020 yılında listenin 2. sırasında yer alan Hasbil Tarım'ın 2021 yılında dördüncü sırada yer aldığı görülürken, üçüncü sırada yer alan Dost Kardeşler'in ise listenin ilk 10'unda yer almadığı görülmektedir.

Brüt Katma Değerlerine göre ilk 10 firma bir önceki yıla göre kıyaslandığında, listedeki firmaların değiştiği görülmektedir. Geçen sene listenin ilk sırasında bulunan İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş. yerine 2021 yılında World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş. geçmiştir. 2020'de listenin ikinci sırasında yer alan Çayeli Bakır İşletmeleri'nin 2021 yılında listedeki yerini Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri'ne bıraktığı görülmektedir. 2020

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı (%)

İhracat Yapan Kuruluş Sayısı (Adet)

Kaynak: www.iso500.org.tr

İSO İkinci 500'den İlk 500'e Yükselen Firmalar

2021	2020*	Kuruluşlar
225	11	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti
317	65	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. Ltd. Şti.
327	48	CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.
359	62	Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.
406	175	Gemiciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.
420	141	Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.
421	1	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.
423	38	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.
430	211	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic.
437	4	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.
438	119	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.
440	59	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.
441	13	Arikan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.
444	20	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
448	122	Eurotec Mühendislik Plastikler San. ve Tic. A.Ş.
452	8	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.
457	463	Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.
458	250	Erkunt Sanayi A.Ş.
463	137	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
465	329	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
467	17	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.
468	56	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
469	226	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.
470	50	Cevher Jant Sanayii A.Ş.
471	368	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
472	22	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
473	42	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
481	47	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.
485	63	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.
486	12	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.
487	46	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.
496	100	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.
498	223	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.
499	74	Superlit Boru Sanayi A.Ş.

*İSO İkinci 500 Listesindeki Yeri

yılında listenin 3. sırasında yer alan Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri'nin ise yerini Ege Seramik'e bıraktığı görülmektedir. Öz kaynaklarına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçündeki firmalara bakıldığı zaman 2020 yılında ilk sırada yer alan Türkiye Raylı Sistemler'in 2021 yılında ikinci sırada yer aldığı, 2. sırada yer alan Entek Elektrik'in üçüncü sırada yer aldığı ve üçüncü sırada yer alan Çayeli Bakır'ın ise ilk 10'da yer almadığı görülmektedir.

Aktif Toplamına göre ilk 10 kuruluşa bakıldığında ilk sırada yer alan Kangal Termik Santral'in yerini koruduğu görülmektedir. 2020 yılında ikinci sırada yer alan Türkiye Raylı Sistemi'nin 2021 yılında üçüncü sırada yer aldığı, üçüncü sırada yer alan Temsa'nın ise ilk 10'da yer almadığı görülmektedir. Dönem karı / zararına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçüne baktığımız zaman listenin komple değiştiği görülmektedir. 2020 yılında listenin ilk

sırasında yer alan Çayeli Bakır İşletmeleri bu yıl yerini Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri'ne bırakmıştır. Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kârına (FAVÖK) göre ilk 10 kuruluşun ilk 3 firmasını 2020 yılıyla kıyasladığımızda, geçen sene listenin ilk sırasında yer alan firmaların bu sene ilk 10'da yer almadığı görülmektedir. İSO İkinci 500 2021'de ihracatta ilk 10 kuruluşu bir önceki yıla kıyasladığımızda listenin ilk üçünün komple değiştiği görülmektedir.

Net Satışlarda İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Net Satışlar (TL)
180	Akçelik Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	2.004.520.533
244	Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	1.933.646.076
118	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	1.756.519.085
379	Hasbil Tarım Ürünleri İhr. İth. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.565.248.439
69	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	1.539.414.072
470	Gitaş Gıda ve İhtiyaç Mad. Tic. ve San. A.Ş.	1.515.138.707
178	END Alüminyum Metal Makine Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.455.050.970
68	CRT Metal San. ve Tic. A.Ş.	1.358.901.220
109	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	1.354.144.428
224	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	1.341.630.874

Öz Kaynaklarına Göre İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Öz Kaynak (TL)
259	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	3.445.144.697
82	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	2.166.591.779
443	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	1.444.294.387
46	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürn. San. ve Tic. A.Ş.	1.186.339.544
93	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	1.185.386.669
105	Safa Tarım A.Ş.	991.375.811
123	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	988.587.145
54	Agrobrest Grup Tar. İlaçları Tohumculuk İml. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	984.511.144
435	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	922.365.313
71	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	864.779.901

Dönem Karı/ Zararına Göre İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Dönem Karı / Zararı (TL)
46	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	542.726.040
54	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	413.392.194
71	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	386.947.550
93	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	372.634.940
1	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	327.677.186
58	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	284.031.092
323	Haznedar Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	256.915.288
308	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	254.840.149
153	Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	253.479.914
105	Safa Tarım A.Ş.	235.418.158

Brüt Katma Değere Göre İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Brüt Katma Değer (TL)
93	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	651.026.670
46	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	528.834.391
1	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	465.183.152
82	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	441.588.373
305	Gama Recycle Sürdürülebilir Teknolojiler A.Ş.	402.033.853
147	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	401.344.468
54	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İml. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	390.015.188
49	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	376.513.836
58	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	366.944.451
71	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	355.526.984

Aktif Toplamına Göre İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Aktif Toplamı (TL)
3	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	9.644.730.379
259	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	8.542.454.668
82	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	2.999.163.212
46	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	2.863.935.868
54	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	2.221.840.726
154	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	2.103.541.544
443	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	2.040.864.518
118	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	2.033.801.981
99	Eti Gümüş A.Ş.	1.962.490.104
305	Gama Recycle Sürdürülebilir Teknolojiler A.Ş.	1.960.954.158

FAVÖK'e Göre İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (TL)
93	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	557.608.078
46	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	513.514.407
259	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	468.486.472
54	Agrobrest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	384.615.372
305	Gama Recycle Sürdürülebilir Teknolojiler A.Ş.	324.626.245
1	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	295.065.175
191	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	293.758.472
105	Safa Tarım A.Ş.	272.692.372
143	RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	268.740.941
150	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	267.100.998

2020 yılında listenin ilk sırasında yer alan Dost Kardeşler Tekstil yerini 2021 yılında Hayri Uğur Tekstil'e bırakmıştır. 2020 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Nurol Makine yerini Işık Tarım Ürünlerine bırakırken, üçüncü sırada yer alan Eroğlu Giyim ise 2021 yılında listenin 7. sırasında yer almıştır. Çalışan sayılarına göre ilk 3 firmaya baktığımızda 2020 yılında listenin ilk sırasında yer alan İstanbul Asfalt Fabrikalarının'ın yerini 2021 yılında Türkiye Raylı Sistem Araçları'na bıraktığı, ikinci sırada yer alan Modavizyon Tekstil'in ise yerini koruduğu görülmektedir. 2020 yılında üçüncü sırada yer alan Türkiye

Raylı Sistemler'in 2021 yılında yerini Gamateks Tekstil'e bıraktığı görülmektedir.

3. TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA YER ALAN KONYA FİRMALARI

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer alan Konya firmalarına bakıldığında; 2020 yılında listede Konya'dan 15 firma yer alırken bu rakam 2021 yılında da değişmeyecek 15 olarak gerçekleşmiştir. Geçen sene listenin 389. sırasında bulunan Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş. ve 418. sırada yer alan Golda Gıda San. ve Tic. A.Ş. 2021 yılında listede yer almamaktadır.

2020 yılında İSO 500'de yer alan Safa Tarım 2021 yılında İSO İkinci 500 listesinde 105. sırada yer almaktadır. 2020 yılında listede bulunmayan Balcılar Yem ise 2021 yılında listeye 486. sıradan giriş yapmıştır.

Konya firmalarının bir önceki yıla göre yüzdelik değişimlerine bakıldığında, en büyük artışı yüzde 153,5 ile RTM Tarım Kimya'nın gerçekleştirdiği görülmektedir. RTM Tarım Kimya'yı yüzde 96,9 ile Konya Kağıt, yüzde 77,3 ile Gitaş Gıda izlemektedir.

4. KAYNAKÇA

· <http://www.iso500.org.tr>

İhracatta İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	İhracat (Bin\$)
66	Hayri Uğur Tekstil A.Ş.	108.344
15	Işık Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	106.835
11	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	103.580
61	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	102.987
40	Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	101.705
75	BRN Yatak Baza Ev Tekstili İnşaat San. Tic. A.Ş.	98.764
118	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	98.645
60	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	96.011
71	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	92.631
129	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	86.352

Çalışan Sayısında İlk 10 Kuruluş

2021	Kuruluş	Çalışan Sayısı
82	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	3.516
260	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	3.360
71	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	2.462
118	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	2.020
329	Çak Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.927
29	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.603
49	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	1.489
453	Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.	1.484
60	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	1.475
370	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	1.449

Konya Sıra		Türkiye Sıra		Kuruluşlar	Üretimden Satışlar Net 2021	Üretimden Satışlar Net 2020	% Değişim
2021	2020	2021	2020				
1	1	70	3	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	877.830.472	571.472.746	153,5
2	-	105	-	Safa Tarım A.Ş.	828.070.111	-	-
3	4	135	194	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	791.491.366	401.775.160	96,9
4	3	252	158	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	658.451.469	419.091.466	57,1
5	2	277	150	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	634.232.068	424.121.083	49,5
6	7	295	284	Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.	611.639.198	353.330.772	73,1
7	5	331	268	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	585.178.593	360.578.423	62,2
8	8	343	309	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	567.459.112	341.283.791	66,2
9	9	344	322	İzi Süt ve Gıda Mamüller San. Tic. A.Ş.	566.426.387	335.703.844	68,7
10	6	354	269	Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Md. San. ve Tic. Ltd. Şti.	560.225.118	359.704.969	55,7
11	14	445	447	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	484.155.112	279.240.419	73,3
12	10	449	339	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	480.777.978	326.479.417	47,2
13	13	462	441	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	474.038.857,00	281.692.958	68,2
14	15	470	478	Gitaş Gıda ve İhtiyaç Mad. Tic. ve San. A.Ş.	468.259.487,00	264.095.428	77,3
15	-	486	-	Balcılar Yem San. ve Tic. Ltd. Şti.	452.150.409,00	-	-

YEŞİL MUTABAKAT VE UYGULAMALARI ÖZELİNDE KURUMSAL KARBON AYAK İZİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

KTO Karatay Üniversitesi
İ.İ.B.F. Enerji Yönetimi Bölümü Öğr. Üyesi

Karbon ayak izi meselesi gerek devletler gerekse özel sektör özelinde Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ile birlikte gündeme gelmiş olsa da konunun genel çerçevesinin ortaya çıkması, sera gazı ve iklim değişikliği bağlamında olmasa da daha eskilere gitmektedir. Bu noktada öncelikle konuya, "Sera gazı ya da Green House Gases (GHG) nedir?" sorusuna cevap vererek başlamak yerinde olacaktır. Aslına bakılacak olursa "sera gazı" ifadesi her ne kadar tek ve kendi başına özel bir gaz ifade ediyor gibi görünse de, aslında bir gaz grubunun genel adıdır. Bu gaz grubu, atmosferdeki birikimi nedeniyle, güneş ışınlarının normalde atmosfere kaçması gereken kısmının bir bölümünü dünyada tutmakta, bu da, dünyadaki hissedilen sıcaklığın uzun erimli ortalamasının üzerine çıkmasına neden olmaktadır. Bu yüzden bu etkiye, iklimlendirme sayesinde bitkileri olması gereken zamanın dışında da yetiştirmeye imkan veren sera uygulamasından esinlenerek, sera etkisi adı verilmiştir. Sera etkisinin yarattığı genel sonuç ise iklim değişikliğidir. Çünkü ısınan dünyada, eriyen buzullar, iklimlerin oluşmasında en önemli etkenlerden bir tanesi olan okyanus akıntılarının sıcaklıklarını değiştirmektedir. Isınmanın kümülatif etkisi ise, dünyanın ortalama 15 derece olan sıcaklığının artması ve iklim döngüsünün farklılaşması ile kendini göstermektedir. Pek çok araştırmacıya göre iklim değişikliği dünyanın geçmiş tarihinin gerçekliklerinden bir tanesidir. Ancak

günümüzdeki sorun, bu değişim frekansının kısılmış olmasıdır. Her ne kadar sera gazı dengesinde akla karbondioksit geliyor olsa da yukarıda da değindiğimiz gibi karbondioksit bu gazlardan yalnızca biridir. Bu gazların en masumlarından biri su buharıdır. En masumlarından birisi çünkü atmosferde kalma süresi oldukça kısadır. Karbondioksit ve su buharı dışında diğer sera gazları ise, metan, nitröz oksit, hidroflorokarbon, perflorlu bileşikler ve kükürt heksaflorürdür. Bunlardan su buharı dışında kalanların hepsi 1997 yılında kabul edilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içerisinde yer alan Kyoto Protokolü ile tanımlanmıştır. Dolayısıyla bugün, sera gazı emisyon kaynağı denildiğinde bakılması gereken yer, bu gazları barındıran ya da üretim prosesleri nedeniyle bu gazların ortaya çıkmasına neden olan her türlü insan faaliyetidir. Karbon ayak izi ise bu gazların toplamının karbon cinsinden ifade edilmesiyle oluşan miktardır. KYOTO PROTOKOLÜ sadece bu gazları belirlemekle kalmamış aynı zamanda da bu gazların atmosferde birikiminin azaltılarak önlenmesi için de bir dizi aksiyon belirlemiştir. Nitekim Avrupa Yeşil Mutabakatı karbonsuzlaşma yol haritası çok büyük oranda Kyoto Protokolü ve onu tamamlar nitelikte sayılabilecek Paris İklim Antlaşması üzerine inşaa edilmiştir. Ancak öncelikle ifade etmek gerekir ki Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın mottosu sayılabilecek, "İlk Karbon Nötr Kıta

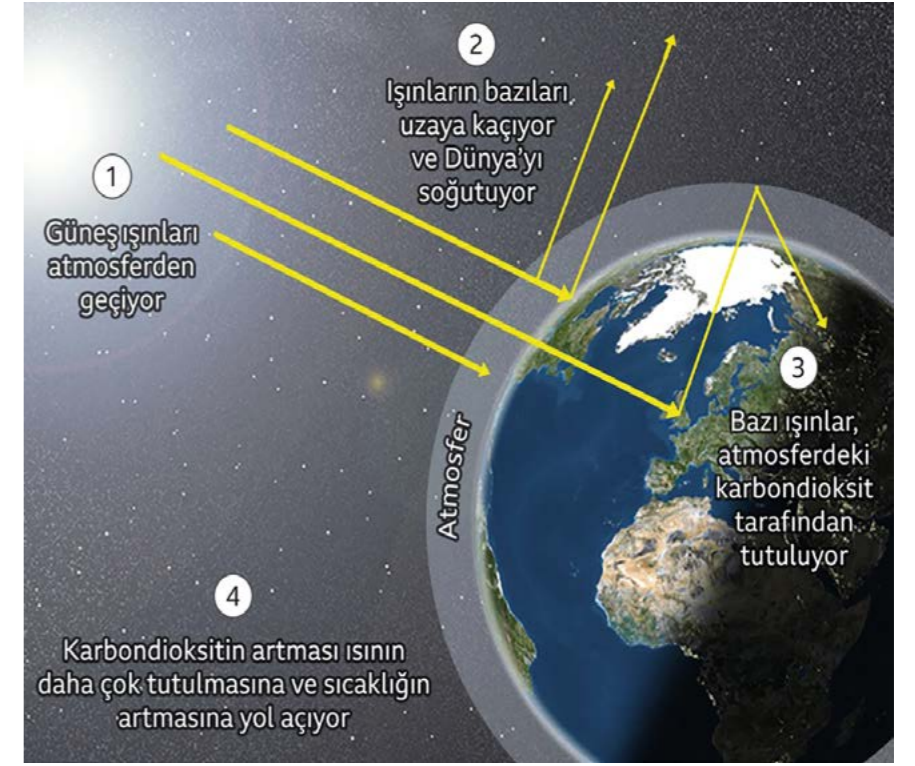
Olma Çabası" kurulacak aynı zamanda yeni bir ekonomik düzen ya da dönüşümün bir sonucu olarak da görülmelidir. Aslına bakılacak olursa "Mutabakat" ifadesinin bir ekonomik toparlanma ve sürdürülebilir kalkınma stratejisinde kendisine yer bulması yeni değildir. Zira, 1929 Ekonomik Buhranı sonrasında Başkan Roosevelt'in ortaya koyduğu refah programı "Yeni Mutabakat" adını taşıırken, 2008 krizi sonrasında ise yine Amerika'da, yeni bir perspektifle "Yeşil Yeni Mutabakat" olarak ortaya çıktı. "Yeni Mutabakat"ın ekonomik adaleti sağlama vazifesini sahiplenen "Yeni Yeşil Mutabakat" küresel iklim değişikliğine verilen önem ve küresel ısınmayla mücadele ile ekonomik adaletin içi çeliğine dikkat çekmekteydi. Ancak uygulamada ABD'nin çok da umut vaat ettiğini söylemek zordur. "Yeşil Mutabakat" ya da Avrupa Birliği (AB) özelindeki orijinal adıyla "Green Deal" ise bundan yaklaşık iki yıl önce, 11 Aralık 2019 tarihinde Avrupa Birliği'nin Avrupa ekonomisine sürdürülebilir bir yapı kazandırmak için oluşturduğu yol haritası çerçevesinde hayatımıza girdi. Bu bağlamda, Yeşil Mutabakat, bir taraftan AB için yeni bir büyüme stratejisinin detaylarını ortaya koyarken diğer taraftan da bu yolda, çevre ve iklim değişikliğinin gerçekleri, göz önünde bulundurularak yürünmesini öngörmekteydi. Nitekim bu çerçevede, Avrupa Yeşil Mutabakat'ın öngördüğü düzenlemelerin finansmanı için, AB bir kısmı NextGenerationEU Recovery, bir kısmı da

AB, 2019-2026 bütçesinden olmak üzere 1,8 trilyon Euro ayırdı. AB bir taraftan bu bütçeyi ayırırken bir taraftan da Carbon Border Adjustment Mechanism ya da Sınırdaki Karbon Mekanizmasıyla, karbon emisyonu konusunda işbirliği olmayan ancak AB pazarına ihracat yapmaya devam etmek isteyen üreticiler için bir tür vergi mekanizması geliştirdi. 2021 yılında Paris İklim Değişikliği Antlaşmasını onaylayan ve ihracatının neredeyse yarısı AB pazarına olan Türkiye'de, İklim Değişikliği Kanun Tasarısı ile iklim değişikliğine uyum için gerekli yasal ve kurumsal çerçeveyi oluşturmak adına ilk adımı atmıştı. Bu bağlamda Avrupa pazarına ihracatını devam ettirmek isteyen şirketler de öncelikle kurumsal karbon ayak izlerini hesaplatarak, giderek azalan zamanı verimli kullanmak adına, bu sürece dahil olmaya başladılar.

"Geleceğe Katılan Artı CarbonPlus+" Projesi.

Karbon ayak izi hesaplama, özellikle de doğrulanabilir bir karbon ayak izi raporu oluşturma oldukça hassas ve veriler açısından da külfetli bir süreç olduğu için, bu sürecin daha profesyonel bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için ise bazı yazılımlar kullanılmaya başlandı. Bunlardan bir tanesi de Konya merkezli Gelişim Solar Firması'nın, benim danışmanlığımda hayata geçirdiği, "Geleceğe Katılan Artı CarbonPlus+" projesi. Kullanıcı dostu olan ve hem Konya'da hem de Konya dışında ilgiyle karşılanan yazılım ve kurumsal karbon ayak izi hesaplamada dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin, Gelişim Solar Firması Genel Müdürü Ertuğrul Çerşil oldukça önemli noktalara dikkat çekti. Öncelikle AB'nin Ocak 2023 itibarıyla oldukça agresif bir karbon azaltım stratejisi olduğunu altını çizen Çerşil, Yeşil Mutabakat içerisinde yer alan, "Temiz ve Döngüsel Ekonomi" başlığında;

- Sanayide Sera Gazı Emisyon Azaltım Kapasitelerinin Yükseltilmesi ve Enerji Verimliliğinin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Yenilikçi Uygulamalar
- Sanayiden Kaynaklı Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesine Yönelik Sistemler
- Demir-Çelik Sektöründe Sıfır Karbonlu Üretim Yönelik Çözümler
- Tekstil ve Deri Sektörlerinde Sürdürülebilir Üretim ve Karbon Salımı ile Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılmasına Yönelik Yenilikçi Uygulamalar
- Endüstriyel Baca Gazı Emisyonundan Sentetik Yakıtların ve Kimyasalların Üretimini Kolaylaştırmak İçin Yenilikçi ve Geri Dönüştürülebilir Katalitik Malzeme Sistemleri, gibi

alanların önceliklendirildiğine dikkat çekerek, CarbonPlus+ gibi, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen, ISO, GHG, PAS 2060 gibi standartlara uygun hesaplama yapan yazılımlarla özellikle imalat sanayide faaliyet gösteren firmaların kurumsal karbon ayak izini öğrenmesi gerektiğini daha sonra ise azaltım stratejilerine yönelmeleri gerektiğini ifade etti.

Çerşil'e göre bu durumun üç temel nedeni var;

1. Kurumların mevcut durumlarını öğrenip, gerekli azaltım stratejilerine yönelme noktasında bir yol haritası oluşturabilmeleri ki bu noktada yine CarbonPlus+ gibi yazılımların ürettiği hesaplama verileri zaten yol gösterici
2. Bir kurum kurumsal karbon ayak izini öğrendikten sonra, Türkiye Cumhuriyeti İklim Değişikliği Kanun Tasarısında Yer Alan hangi piyasa temelli sisteme dahil olabileceğini de öngörebilir. Kurumsal karbon ayak izi olması gerekenin üzerinde çıkan bir firma offsetleme mekanizmalarına yönelebileceği gibi toplam emisyonu belirlenen sınırların altında kalan bir işletme de, yaptığı ve yapabileceği salınım arasındaki farkı sertifikalandırarak satabilir.
3. Her ne kadar, özellikle imalat sektöründe AB uygulamalarına ilişkin endişeler var olsa da, Türkiye'nin de karbon emisyonunu azaltma noktasında vermiş olduğu bir taahhüt söz konusu. Bu an-

lamda Türkiye'nin azaltım hedeflerine ulaşabilmesi, devletten vatandaşa her bileşenin sorumluluğunda. Ancak alınacak tedbirlerde öncelikle sorumluluk yüklenecek alanların imalat sanayinde özellikle enerji yoğun sektörler olacağı da bir gerçek.

Aslında Kyoto süreci de düşünüldüğünde aradan geçen 25 yılda, iklim değişikliği noktasında elindeki tüm imkanlara rağmen katma değerli bir yol kat edemeyen insanlığın, şu anki yeni dönüşüm sürecinde, her alanda olduğu gibi yazılım tabanlı uygulamalar, kurumsal karbon ayak izi hesaplamada da gelişerek, artan/artacak ihtiyaçlara cevap verecek gibi görünüyor. Nitekim şu an AB, öncelikle ISO 14064-1 /2018, kurumsal karbon ayak izi hesaplama standardı göz önüne alındığında, kapsam 1 ve 2 emisyonların raporlanmasını talep ediyor olsa da, oldukça kısa bir süre sonra, bu kapsamların genişletileceği beklentisi oldukça yüksek. Özellikle karbon emisyonu meselesinin aynı zamanda piyasa temelli bir pazar yapısının olduğu düşünüldüğünde. Özetle, AB pazarına ihracat yapan ya da bu pazara ihracat yapan şirketler için tedarik sağlayan şirketler, ceza mekanizmasından kurtulmak ya da ödül mekanizmasından payını almak için, bunların ötesinde ise, sayın Çerşil'in de ifade ettiği gibi Türkiye'nin ulusal katkı beyanı nedeniyle, kurumsal karbon ayak izlerini hesaplatmalıdır. Unutmayalım, ölçmediğimiz şeyi yönetebilmemiz de pek mümkün değildir.

ZEYVE PAZARI

Bazı kaynaklara göre yaklaşık 600 yıllık tarihe sahip olduğu ifade edilen, yöre halkı tarafından "cennetten bir köşe" olarak nitelendirilen Zeyve, Karaman'ın Ermenek ilçesine bağlı Yaylapazarı Köyü'nün eski adıdır. Doğal güzelliklerinin yanı sıra su değirmenleri, otantikliği, hızarları ve fırınları ile bölge turizminde önemli bir yere sahiptir. Kışın çok fazla soğuk olmayan yazın ise sıcak günleri klimalı ortamda otururcasına serin olan Zeyve Pazarı, doğal ürünleri yöreye has el sanatlarının sergilendiği görülmeye değer tarihi bir yerdir.

Karaman ili Ermenek ilçesine 26 km. mesafede bulunan ve bazı kaynaklara göre yaklaşık 600 yıllık tarihi bir geçmişe sahip olan Zeyve Pazarı Türkiye'nin bugüne kadar yeterince tanınmayan adeta saklı bir cennettir. Kaya kabartması Anıtıyla meşhur İvrizi andırmaktadır. Ayrıca yüzlerce yıldan beri burada kurulmakta olan pazar, Türk kültürü ve tarihi açısından önem arz etmektedir. Zeyve, Karaman'ın Ermenek ilçesine bağlı Yaylapazarı Köyü'nün eski adıdır. Zeyve Pazarı ise Ermenek'e bağlı hem Yaylapazarı hem de Aşağı İrnebol ya da yeni adıyla İkizçınar Köyü'nün muhtemelen mesire yeri ve sit alanıdır. Pazar yeri İkizçınar Köyü ile Yaylapazarı Köyü arasındaki Zeyve Deresi'nin hemen yanında yer almakta, Ermenek'i Mersin'in Anamur ve Gülnar ilçelerine bağlayan yol güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. Ermenek ilçesi sınırları içinde yer alan Zeyve Pazarı, Mut, Karaman, Mersin, Gülnar, Kazancı, Anamur, Başyayla, Sarıveliler, Taşkent, Hadim, Konya ve Bucakkışla yollarının kavşak noktasında bulunmaktadır. Tabii güzellikleri ve satılan ürünlerin farklılığı pazarı cazip kılmaktadır.

Pazarın Tarihesi

Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan Rumi: 15 Teşrinievvel 1306; Hicri: 13 Rebi-yülevvel 1308 ve Miladi takvime göre de 27 Ekim 1890 tarihli bir belgede Zeyve Pazarı ile ilgili olarak şu ifadelerle rastlanmaktadır: "Adana Vilayet-i Behiyyesine İçil Sancağı dahilinde nefsi-i Ermenek kasabasına dört beş saat mesafede kâin Zeyve karyesinde beher Salı günü güşâd oluna gelen pazarın Büyük Ada nam mevkie nakli Vilayet-i Behiyyelerinden vâki olan iş'ar ve Şurâ-yı Devletce verilen karar üzerine bâ-tezkire ile emr ve izbâr buyrulmuş olmakla olvechile ifâ-yi muktezâsına himmet buyurulması bında. Arz."

Bu belgeye göre 1890 yılında İçel Sancağına bağlı Ermenek kazasının Zeyve köyünde her Salı günü pazar kurulmaktadır. Zeyve köyü o günün şartlarında Ermenek'e dört beş saat mesafede bulunmaktadır. Adana vilayetinin yetkilileri tarafından söz konusu tarihte Zeyve Pazarı'nın daha büyük bir yere nakli için talepte bulunulmuş ve bu talep Şura-yı Devlette kabul görmüştür. Muhtemelen bu tarihten sonra Zeyve Pazarı eski canlılığını kaybetmeye başlamıştır. 19. yüzyılın sonlarında yaşanan bu gelişme Zeyve Pazarı'nın tarihçesi açısından önemlidir ve bir dönüm noktasıdır. Zira bundan sonra pazarın eski canlılığını kaybettiği düşünülmektedir. 1890 yılında pazarın nakli konusu gündeme gelmiş ama Zeyve Pazarı eskisi kadar canlı olmasa da varlığını devam ettirmiş, zamanla Pazar günleri kurulan yayla ve mesire yerine dönüşerek bugünkü halini almıştır.

Cumhuriyet döneminde de Yörük kültürü yaşatılmaya devam edilmiştir. Günümüzde pek çok yerde olduğu gibi Zeyve Pazarı'nın içinde bulunduğu Ermenek ve Ermenek ilçesinin bağlı olduğu Karaman ili ve çevresinde Yörük kültürünün izlerine ulaşmak ve bu kültürü takip etmek mümkündür. Yörük kültürünün izlerini taşıyan, yüzlerce yıllık tarihi geçmişe sahip olan Zeyve Pazarı asırlık çınarları, çağlayanları, doğal güzellikleri, soğuk suları, otantik görüntüsü, eskiden çalışır vaziyette olan su değirmenleri, su hızarı gibi kalıntılarıyla, günümüzde hizmet veren balık çiftliği, lokantaları, bakkalları ve çay bahçeleri ve fırınıyla diğer yerlerden farklıdır. 1930'lu yıllarda burası at, deve, eşek gibi binek ve yük hayvanlarından yoğun olarak yararlanan bir pazar görünümündedir. 1970'li yıllarda ise Zeyve Pazarı'nda bir motel bulunmaktadır. Dolayısıyla da zamanla mesire pazarına dönüşmüştür. Burası su ve ağacın yan yana gelmesiyle ortaya çıkmış bir doğa harikası, dinlenme ve eğlenme yeridir.

Zeyve Pazarı genellikle her yıl baharın gelmesiyle birlikte canlanmaya başlamaktadır. Mayıs ayından itibaren insanların daha çok ilgisini çekmekte ve yaz aylarında, Haziran'dan başlayıp Ekim'e hatta Kasım'a kadar devam eden süreçte Pazar günleri kurulmaktadır. Civar köylerde yaşayan köylüler kendi ürettikleri ürünleri burada yöre halkının yanı sıra yerli ve yabancı turistlere de satmaktadır. Zeyve Pazarı, Ermenek, Kazancı ve Gülnar üzerinden insanların kolayca ulaşabildikleri ve genellikle gününbirlik gelip gittikleri bir mesire yeridir. Zeyve Pazarı'nda eskiden çok sayıda su değirmeni olduğu ve bu sayede yılın her ayında kalabalığın hiç eksik olmadığı ifade edilmektedir.

Pazar yerinde yer alan değirmenlerin adları şöyle idi: Yukarı değirmen, Cındırların değirmeni, Vanlının değirmeni, Gök Hüseyin Halil'in değirmeni, Veli'nin değirmeni. Her değirmende mevsimine göre, taşlardan biri una, biri bulgura döndüğü ifade edilmektedir.

Zeyve Pazarı'nın önemli özelliklerinden biri de çevresinde yaşayan Yörüklerdir. Konukseverlik ise Yörük kültürünün en bariz özelliklerinden biridir. Yörüklerin çadırları yolculara, misafirlere açıktır. Su, ayran, yoğurt, yumurta, tereyağı, bal, kaymak gibi Yörükün yiyeceği olan her şey ikram edilir.

Dostluk, güven, samimiyet önem verdikleri kavramlardır. Yörüklerin konukseverliğini, ürettikleri ürünlerin temizliğini, kalitesini ve özgünlüğünü Zeyve Pazarı'nda görmek mümkündür.

KAYNAKÇA

- <http://www.karamankulturturizm.gov.tr/TR,129594/zeyve-pazarı.html>
- <http://nisanyanmap.com/?y=&t=ermenek&u=1&ua=0>
- Mustafa Sağlam, "Geçmişten Günümüze Zeyve-İler", <http://www.zeyveden.com/428412701>
- ERMENEK ARAŞTIRMALARI - I ARKEOLOJİ-SANAT TARİHİ-TARİH [Ermenek Belediyesi, Konya, Aralık 2018]
- Yeniden Başlamak İçin Ermenek 1001/For a New Beginning, [Editörler: Melih Günel-Güniz Acar Balcı], Ermenek Belediyesi Yayını, İstanbul, b.y., s. 93, 226.
- Halit Bardakçı, Bütün Yönleriyle Ermenek, [b.y.], 1976, s. 486
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/773219>
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/322525>
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/498033>
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2110904>
- <http://www.raillife.com.tr/tarih-zengini-kent-karaman/>

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

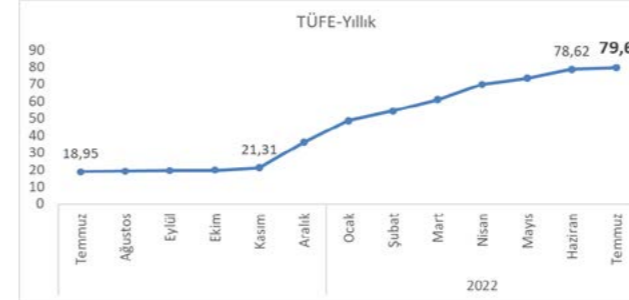
Hakan KARAGÖZ
KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

ENFLASYON

Temmuz ayında TÜFE yıllık %79,6, aylık %2,37 arttı. TÜFE'deki (2003=100) değişim 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,37, bir önceki yılın Aralık ayına göre %45,72, bir önceki yılın aynı ayına göre %79,60 ve on iki aylık ortalamalara göre %49,65 olarak gerçekleşti. **Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %144,61, aylık %5,17 arttı**. Yİ-ÜFE (2003=100) 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %5,17, bir önceki yılın Aralık ayına göre %70,04, bir önceki yılın aynı ayına göre %144,61 ve on iki aylık ortalamalara göre %97,30 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	İlaçlar	18,66	1	Kişisel ulaştırma araçlarının yakıt ve yağları	-8,18
2	Yumurta	16,54	2	Kümes hayvanları eti	-6,25
3	Demiryoluyla Şehirlerarası yolcu taşımacılığı	13,8	3	Çocuk giyim	-2,00

Kaynak: TÜİK

İmalat Sanayi

En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	441,75	1	Giyim Eşyası	53,06
2	Ham petrol ve doğal gaz	272,91	2	Temel eczacılık ürünleri	66,85
3	Kok ve rafine petrol ürünleri	243,42	3	Diğer ulaşım araçları	68,69

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2022 Haziran ayında işsizlik oranı %10,3

15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 136 bin kişi azalarak 3 milyon 541 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık azalış ile %10,3 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Haziran ayında ihracat %18,7, ithalat %39,7 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %18,7 artarak 23 milyar 428 milyon dolar, ithalat %39,7 artarak 31 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti. Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %184,5 artarak 2 milyar 871 milyon dolardan, 8 milyar 167 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Haziran ayında %87,3 iken, 2022 Haziran ayında %74,1'e geriledi.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı.

Haziran ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 875 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 555 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 209 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 206 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 150 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,9'unu oluşturdu. İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Haziran ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 5 milyar 92 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 666 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 997 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 407 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 335 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %42,7'sini oluşturdu.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2022 yılı Haziran ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 212,1 milyar TL, bütçe gelirleri 181 milyar TL ve bütçe açığı 31,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 199,3 milyar TL ve faiz dışı açık ise 18,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi 2021 yılı Haziran ayında 25 milyar 31 milyon TL açık vermiş iken 2022 yılı Haziran ayında 31 milyar 59 milyon TL açık vermiştir.

2021 yılı Haziran ayında 15 milyar 618 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2022 yılı Haziran ayında 18 milyar 290 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

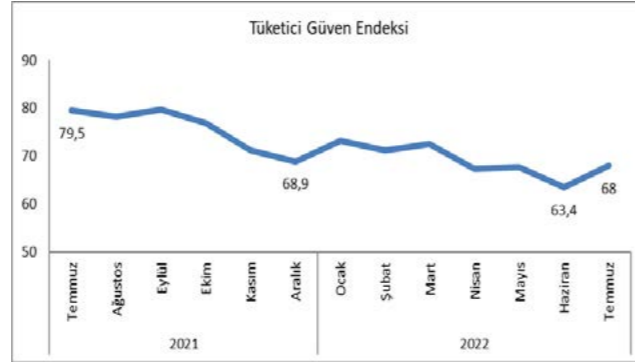
Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2022 Temmuz ayında tüketici güveni arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre %7,4 oranında arttı; Haziran ayında 63,4 olan endeks, Temmuz ayında 68,0 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki artış; hane maddi durum, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi beklentileri değerlendirmelerinin arttığı göstermektedir.

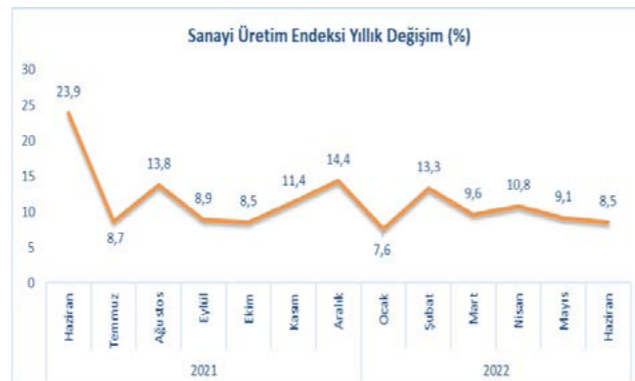
Kaynak: TÜİK

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2022 Haziran ayında sanayi üretimi yıllık %8,5 arttı.

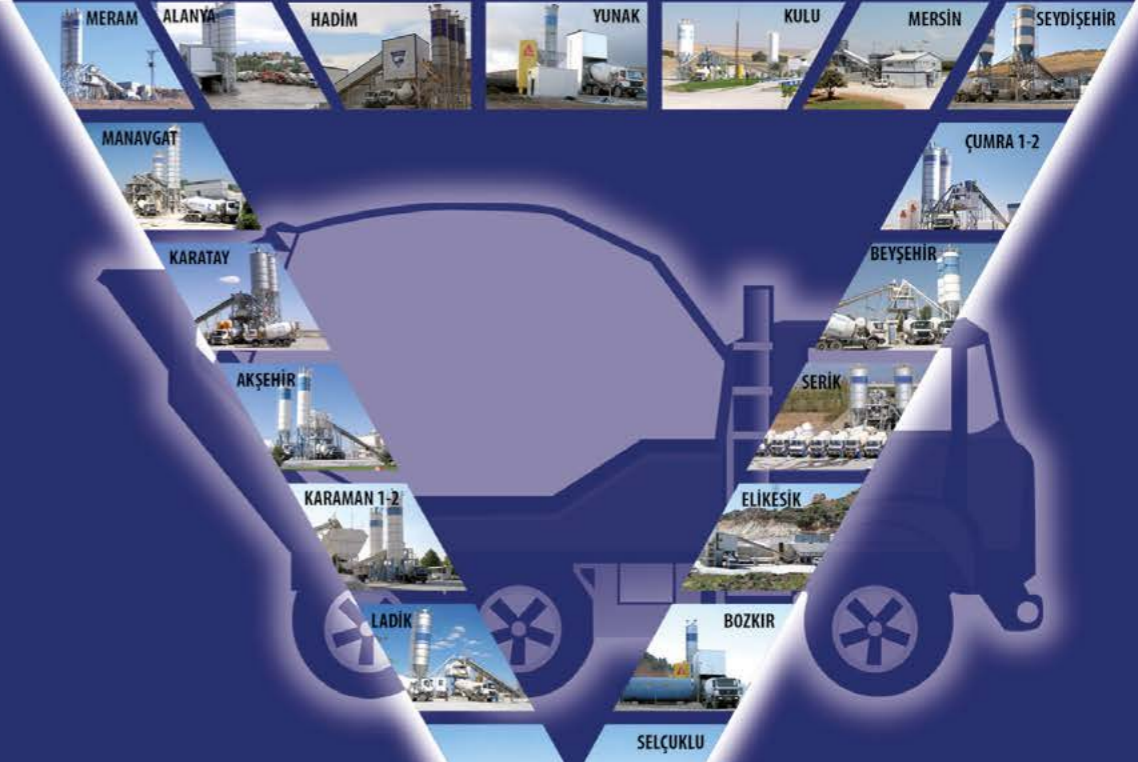
Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2022 yılı Haziran ayında (yıllık)

- Madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi % -7,1,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %10,0,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,6 oldu.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON KONYA

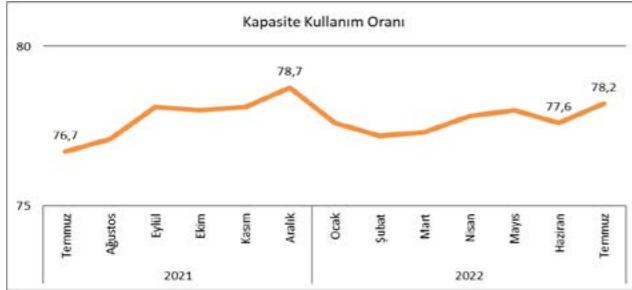
"Temel Sigortanız"

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2022 Temmuz ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 78,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

GSYH arttı 2022 yılı birinci çeyreğinde %7,3 arttı

GSYH 2022 yılı birinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,3 arttı

Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları, 2022 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %19,5 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %0,9, gayrisafi sabit sermaye oluşumu %1,1 arttı.

Mal ve hizmet ihracatı, 2022 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %16,8, ithalatı ise %2,3 arttı.

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

2022 Haziran ayında cari denge 3458 milyon \$ açık vermiştir.

Cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 2.269 milyon ABD doları artarak 3.458 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 32.667 milyon ABD doları olmuştur.

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2022 Temmuz ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiri %2,50 oranında DİBS'de gerçekleşti.

TÜFE ile indirildiğinde Amerikan Doları %0,51 oranında reel getiri sağlarken, mevduat faizi (brüt) %1,12, Euro %2,93, külçe altın %4,68 ve BIST 100 endeksi %4,85 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

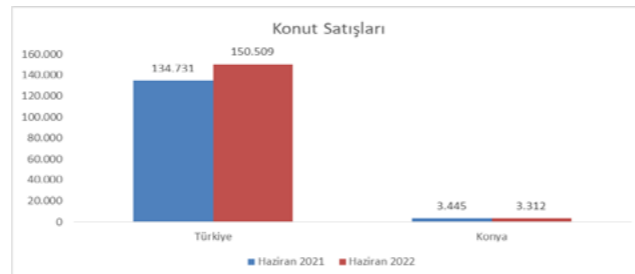

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Haziran ayında 150 bin 509 konut satıldı

Türkiye genelinde konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %11,7 artarak 150 bin 509 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %40,6 artış göstererek 40 bin 610 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %27,0 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

1950 SİLLE'DEN GÖRÜNÜM

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Ağustos 2022

Perakende Güven Endeksi

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar sektörü (8,5 puan)
- En yüksek düşüş: Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri sektörü (29,5 puan)

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Yayımcılık faaliyetleri sektörü (15,9 puan)
- En yüksek düşüş: Danışmanlık faaliyetleri sektörü (41,4 puan)

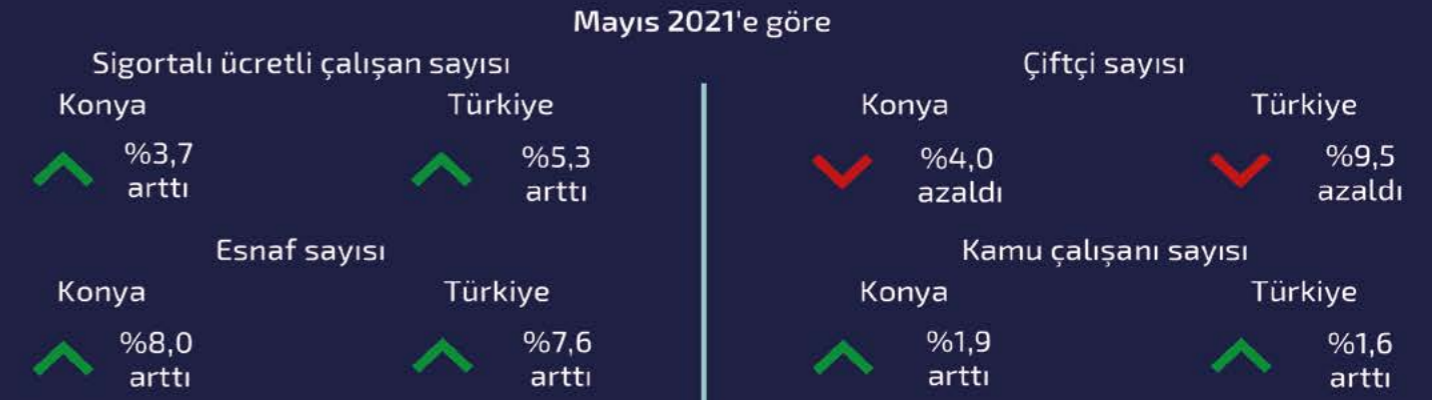
İnşaat Sektörü Güven Endeksi

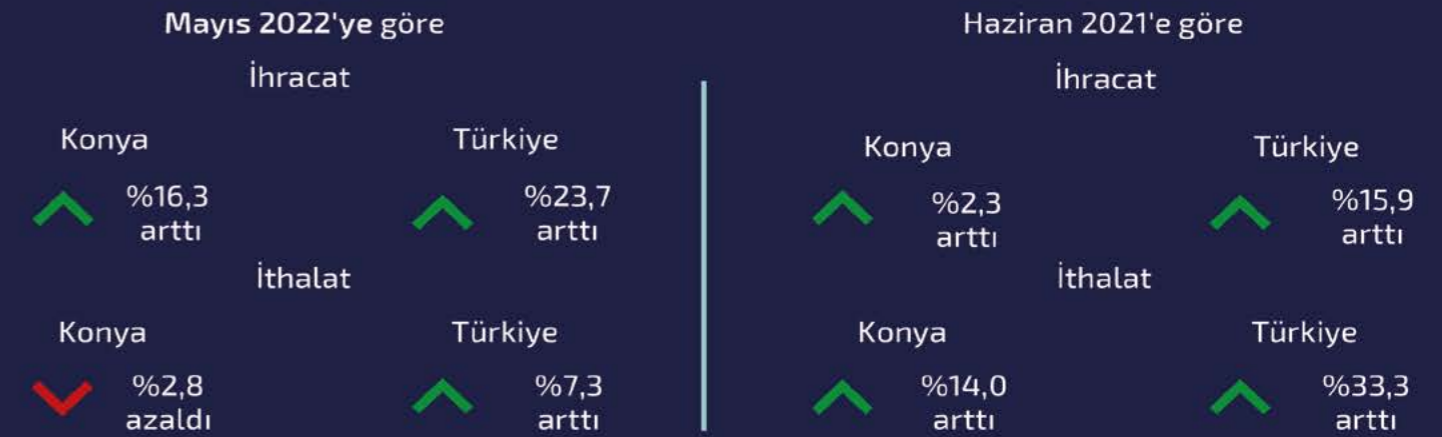
Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Bina dışı yapıların inşaatı sektörü aynı kaldı
- Bina inşaatı sektörü 4,2 puan azaldı
- Özel inşaat faaliyetleri sektörü 8,0 puan azaldı

İstihdam İzleme Bülteni (Mayıs 2022)

Dış Ticaret Bülteni (Haziran 2022)

- En çok ihracat Irak'a (%9,0)
- En çok ithalat Çin'den (%21,9)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.
**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

tepav

www.tepav.org.tr

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

KONYA PERAKENDESİNDE İSTİHDAM BEKLENTİSİ AZALDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Temmuz 2022'de geçen yıla kıyasla sınırlı azalırken, geçen aya kıyasla artmıştır. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna yönelik değerlendirmeler Temmuz 2021 ve Haziran 2022'ye göre artmıştır. Temmuz 2022'de Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya kıyasla artış, geçen yıla kıyasla kısmi azalış gösterdi

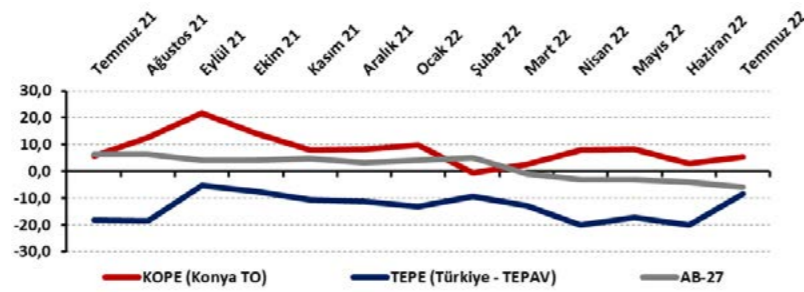
Temmuz 2022'de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -8,5 puan değerini alırken, KOPE 5,4 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 0,2 puan azalırken, TEPE 9,8 puan artmıştır. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 2,5 puan, TEPE ise 11,4 puan artış göstermiştir. Konya perakendesini Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin aylık artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki sırasıyla 8,7 ve 1,9 puanlık iyileşmeler belirleyici olmuştur. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 3,0 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla göre azaldı

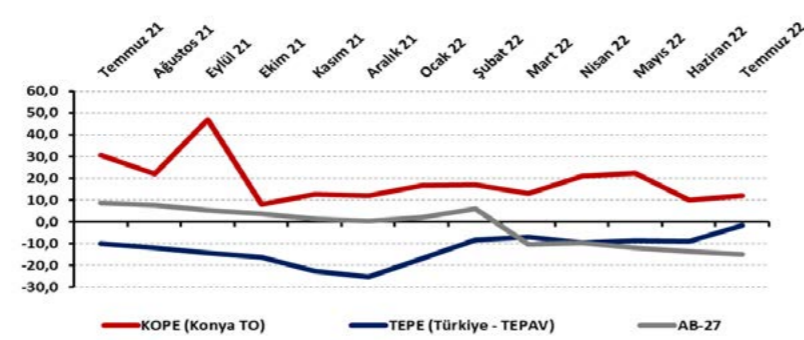
Temmuz 2022'de Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 40,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 20,7 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 38,6'dır.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Temmuz 2021'e göre 18,7 puan azalırken, Haziran 2022'ye göre 1,9

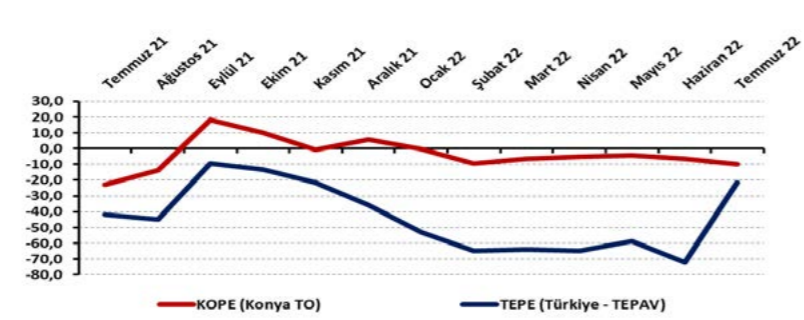
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-5,2	-6,1	-22,1	-28,2	-9,8	-6,2	-2,0	-12,6	-13,3	-14,6	-16,4	-17,1
2021	-11,7	-13,9	-9,5	-7,1	-9,4	-0,5	5,6	12,7	21,7	14,0	8,0	8,1
2022	9,7	-0,6	2,6	7,9	8,2	2,9	5,4					

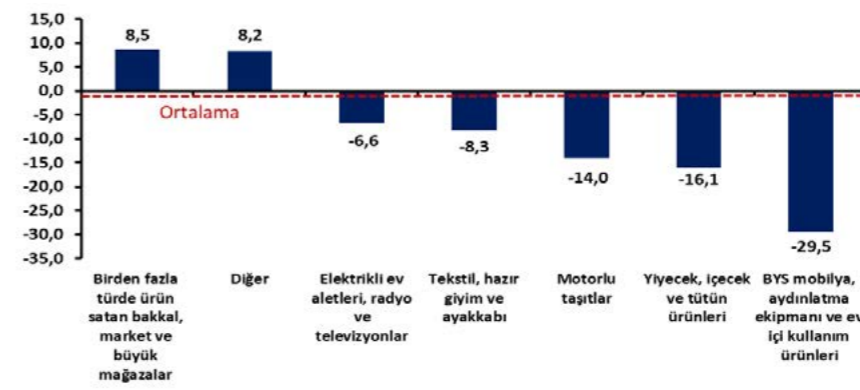
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	4,9	3,1	-32,1	-24,5	19,4	26,3	20,3	-13,6	-17,6	-8,5	-17,4	-19,2
2021	0,2	-0,8	2,5	1,8	-0,2	29,0	30,7	21,9	46,8	8,1	12,6	11,9
2022	16,6	17,0	12,8	20,8	22,4	10,1	12,0					

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-50,2	-44,4	-55,2	-56,4	-54,5	-53,7	-48,8	-52,9	-53,3	-56,0	-49,3	-59,6
2021	-52,3	-59,8	-28,3	-24,8	-35,8	-28,9	-22,9	-13,7	18,4	10,0	-0,9	5,8
2022	-0,2	-9,3	-6,4	-5,0	-4,4	-6,2	-10,0					

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Temmuz 2022'de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

puan artmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Temmuz 2022'de Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen aya kıyasla iyileşmedi

Temmuz 2022'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 3,8 puan azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 12,9 puan artarak -10,0 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Temmuz 2022'de yüzde 24 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 36'dır. KOPE anketine katılanların yüzde 40'i ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Temmuz ayında en fazla "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" sektöründe arttı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerinde ortalamasının üzerinde; "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "motorlu taşıtlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektör-

lerinde ise ortalamasının altında değişimler görülmüştür.

Konya perakendesinde istihdam beklentisi azalırken, satış fiyatı beklentisi arttı

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Temmuz 2022'de, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" göstergelerinde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Haziran 2022'ye kıyasla olumlu yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "mevcut stok düzeyi" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" dışındaki değerlendirmeler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumlu yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 12,0 puan ve Euro Bölgesi'nde ise 12,4 puan kötüleşmiştir. Artışlar Slovenya'da 11,9 puan olurken, Slovenya'yı Türkiye ve Malta takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 9,8 puanlık artışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının üzerinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Temmuz 2021'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 2022
Slovenya	11,9	27,2
Türkiye	9,8	-8,5
Malta	8,5	0,9
Hırvatistan	2,9	11,9
Romanya	1,0	9,4
Portekiz	0,7	2,2
Bulgaristan	0,0	15,0
Polonya	-1,7	-3,9
İtalya	-2,2	8,9
Sırbistan	-2,5	9,2
Slovakya	-2,6	25,9
Macaristan	-3,3	-4,7
Hollanda	-3,4	1,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-5,3	-13,2
Çek Cumhuriyeti	-5,3	16,3
Karadağ	-5,4	2,3
Yunanistan	-6,4	3,0
Finlandiya	-6,7	-0,5
Fransa	-7,4	-6,9
İspanya	-9,9	-3,1
Arnavutluk	-10,2	8,4
Belçika	-10,4	-7,8
AB-27	-12,0	-5,8
Estonya	-12,1	6,2
Euro Bölgesi-19	-12,4	-6,8
Letonya	-13,1	-4,6
Litvanya	-13,1	-3,2
Makedonya Cumhuriyeti	-15,2	-9,6
Danimarka	-18,4	-16,5
Avusturya	-20,8	-9,3
Almanya	-25,3	-18,4
İsveç	-28,3	-0,5
İrlanda	-30,7	-15,9

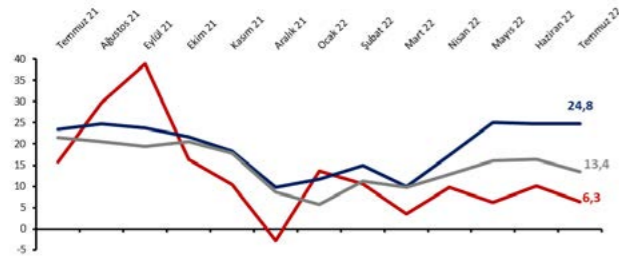
Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 07/2021	KOPE (Konya) 06/2022	KOPE (Konya) 07/2022	Bir önceki aya göre değişim 07/2022	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2022	TEPE (Türkiye) 07/2022
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-19,0	-12,7	-4,0	8,7	15,0	-27,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	5,0	11,3	8,3	-3,0	3,3	3,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,1	-4,3	4,7	9,0	-0,4	15,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	30,7	10,1	12,0	1,9	-18,7	-1,6
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	11,0	1,0	-3,0	-4,0	-14,0	-0,7
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	53,7	45,0	57,3	12,3	3,6	74,3
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-22,9	-6,2	-10,0	-3,8	12,9	-21,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-14,7	-21,3	-18,0	3,3	-3,3	5,5

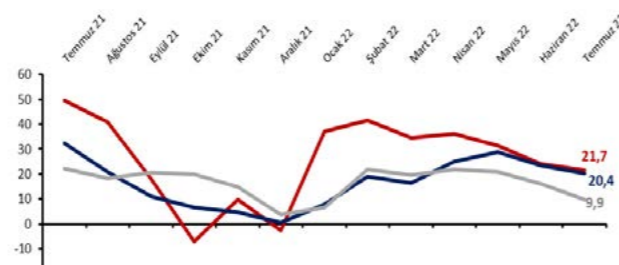
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

TEMMUZ AYINDA KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİNİ GERİLEDİ

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yılın aynı ayına ve geçen aya göre azalmıştır. Söz konusu aylık değişimde, endeksi oluşturan sorulardan gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep, geçtiğimiz 3 aya dair hizmetlere olan talep ve işlerin durumuna ilişkin değerlendirmelerin olumsuz yönde değişimi belirleyici olmuştur.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre AB ve Konya genelinde gerilerken, Türkiye'de aynı kaldı

Temmuz ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 9,3 puan, geçen aya göre ise 3,8 puan azalarak 6,3 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Temmuz 2022'de geçen ay ile aynı kalırken, geçen yıla göre 1,4 puan yükselmiş ve 24,8 puan değerini almıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Temmuz 2022'de bir önceki aya göre 3,0 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 8,2 puan azalarak 13,4 puan değerini almıştır. Konya Hizmetler Güven Endeksi, Şubat ayından bu yana Türkiye geneli ve AB-27'ye kıyasla daha düşük değerler almaktadır.

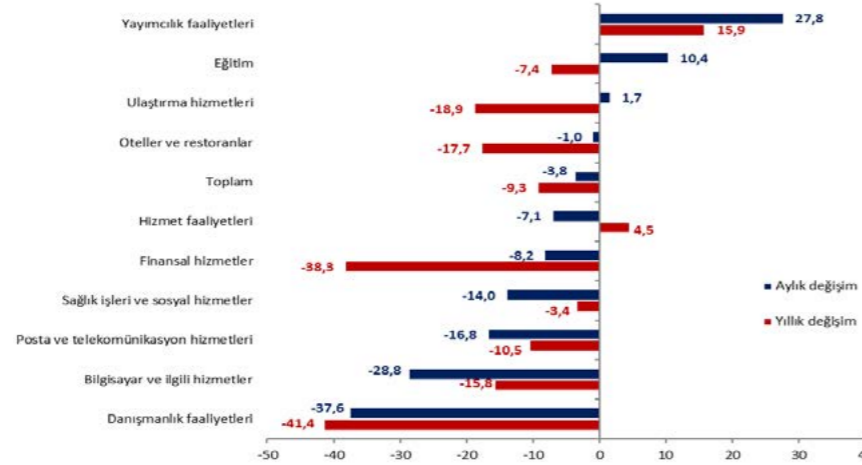
Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde talep artışı beklentileri zayıflıyor. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Temmuz 2022'de bir önceki aya göre 2,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 28,0 puan azalarak 21,7 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 37,3'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış

beklerken, yüzde 15,7'si talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

Geçen yıla göre güven endekslerindeki en hızlı artış yayımcılık faaliyetleri sektöründe gerçekleşti

Temmuz ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güvenin "yayımcılık faaliyetleri", "eğitim" ve "ulaştırma hizmetleri" sektörleri hariç tüm sektörlerde aylık olarak gerilediği, "yayımcılık faaliyetleri" sektörünün ise

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Temmuz 2022'de bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

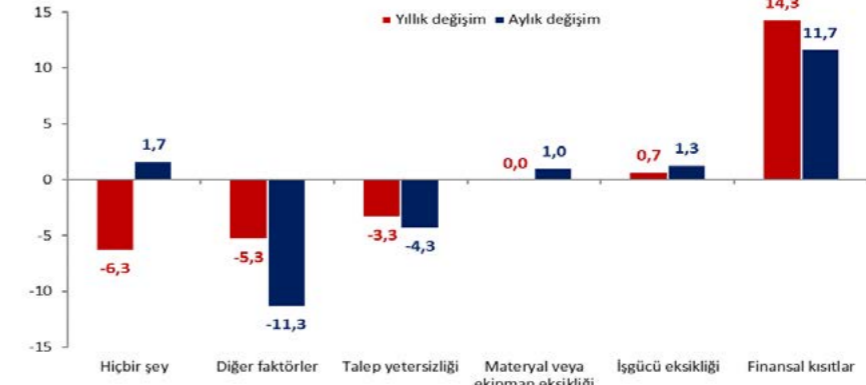
Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-5,1	-9,0	-11,2	-38,3	-34,2	-14,3	-11,1	-18,8	-28,2	-16,4	-24,9	-23,9
2021	-20,9	-10,4	-12,9	-11,4	-11,0	2,6	15,7	29,7	38,9	16,3	10,4	-2,8
2022	13,6	10,6	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3					

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	21,3	18,0	10,7	24,0	24,7	57,3	41,0	6,7	-13,3	8,7	-26,3	-4,3
2021	11,3	22,3	28,3	14,4	33,0	50,7	49,7	41	18	-7	9,7	-2,7
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7					

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Temmuz 2022'de bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

27,8 puan artışla geçen aya göre en olumlu değişen sektör olduğu görülmektedir. Diğer yandan, söz konusu aylık gelişmelerin yanı sıra, geçen yıla göre "yayımcılık faaliyetleri" ve "hizmet faaliyetleri" sektörü hariç tüm alt sektörlerde güvenin gerilediği; "yayımcılık faaliyetleri" sektörünün 15,9 puan iyileşmeyle en iyi performans gösteren sektör olduğu görülmektedir.

Firmaların yüzde 39'u talep yetersizliği ve finansal koşulların faaliyetlerini kısıtladığını belirtiyor

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetleri kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, finansal koşulları belirtenlerin oranında geçen yıla göre belirgin artış gözlenirken, işgücü eksikliğini belirtilen oranları sınırlı oranda artmış, diğer göstergelerin oranları ise gerilemiştir.

Temmuz ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 29,3'ü finansal koşullar, yüzde 9,7'si talep yetersizliği, yüzde 3,7'si iş gücü eksikliğinin, yüzde 1,7'si ise materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 38,0

olurken, kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 17,7'dir.

Konya hizmetler sektörünün gelecek dönem hizmetlere ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha yüksek

Konya ve Türkiye geneli, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri bazında karşılaştırıldığında, Temmuz ayında Konya'da gelecek üç ayda hizmetlere olan talep beklentisi ile fiyat beklentisinin Türkiye'ye göre daha güçlü olduğu görülmekte, diğer tüm sorulara yönelik değerlendirme ve beklentilerin ise Türkiye genelinde Konya'dan daha olumlu seyrettiği gözlenmektedir.

Temmuz ayında Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin yıllık değişimi AB-27 ve Euro Bölgesinde gerilerken, Türkiye'de yükselmiştir

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 5 ülkede (Hırvatistan, Portekiz, Türkiye, Slovenya, Bulgaristan) yükseldiği; bölge ortalamalarının da AB-27'de -8,0 puan, Euro Bölgesi'nde -8,1 puan gerilediği görülmüştür. Türkiye 6,4 puanlık yıllık artış değeri ile bölge ortalamalarının üstünde pozitif değer alan ülkeler içerisinde yer almıştır.

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 07/2021	Konya (Konya TO) 06/2022	Konya (Konya TO) 07/2022	Bir önceki aya göre değişim 07/2022	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2022	Türkiye (TÜİK) 07/2022
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-7,7	5,3	-2,0	-7,3	5,7	27,8
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	5,0	1,0	-0,7	-1,7	-5,7	26,3
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	49,7	24,0	21,7	-2,3	-28,0	20,4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-5,0	7,3	-3,0	-10,3	2,0	13,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	8,3	1,7	4,0	2,3	-4,3	16,7
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	43,0	34,7	56,7	22,0	13,7	43,1
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-14,7	11,0	3,0	-8,0	17,7	

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2021'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2021'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 22
Hırvatistan	9,7	33,8
Portekiz	7,7	24,8
Türkiye	6,4	32,2
Slovenya	3,8	18,5
Bulgaristan	1,0	12,7
Arnavutluk	-0,1	30,9
Fransa	-0,5	12,8
Çekya	-1,4	28,9
Macaristan	-2,5	3,6
Romanya	-3,0	9,8
Slovakya	-3,3	12,7
Belçika	-5,1	16,9
Letonya	-5,6	4,1
Malta	-6,2	37,5
Danimarka	-6,8	9,4
Makedonya	-6,9	10
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-7,3	14,8
AB-27	-8,0	13,4
Euro Bölgesi-19	-8,1	13,6
Polonya	-8,1	-6
İtalya	-8,4	10,1
İspanya	-9,2	15,5
Hollanda	-10,5	10,9
Almanya	-10,9	13,5
Karadağ	-10,9	24,4
Litvanya	-13,4	0,7
Finlandiya	-13,7	11,3
Estonya	-14,4	2,7
Yunanistan	-14,7	19,2
İsveç	-15,6	26,7
Sırbistan	-17,8	1,7
İrlanda	-20,0	26,2
Avusturya	-21,4	14,5

TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

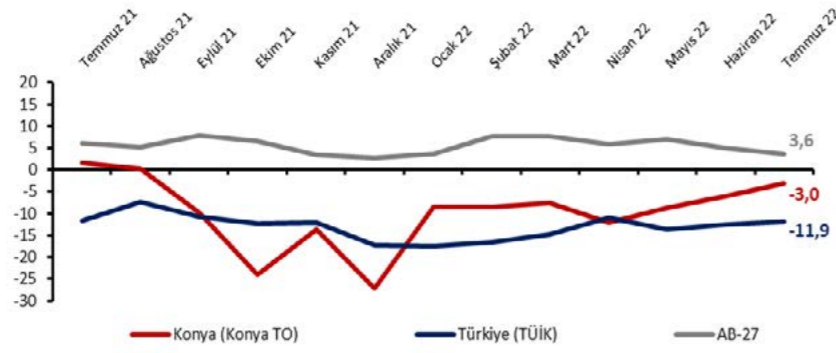
TEMMUZ AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ KARAMSARLIĞINI KORUYOR

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 3,0 puan artarken, geçen yıla göre de 4,5 puan gerileyerek -3,0 puan değerini almıştır. Haziran ayına göre mevcut siparişlere ve gelecek dönem istihdam beklentilerine yönelik değerlendirmelerin güçlenmesi Konya'da inşaat sektörü güvenini olumlu etkilemiştir. Ancak endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almaktadır.

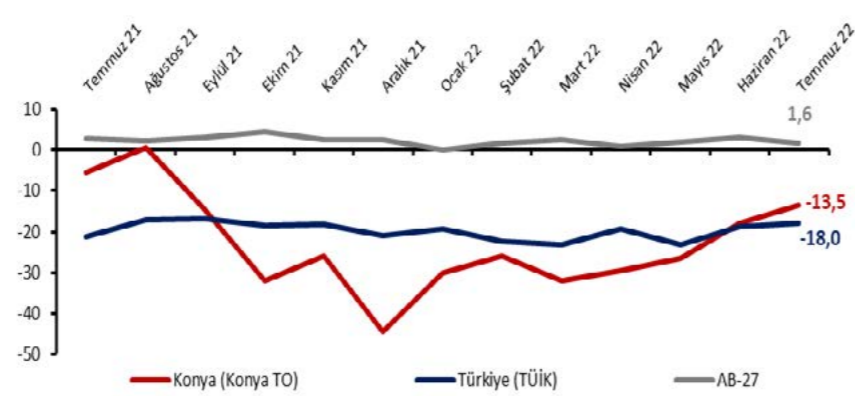
İnşaat sektörü güven endeksleri Konya ve Türkiye genelinde bir önceki aya kıyasla daha olumlu

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Temmuz 2022'de geçen yılın aynı dönemine göre 4,5 puan azalırken, geçen aya göre ise 3,0 puan artarak -3,0 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Temmuz 2022'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -11,9 puan, AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise 3,6 puan değerini almıştır. Temmuz ayında inşaat sektörü güven endeksi geçen aya göre AB-27'yi temsil eden göstergelerde gerilerken, Konya ve Türkiye'yi temsil eden göstergelerde artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almaktadır.

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-46,0	-28,3	-37,0	-46,7	-42,8	-10,5	1,3	-19,8	-27,3	-30,0	-27,3	-27,0
2021	-15,0	-10,3	-9,0	-4,3	18,3	1,25	1,5	0,3	-9,8	-24	-13,8	-27,3
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0					

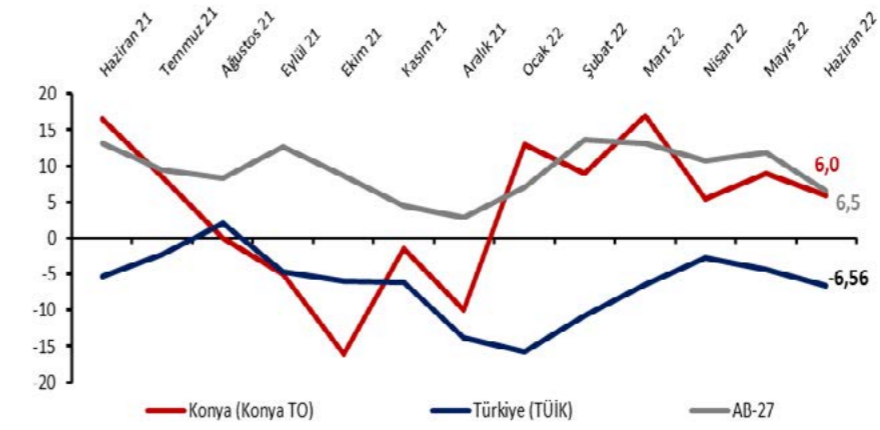
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-72,5	-56,0	-62,5	-72,5	-74,5	-44,0	-17,5	-28,5	-40,5	-46,0	-41,0	-46,0
2021	-34,5	-34,0	-42,0	-33,0	-1,0	-14,0	-5,5	0,5	-14,6	-32,0	-26,0	-44,5
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5					

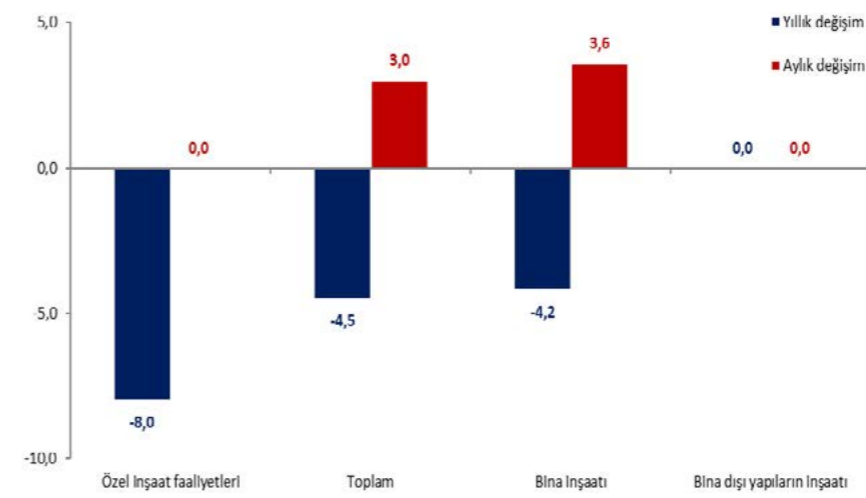
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	-19,5	-0,5	-11,5	-21,0	-11,0	23,0	20,0	-11,0	-14,0	-14,0	-13,5	-8,0
2021	4,5	13,5	24,0	24,5	37,5	16,5	8,5	0,0	-5,0	-16,0	-1,5	-10,0
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5					

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Temmuz 2021 - Temmuz 2022)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Temmuz 2022'de bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 07/2021	Konya (Konya TO) 06/2022	Konya (Konya TO) 07/2022	Bir önceki aya göre değişim 07/2022	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2022	Türkiye (TÜİK) 07/2022
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	6,5	-14,0	2,0	16,0	-4,5	0,9
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-5,5	-18,0	-13,5	4,5	-8,0	-18,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	8,5	6,0	7,5	1,5	-1,0	-5,7
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	63,5	32,0	33,5	1,5	-30,0	30,6
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	51,5	30,0	36,5	6,5	-15,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	16,1	0,0	4,0	4,0	-12,1	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-12,5	-14,5	-7,5	7,0	5,0	

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler arttı

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri, geçen aya göre 4,5 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise 8,0 puan gerileyerek -13,5 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmeler geçen yıla göre Türkiye'de iyileşme gösterirken AB-27'de gerilemiştir. Geçen aya göre değişimlere bakıldığında ise, AB-27'de değerlendirmeler kötüleşmiş, Konya ve Türkiye'de ise değerlendirmeler iyileşmiştir.

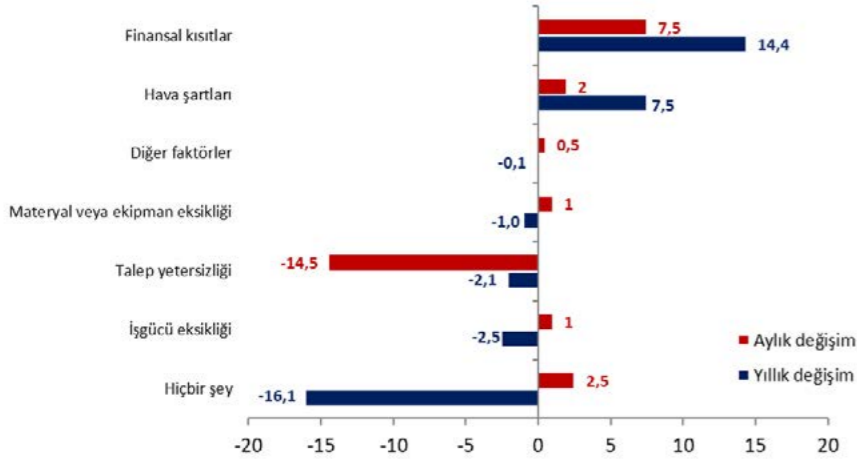
Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi arttı

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Temmuz 2022'de geçen aya göre 1,5 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 1,0 puan gerileyerek 7,5 puan olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27 ve Türkiye genelinde de gerilemiştir.

Konya inşaat sektöründe en olumlu görünüm bina inşaatı faaliyetinde

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Temmuz 2022'de geçen yılın aynı dönemine göre alt sektörlerde iyileşmenin olmadığı ve değişimin negatif olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca, alt sektörler itibarıyla geçen aya göre "bina dışı yapıların inşaatı" ve "özel inşaat faaliyetleri" sektörlerinde değişim görülmezken, "bina inşaatı" sektöründeki değişim pozitifdir. "Bina inşaatı" sektörünün gü-

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Temmuz 2022'de bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

ven endekslerindeki aylık artışı ortalamasının üstünde olmakla beraber 3,6 puan ile en iyi göstergeye sahiptir.

Geçen yıla göre hava şartları ve finansal koşullar kısıtı daha belirgin

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler dile getirilme sıklığına göre ele alındığında, Temmuz 2022'de firmaların yüzde 38,5'i finansal koşullar, yüzde 21,0'i talep yetersizliği, yüzde 8,5'i hava şartları ve yüzde 2,0'si ise materyal ve ekipman eksikliğinden şikâyet etmektedir. Diğer taraftan, Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeler geçen aya göre kıyaslandığında, Temmuz 2022'de hava şartları ve finansal koşulları belirten firmaların oranının arttığı, talep yetersizliğini belirtenlerin ise önemli oranda azaldığı dikkat çekmektedir.

Konya inşaat sektöründe tüm değerlendirmeler Türkiye genelinden daha olumlu Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında,

Konya'da tüm değerlendirme ve beklentilere ait endeks değerlerinin Türkiye geneline kıyasla daha yüksek olduğu görülmekte olup daha iyimser görünüme işaret etmektedir. Diğer yandan, Konya'da mevcut siparişler ile geçtiğimiz yıla göre iş hacmine yönelik değerlendirmeler olumsuz (negatif işaretli) iken, gelecek üç ayda işlere yönelik talep ile satış fiyatı beklentilerinin güçlü olması dikkat çekmektedir.

Temmuz ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi AB-27 ve Euro Bölgesi-19'da da geriledi

AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 12 ülke hariç tüm ülkelerde gerilediği, bölge ortalamalarının da Euro Bölgesi'nde -1,8 puan, AB-27'de ise -2,6 puan gerçekleştiği görülmüştür. Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değişimi -0,1 puan ile bölge ortalamalarının üstündedir.

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Temmuz 2021'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2021'e göre değişim	Temmuz 22
Slovakya	13,0	-0,5
Karadağ	9,0	-11,5
Malta	7,2	5,2
Belçika	7,2	9,7
İspanya	6,7	4,
Hırvatistan	3,9	5,2
İtalya	3,8	8,6
Hollanda	3,2	19,4
Macaristan	3,0	2,9
Çekya	1,3	-2,6
Litvanya	0,1	-13,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	0,0	-17,6
Türkiye	-0,1	-11,9
Arnavutluk	-0,9	-11,1
Lüksemburg	-1,0	22,7
Euro Bölgesi-19	-1,8	5,8
AB-27	-2,6	3,6
Portekiz	-2,6	-3,5
Romanya	-2,6	-7,2
Slovenya	-2,7	21,3
Fransa	-3,1	4,7
Polonya	-4,0	-20,3
Almanya	-5,2	4,8
Sırbistan	-6,3	-4,9
Letonya	-7,3	-7,
Bulgaristan	-7,5	-13,7
İsveç	-7,5	9,5
Makedonya	-10,3	-9,9
Estonya	-13,8	0,8
Avusturya	-14,5	11,5
Danimarka	-18,3	-11,4
Finlandiya	-19,5	-18,
İrlanda	-20,4	9,9
Yunanistan	-38,2	-33,3

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

TEMMUZ-AĞUSTOS 2022

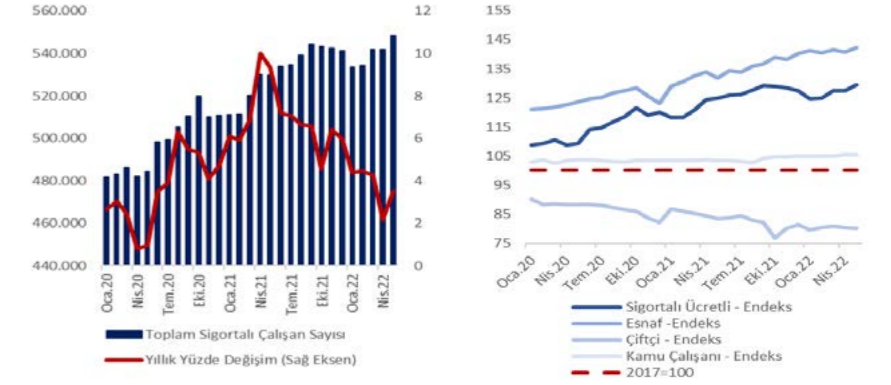
KONYA'DA MAYIS AYINDA SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI 548 BİNE ULAŞTI, EN HIZLI ARTIŞLAR ESNAF SAYISINDA GERÇEKLEŞTİ

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Mayıs ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da bir yılda toplam sigortalı çalışan sayısı yüzde 3,5 oranında artarak 548 bine ulaşmıştır. Bir önceki aya kıyasla sigortalı ücretli istihdamı yaklaşık 6 bin artış göstermiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde yıllık artış oranı yüzde 4,6 düzeyinde olup toplam çalışan sayısı ise bir önceki aya göre 308 bin artarak 22,9 milyon olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, önemli farklılaşmalar olduğu görülmektedir; son bir yılda en hızlı artış esnaf grubunda (yüzde 8) gerçekleşmiş, sigortalı ücretli grubundaki artış yüzde 3,7 olmuş, kamu çalışanı sayısı sınırlı oranda artmış (yüzde 1,9), çiftçi sayısı ise yüzde 4 oranında gerilemiştir (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı da son bir yılda yüzde 3,2 oranında artış göstererek 51 bine ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı da yüzde 15,9 artarak 87 bine ulaşmış ve toplam istihdamdaki payı son bir yılda yüzde 21,8'den yüzde 24,4'e ulaşmıştır.

Konya'da ücretli sigortalı istihdamı bir yılda 13 bin arttı

SGK verilerine göre Mayıs 2022'de sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16 milyon 687 bin, Konya'da ise 357 bin olmuştur. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 834 bin (yüzde 5,3), Konya'da ise yaklaşık 13 bin (yüzde 3,7) artmıştır (Tablo 1 ve Şekil 2). Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye sigortalı ücretli çalışan sayısı 69 ilde artmıştır. Konya, yüzde 3,7'lik artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı en hızlı artan 49'uncu il olmuştur. Konya, Mayıs ayında sigortalı ücretli çalışan sa-

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	357468	351.656	344.704	5.812	12.764	1,7	3,7
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.687.567	16.405.802	15.853.614	281.765	833.953	1,7	5,3

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	87281	86181	75.296	1.100	11.985	1,3	15,9
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.380.785	5.305.450	4.818.821	75.335	561.964	1,4	11,7

ysisi en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır.

Mayıs 2022'de Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamı 87 bin oldu

Mayıs 2022'de sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 5,4 milyon, Konya'da ise 87 bin olmuştur. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 562 bin (yüzde 11,7), Konya'da 12 bin (yüzde 15,9) artmıştır. Son iki yıldır Konya'da kayıtlı kadın istihdam artışları Türkiye geneline kıyasla daha hızlı seyretmektedir ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Mayıs 2021'de yüzde 21,8 iken Mayıs 2022'de 24,4'e yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 30,4 ve 32,2'dir (Tablo 2 ve Şekil 3).

Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 15,9'luk artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artan 81 il arasında kadın çalışan sayısı en hızlı artan 16'ncı ildir. Konya, Mayıs ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 10'uncu sıradadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı bir yılda yaklaşık 6 bin arttı

SGK verilerine göre Mayıs 2022'de kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2,6 milyon olurken, Konya'da 77 bin olmuştur. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 182 bin (yüzde 7,6), Konya'da yaklaşık 6 bin (yüzde 8) artış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4). Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 8'lik artış oranı ile esnaf sayısı artan 79 il arasında 10'uncu olmuştur. Konya, Mayıs ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya ve Türkiye genelinde kayıtlı çiftçi sayıları geriliyor

Mayıs 2022'de tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı geçen yılın aynı dönemine göre azalarak Türkiye genelinde 490 bine, Konya'da ise 33 bine gerilemiştir. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 51 bin (yüzde 9,5), Konya'da ise bin 379 (yüzde 4) azalmıştır. Diğer çalışan gruplarının aksine, kayıtlı çiftçi sayılarında gerileme eğiliminin uzun yıllardır

Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2021 - Mart 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	77.200	76.398	71.495	802	5.705	1,0	8,0
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.566.860	2.542.149	2.385.007	24.711	181.853	1,0	7,6

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	33.168	33.232	34.547	-64	-1.379	-0,2	-4,0
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	489.801	490.199	541.060	-398	-51.259	-0,1	-9,5

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

süregeldiği, söz konusu eğilimin Mayıs 2022'de de devam ettiği gözlemlenmektedir (Tablo 4 ve Şekil 5).

Konya, Mayıs ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 33 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mayıs 2022 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,8'ini oluşturmaktadır. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 4'lük azalış oranı ile çiftçi sayısı azalan 78 il arasında kayıtlı çiftçi sayısı en yavaş azalan 11'inci il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı son bir yılda bin 479 arttı

SGK verilerine göre Mayıs 2022'de kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3,2 milyon olurken, Konya'da 81 bin olarak gerçekleşmiştir. Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 50 bin (yüzde 1,6), Konya'da bin 479 (yüzde 1,9) artmıştır. Konya'da kamu sektöründe kayıtlı çalışan sayılarında Eylül 2021'de başlayan artış eğilimi devam etmektedir (Tablo 5 ve Şekil 6).

Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,9'luk artış oranı ile kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 46'ncı il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 6'ncı sıradadır.

Konya'da bir yılda iş yeri sayısı artışı bin 569'dur

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,4'tür. Mayıs 2022 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 76 bin (yüzde 3,7) artarak 2,1 milyon olurken, Konya'da bin 569 (yüzde 3,2) artmıştır. Konya'da kayıtlı iş yerlerinin COVID-19 salgını başlangıcı olan Nisan-Mayıs 2020 döneminde 45 bin düzeyinde olduğu, sonrasında genel bir artış eğilimine girdiği, son altı aydır ise ivme kaybettiği görülmektedir (Tablo 6 ve Şekil 7).

Mayıs 2021'den Mayıs 2022'ye iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 3,2'lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 81 il arasında 49'uncu il olmuştur. Konya, Mayıs ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	80.626	80.604	79.147	22	1.479	0,0	1,9
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.195.954	3.193.072	3.145.479	2.882	50.475	0,1	1,6

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Mayıs 2021 - Mayıs 2022)

	Mayıs 2022	Nisan 2022	Mayıs 2021	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	51.044	50.631	49.475	413	1.569	0,8	3,2
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.114.658	2.098.502	2.038.410	16.156	76.248	0,8	3,7

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Ocak 2020 - Mayıs 2022)

HAZİRAN AYINDA İHRACATTA ARTIŞ YÜZDE 2 SEVİYESİNDE, İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇTİĞİMİZ YILA GÖRE 11 PUAN AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Haziran 2022'de Konya'nın ihracatı 280 milyon dolar, ithalatı ise 124 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Haziran 2021'e göre yüzde 11 puan azalarak yüzde 232'ye gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Haziran 2022 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 75,5'ini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 75 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

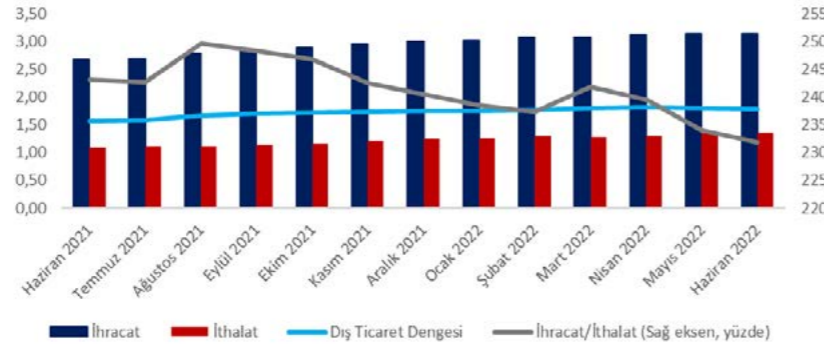
Konya'da ihracat geçen aya göre yüzde 16 civarında artarken, yıllık bazdaki artış daha düşük

Konya'da ihracat 2022 yılı Mayıs ayında 241 milyon dolar seviyesinde iken 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 39 milyon dolar artmış olup bir önceki yılın aynı ayına göre ise 6,4 milyon dolar artarak 280,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. İlk altı ayda ihracat geçen yılın üzerinde performans göstermektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'nın ithalatı yıllık bazda artış gösteriyor

Mayıs 2022'de 127 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamı, Haziran 2022'de bir önceki aya göre 3,6 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 15,1 milyon dolar artarak 123,6 milyon dolar seviyesinde

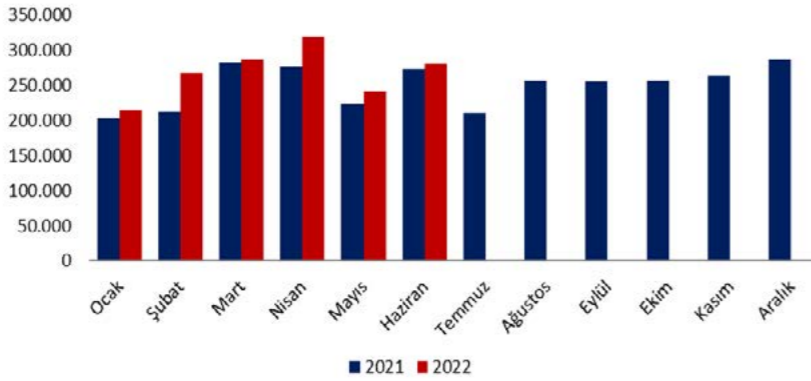
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Haziran 2021 - Haziran 2022)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	232.183	307.587	-75.404	539.769	75%	15,9%	33,3%
Konya	3.145	1.356	1.788	4.501	232%	2,3%	14,0%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2021-2022 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	203.949	211.704	281.758	276.958	223.145	273.717	211.503	257.388	254.839	256.744	264.272	287.865
2022	215.522	268.043	287.491	319.932	240.845	280.082						

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	21,0%	22,8%	71%	79,1%	71%	59%	10%	68,9%	26,4%	21%	32%	22%
2022	5,7%	26,6%	2,0%	15,5%	7,9%	2,3%						

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	89.034	92.076	134.288	88.532	88.940	108.475	85.726	100.742	96.175	98.278	132.464	133.992
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.218	123.628						

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

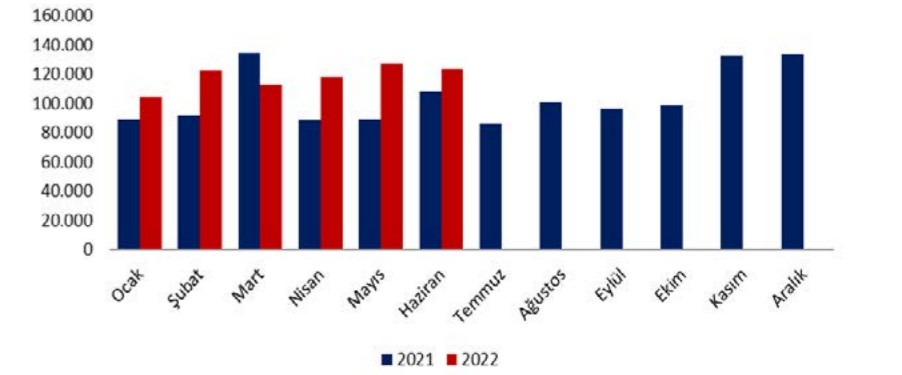
	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	28,1%	19,5%	80%	45,3%	28%	41%	14%	12%	41,2%	33%	56%	31%
2022	16,9%	33,2%	-16,0%	33,7%	43,0%	14,0%						

gerçekleşmiştir. 2022 yılında ithalat, Mart ayı dışında geçen yılın üzerinde seyretmektedir (Şekil 3 ve Tablo 4 ve 5).

Haziran ayında "Kakao ve kakao müstahzarları" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Haziran 2022'de ihracat içinde yüzde 29,4'lük pay ile ilk sırada yer alan "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörünün ihracatı yüzde 7,8 artarak 82,3 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, "Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2021-2022 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Haziran 2022
	Haziran 2022	Haziran 2021		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	82.282.976	76.308.644	7,8%	29,4%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	53.616.419	45.155.820	18,7%	19,1%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	19.173.030	15.303.088	25,3%	6,8%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	17.932.635	21.227.305	-15,5%	6,4%
Demir veya çelikten eşya	11.805.329	24.016.272	-50,8%	4,2%
Plastikler ve mamulleri	10.863.701	9.882.298	9,9%	3,9%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.427.890	7.376.887	41,4%	3,7%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8.364.839	5.502.893	52,0%	3,0%
Kakao ve kakao müstahzarları	7.883.116	4.371.842	80,3%	2,8%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	5.815.748	16.069.029	-63,8%	2,1%
Toplam	280.081.749	273.716.552	2,3%	100,0%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Haziran 2022
	Haziran 2022	Haziran 2021		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	19.292.154	26.120.906	-26,1%	15,6%
Plastikler ve mamulleri	14.680.250	12.339.216	19,0%	11,9%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	11.410.102	7.161.398	59,3%	9,2%
Demir ve çelik	10.535.723	4.333.191	143,1%	8,5%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	10.316.864	6.572.242	57,0%	8,3%
Hububat	7.595.577	5.544.274	37,0%	6,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	7.561.715	6.502.968	16,3%	6,1%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	4.899.072	1.959.963	150,0%	4,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.743.648	3.121.440	19,9%	3,0%
Organik kimyasal ürünler	3.338.043	2.471.307	35,1%	2,7%
Toplam	123.628.438	108.474.898	14,0%	100,0%

kayıtme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı ile "Plastikler ve mamulleri" sektörlerinde yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 2,1'lik payı ile "Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler" sektörü ihracatı en çok azalan sektör olmuştur (Tablo 6).

Haziran ayında "Demir veya çelikten eşya" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Haziran ayında, "Demir veya çelikten eşya" sektörünün ithalatı yüzde 150 artmış ve 4,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, toplam ithalat içindeki payı ise yüzde 4 olmuştur. Diğer taraftan, Konya'nın toplam ithalatı içinde yüzde 15,6'lık ağırlığa sahip "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörü bu ay 1. sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yine "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörünün ithalatı en çok azalan sektör olması dikkat çekmektedir (Tablo 7).

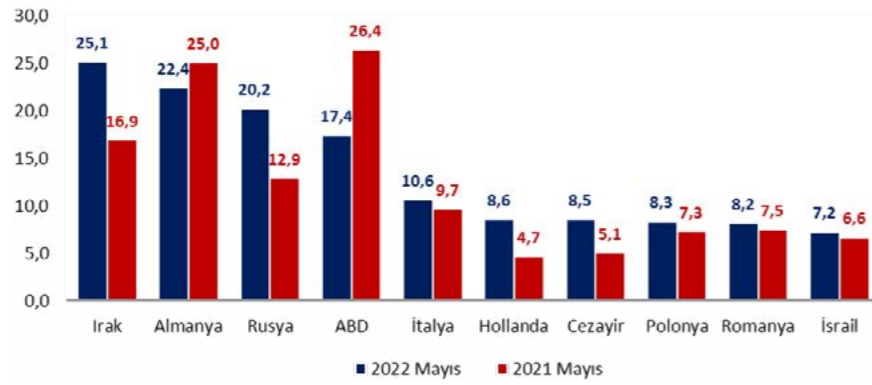
Konya'nın Irak'a olan ihracatı yüzde 49 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Haziran 2022'de, ilk sırada 25,1 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 8,2 milyon dolar artarak 25,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 9'unu oluşturmaktadır. Irak'ın ardından 22,4 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre 2,7 milyon dolar azalmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 8 olmuştur. Haziran ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Hollanda, Cezayir ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 6,2 oranında payı olan ABD'ye ihracatın yüzde 34,3 oranında daralması dikkat çekmektedir (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Haziran ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 259 bin dolar azalarak 271 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 21,9 olmuştur. Haziran ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 14,5'lik pay ve 17,9 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Söz konusu dönemde, Konya'nın Suudi Arabistan ve İran'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir. (Şekil 5 ve Tablo 9).

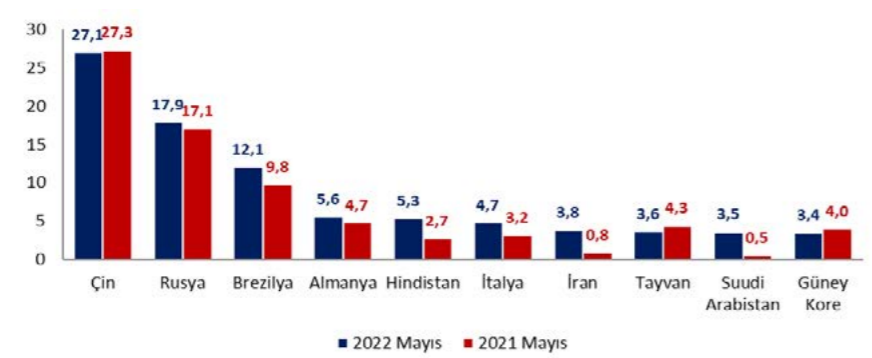
Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Haziran 2022, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

Partner Ülke	İhracat (\$) Haziran 2022	Değişim [%] Haziran 2021-Haziran 2022	Pay	
1	Irak	25.131.145	48,8%	9,0%
2	Almanya	22.427.166	-10,4%	8,0%
3	Rusya	20.203.303	56,9%	7,2%
4	ABD	17.367.122	-34,3%	6,2%
5	İtalya	10.607.463	9,7%	3,8%
6	Hollanda	8.595.365	84,3%	3,1%
7	Cezayir	8.536.525	68,9%	3,0%
8	Polonya	8.329.096	14,3%	3,0%
9	Romanya	8.190.352	9,8%	2,9%
10	İsrail	7.248.037	9,1%	2,6%
	Diğer	143.446.175	-5,4%	51,2%
	Toplam	280.081.749	2,3%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Haziran 2022, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

Partner Ülke	İthalat (\$) Haziran 2022	Değişim [%] Haziran 2021-Haziran 2022	Pay	
1	Çin	27.053.519	-0,9%	21,9%
2	Rusya	17.898.236	4,8%	14,5%
3	Brezilya	12.086.857	23,4%	9,8%
4	Almanya	5.566.353	17,5%	4,5%
5	Hindistan	5.317.922	100,1%	4,3%
6	İtalya	4.736.429	49,1%	3,8%
7	İran	3.772.369	349,4%	3,1%
8	Tayvan	3.606.208	-16,7%	2,9%
9	Suudi Arabistan	3.538.197	648,3%	2,9%
10	Güney Kore	3.413.964	-13,6%	2,8%
	Diğer	36.590.978	7,2%	29,6%
	Toplam	108.474.898	14,0%	100%

yüksek lisans ve doktora programları

KTO KARATAY'DA

Başvuru Adresi

lisansustu.karatay.edu.tr

Son Başvuru Tarihi

12 Eylül 2022

*Lisansüstü ek kontenjan başvuruları alınacaktır.

CARBONPLUS YEŞİL BİR GELECEĞE KATILAN ARTI

Carbonplus ISO standartlarına uygun olarak hazırlanmış bir kurumsal karbon ayak izi hesaplama yazılımıdır.

Carbonplus

www.carbonplusapp.com

Büsan Sanayi Sitesi Fevzi Çakmak Mh. Kosgeb Cd.
10633 Sk. Yüntes Plaza No: 4/210 Karatay / Konya

+90 332 502 02 02

GELİŞİM
SOLAR ENERJİ

www.gelisimsolar.com.tr

GELİŞİM
GROUP

www.gelisim-group.com.tr